

APSTIPRINĀTS

ar Limbažu novada pašvaldības
domes 2012.gada 24.maija sēdes
lēmumu (protokols Nr.8, 3.§)

Limbažu novada pašvaldības domes priekšsēdētājs _____ A.Legzdiņš

**LIMBAŽU NOVADA
TERITORIJAS PLĀNOJUMS
2012.-2024.GADAM
I SĒJUMS
PASKAIDROJUMA RAKSTS**

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Projekts Nr.1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/014

SATURS

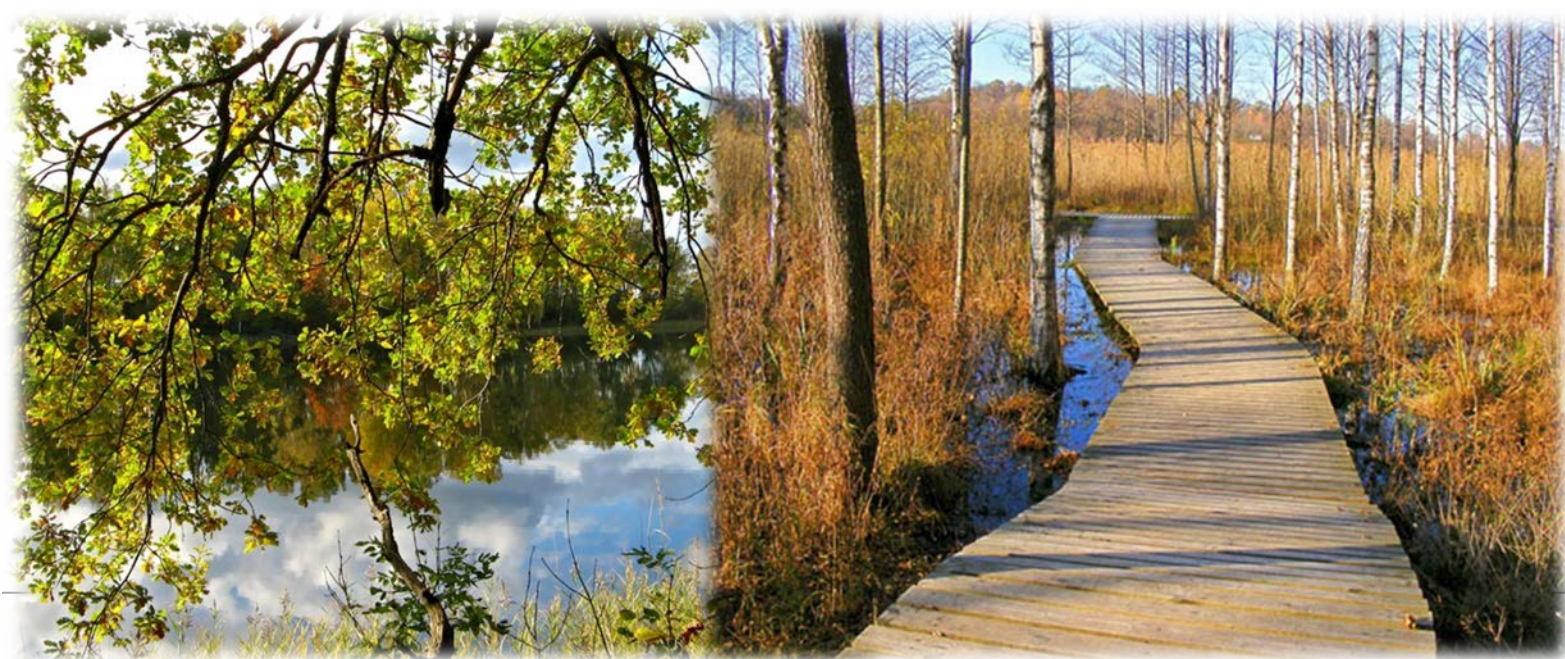
SAĪSINĀJUMI	5
I TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES NOSACĪJUMI, METODIKA UN AUGSTĀKA LĪMEŅA PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IZVĒRTĒJUMS.....	6
1.1. TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES NOSACĪJUMI	7
1.1.1. TIESISKAIS REGULĒJUMS.....	7
1.2.2. INSTITŪCIJU NOSACĪJUMI UN PRASĪBAS	8
1.2. METODIKA.....	9
1.2.1. IZPĒTES POSMS	9
1.2.2. PLĀNOŠANAS POSMS	10
1.2.3. ĪSTENOŠANAS POSMS.....	10
1.3. IZSTRĀDĀTO TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IZVĒRTĒJUMS	11
1.3.1. NACIONĀLĀ LĪMEŅA TERITORIJAS PLĀNOŠANAS KONTEKSTS	11
1.3.2. REĢIONĀLĀ LĪMEŅA TERITORIJAS PLĀNOŠANAS KONTEKSTS.....	13
1.3.3. KOPĪGĀS INTEREŠU TERITORIJAS	14
2. NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS UN PRIEKŠNOTEIKUMI.....	17
2.1. NOVADA ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS UN NOVADA APDZĪVOJUMS	18
2.1.1. NOVADA ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS.....	18
2.1.2. NOVADA APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA UN IEDZĪVOTĀJU RAKSTUROJUMS.....	19
2.2. DABAS APSTĀKĻI, RESURSI UN AINAVAS	27
2.2.1. RELJEFS UN ĢEOLOĢISKĀ UZBŪVE.....	27
2.2.2. DERĪGO IZRAKTEŅU RESURSI UN ATRADŅU TERITORIJAS.....	28
2.2.3. LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMES, APMEŽOŠANAS TERITORIJAS	30
2.2.4. MEŽI UN PURVI.....	35
2.2.5. VIRSZEMES ŪDENS RESURSI, HIDROTEHNISKĀS BŪVES	37
2.2.6. AINAVAS.....	41
2.3. DABAS UN KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS	44
2.3.1. AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI.....	44
2.3.2. AIZSARGĀJAMĀS KULTŪRVĒSTURISKĀS TERITORIJAS UN OBJEKTI	50
2.4. APBŪVES UN PUBLISKĀS ĀRTELPAS TERITORIJAS.....	53
2.4.1. IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS, SPORTA, VESELĪBAS UN SOCIĀLĀS APRŪPES IESTĀŽU TERITORIJAS	53
2.4.2. KOMERCIESTĀDES UN RAŽOŠANAS TERITORIJAS	59

2.4.4. PUBLISKĀS ĀRTELPAS TERITORIJAS (T.SK. KAPSĒTAS), TŪRISMA, REKREĀCIJAS RESURSI.....	61
2.4.5. PIEKRASTES TERITORIJA.....	63
2.5. SATIKSMES INFRASTRUKTŪRA UN SAKARI	64
2.5.1. AUTOCEĻI UN IELAS.....	64
2.5.2. DZELZCEĻŠ, LIDLAKS.....	68
2.5.3. VELOMARŠRUTI	69
2.5.4. TRANSPORTS UN SAKARI	70
2.6. INŽENIERTEHNISKĀ APGĀDE	71
2.6.1. ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS SISTĒMAS.....	71
2.6.2. SILTUMAPGĀDE	75
2.6.3. ELEKTROAPGĀDE.....	77
2.6.4. GĀZES APGĀDE	79
2.7. VIDES STĀVOKLIS	79
2.7.1. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA.....	79
2.7.2. PIESĀRŅOTĀS UN POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS.....	81
2.7.3. BŪVNICĪBAI NELABVĒLĪGĀS TERITORIJAS, RISKĀ TERITORIJAS UN OBJEKTI.....	82
2.7.4. CIVILĀ AIZSARDZĪBA	84
2.8. ZEMES IZMANTOŠANAS UN ĪPAŠUMA STRUKTŪRA	85
2.8.1. ZEMES IZMANTOŠANAS STRUKTŪRA	85
2.8.2. ZEMES ĪPAŠUMA UN LIETOJUMA STRUKTŪRA.....	86
2.8.3. TERITORIJAS PAŠVALDĪBAS FUNKCIJU REALIZĒŠANAI.....	87
3. NOVADA PERSPEKTĪVĀ ATTĪSTĪBA	96
3.1. LIMBAŽU NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2011.-2017.GADAM RISINĀJUMI.....	97
3.2. TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2012.-2024.GADAM RISINĀJUMI	99
3.2.1. LIMBAŽU NOVADA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJA.....	99
3.2.2. PRIEKŠLIKUMS VIENOTAI TERITORIJU IZMANTOŠANAS VEIDU KLASIFIKĀCIJAI TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDĒ	102
3.2.3. AIZSARGJOSLAS UN TĀUVAS JOSLAS	106
3.2.4. OBLIGĀTI IZSTRĀDĀJAMO DETĀLPLĀNOJUMU TERITORIJAS	107
3.3. TERITORIJAS PLĀNOJUMA ĪSTENOŠANA UN GROZĪŠANA.....	108

SAĪSINĀJUMI

AS - akciju sabiedrība
BIO NAI – bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
ES - Eiropas Savienība
gs. – gadsimts
HES - hidroelektrostacija
kl.- klase
LIZ – lauksaimniecībā izmantojamās zemes
LR – Latvijas Republika
LVGMC- Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
LVM – Latvijas Valsts meži
MK – ministru kabineta
vjl. – virs jūras līmeņa
NACE – saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Savienībā
NAP- Nacionālais attīstības plāns
nov.- novads
pag.- pagasts
PII – pirmsskolas izglītības iestāde
SIA – sabiedrība ar ierobežotu atbildību
TPL – teritorijas plānojums
VAS – valsts akciju sabiedrība
VGD DB Nr. – Valsts ģeoloģijas dienesta datu bāzes numurs
VSIA – valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
ZBR - Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts
z/s – zemnieku saimniecība

**I TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES
NOSACĪJUMI, METODIKA UN AUGSTĀKA LĪMEŅA
PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IZVĒRTĒJUMS**

1.1. TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES NOSACĪJUMI

1.1.1. TIESISKAIS REGULĒJUMS

Vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādes nosacījumus nosaka virkne tiesisko regulējumu normatīvie akti gan teritorijas plānošanas jomā, gan būvniecības jomā, gan vides un dabas resursu aizsardzības jomā, kultūras pieminekļu aizsardzības jomā u.c. normatīvie akti. Bez vietējiem normatīviem aktiem, kas tieši regulē teritorijas attīstības plānošanu un telpisko attīstību pastāv arī starptautiskie un Latvijas stratēģiskie dokumenti, kur par prioritātēm tiek izvirzīta ilgtspējīga un līdzsvarota attīstība.

Galvenie attīstības plānošanas dokumenti, kas nosaka vietējās pašvaldības turpmāko teritorijas attīstību ir Limbažu novada attīstības programma 2011.-2017.gadam un Limbažu novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam, kuri izstrādāti pamatojoties uz Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām un pašvaldības saistošiem noteikumiem un stratēģijām.

Lai izpildītu savas funkcijas, pašvaldībai likumā „Par pašvaldībām” (14.panta otrās daļas, 1.punkts) noteiktā kārtībā ir pienākums izstrādāt pašvaldības teritorijas attīstības programmu un teritorijas plānojumu, nodrošināt teritorijas attīstības programmas realizāciju un teritorijas plānojuma administratīvo pārraudzību. Limbažu novada attīstības programma 2011.-2017.gadam, apstiprināta ar Limbažu novada domes 25.11.2010. lēmumu (protokols Nr.23, 12.§). Savukārt Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam izstrāde uzsākta, pamatojoties uz Limbažu novada domes 2010.gada 23.decembra lēmumu (protokols Nr.25, 37.§) un apstiprināto Darba uzdevumu.

„Teritorijas attīstības plānošanas likums” skaidro teritorijas plānojuma jēdzienu – t.i. Limbažu novada teritorijas attīstības plānošanas dokuments (perspektīvā uz 12 gadiem), kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi un kuru izstrādā administratīvajai teritorijai vai tās daļai.

Teritorijas attīstības plānošanas likums nosaka vispārīgos noteikumus, t.i., teritorijas plānošanas mērķi, principus, uzdevumus, līmeņus un dokumentus; teritorijas plānošanas kārtību un publisko institūciju kompetenci un teritorijas plānošanas sabiedrisko apspriešanu un finansēšanu.

Savukārt teritorijas plānojuma sastāvdaļas, plānojuma sagatavošanas, sabiedriskās apspriešanas, spēkā stāšanos, grozīšanu, apturēšanas kārtību nosaka MK 06.10.2009. noteikumi Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”.

Liela nozīme vietējās teritorijas attīstības plānošanā ir vietējai sabiedrībai, kuru līdzdarbība ir obligāta plānošanas procesa sastāvdaļa. Viens no teritorijas plānojuma izstrādes principiem ir atklātības princips, kas nodrošina, ka teritorijas plānojums tiek izstrādāts, iesaistot sabiedrību un nodrošinot informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātumu. Teritorijas attīstības plānošanas likuma 4.pants nosaka, ka ikvienai fiziskajai un juridiskai personai ir tiesības iepazīties ar spēkā esošajiem un sabiedriskajai apspriešanai nodotajiem teritorijas plānojumiem, piedalīties to sabiedriskajā apspriešanā, izteikt un aizstāvēt savu viedokli un iesniegt priekšlikumus un saņemt rakstveida atbildi par tiem.

1.2.2. INSTITŪCIJU NOSACĪJUMI UN PRASĪBAS

Ministru kabineta 06.10.2009. noteikumu Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” 13.punkts nosaka, ka vietējai pašvaldībai jāpieprasa nosacījumi un/vai informācija vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādei no darba uzdevumā norādītajām institūcijām. Saskaņā ar Limbažu novada pašvaldības domes 2010.gada 23.decembra sēdē apstiprināto Darba uzdevumu Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam izstrādei, tika pieprasīti nosacījumi no šādām institūcijām:

- Valmieras reģionālās vides pārvaldes;
- Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas;
- VAS „Latvijas Valsts ceļi” Vidzemes reģiona Limbažu nodaļas;
- VAS „Latvijas dzelzceļš”;
- Veselības inspekcijas (*nosacījumus nesniedza*);
- Valsts zemes dienesta (nosacījumi pieejami Valsts zemes dienesta mājas lapā internetā);
- VAS „Latvenergo”;
- AS „Latvijas gāze”;
- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Vidzemes reģiona brigādes Limbažu daļas;
- Rīgas plānošanas reģiona;
- VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Vidzemes reģiona meliorācijas nodaļas;
- Valsts meža dienesta Rīgas reģionālās virsmežniecības;
- VAS „Latvijas Valsts meži” Rietumvidzemes mežsaimniecības;
- Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijas;
- Elektronisko sakaru objektu turētāji – SIA „Lattelecom”, SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, SIA „Tele2” (*nosacījumus nesniedza*) un SIA „Bite Latvija” (*nosacījumus nesniedza*);
- LR Satiksmes ministrijas.

Lai noskaidrotu kaimiņu pašvaldības, kas robežojas ar Limbažu novada administratīvo teritoriju, viedokli par Limbažu novada teritorijas plānojuma attīstības iespējām un kopīgām interešu teritorijām, pašvaldība nosūtīja vēstuli:

- Salacgrīvas novada domei (*priekšlikumus nesniedza*);
- Alojās novada domei;
- Kocēnu novada domei;
- Pārgaujas novada domei;
- Krimuldas novada domei;
- Sējas novada domei (*priekšlikumus nesniedza*);
- Saulkrastu novada domei (*priekšlikumus nesniedza*).

Institūciju saņemtie nosacījumi un cita informācija teritorijas plānojuma izstrādei apkopota un sagatavots ziņojums par institūciju nosacījumu un priekšlikumu ievērošanu, kas apskatāms IV sējumā Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi. Institūciju nosacījumos minētās prasības integrētas Limbažu novada teritorijas plānojuma 1.redakcijas izstrādes projektā.

Institūcijām, kas sniegušas nosacījumu un kaimiņu pašvaldībām, izstrādātā Limbažu novada teritorijas plānojuma 1.redakcija tiek iesniegta izskatīšanai, atzinumu un komentāru sniegšanai.

1.2. METODIKA

1.2.1. IZPĒTES POSMS

Izpētes posms daļēji notika vienlaicīgi ar plānošanas posmu. Izpētes un plānošanas posms tika uzsākts 2011.gada jūlijā. Lai izpētītu esošo situāciju, teritorijas plānojuma izstrāde notika, organizējot vairākas teritorijas plānojuma izstrādes darba grupas, kā arī, vienlaicīgi apsekojot novada teritoriju dabā.

Lai rastu kopīgus telpiskās plānošanas risinājumus Limbažu novadam, tika veikta esošo novada teritoriālo vienību plānošanas dokumentu analīze, jo novada teritorijā ir spēkā dažādi teritorijas plānošanas dokumenti ar atšķirīgiem attīstības mērķiem, teritorijas izmantošanas veidiem un izmantošanas aprobežojumiem.

Uzsākot izpētes posmu, tika pieprasīti nosacījumi no valsts institūcijām un cita informācija, kas nepieciešama teritorijas plānojuma sekmīgai izstrādei, apzinot esošos izstrādes resursus.

Lai noteiktu plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus un plānotās pilsētas un ciemu robežas, tika ņemta vērā pašreizējā novada teritorijas izmantošana, t.sk. rekreācijas, tūrisma, izglītības, kultūras, sporta un sociālās infrastruktūras teritorijas un objekti, derīgo izrakteņu un atradņu teritorijas, īpaši aizsargājamās kultūrvēsturiskās teritorijas un kultūras pieminekļi, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti, riska teritorijas un objekti, inženierkomunikācijas un transporta teritorijas u.c. informācija.

Pašreizējā teritorijas izmantošana noteikta, vadoties pēc faktiskās/reālās situācijas dabā (objektu izvietojums, valsts aizsardzības teritorijas un objekti, maģistrālās komunikācijas) savukārt lai saglabātu teritorijas plānošanas pēctecības principu, kā arī ņemot vērā nekustamo īpašumu īpašnieku vai lietotāju priekšlikumus, tika saglabāta spēkā esošajos pilsētas un pagastu teritorijas plānojumos noteiktā plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana, uzskatot to par pašreizējo teritorijas izmantošanu, izstrādājot jauno novada teritorijas plānojumu.

Grafiskās daļas izstrādei tika izmantota Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras sagatavotā vienkāršotā topogrāfiskā karte M 1:10 000 (2005.; 2006.; 2007.; 2008.; 2009.g.), ortofoto karte M 1:10 000 (2007.; 2008.g.), Valsts zemes dienesta sagatavotā kadastrālā informācija un apstiprināto Limbažu novada teritoriālo vienību (pilsēta, pagasti) grafiskās daļas.

Lai izstrādātu Limbažu novada teritorijas plānojumu un izdotu pašvaldības saistošos noteikumus, to izstrādei tika ņemta informācija no:

- Limbažu novada attīstības programma 2011.-2017.gadam;
- spēkā esošais Limbažu pilsētas teritorijas plānojums 2004.-2016.gadam (apstiprināts 2006.gada 25.janvārī);
- spēkā esošais Limbažu pagasta teritorijas plānojums 2005.-2017.gadam;
- spēkā esošais Katvaru pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam ar 2010.gada grozījumiem;
- spēkā esošais Pāles pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam;
- spēkā esošais Skultes pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam ar 2010.gada grozījumiem;

- spēkā esošais Umurgas pagasta teritorijas plānojums 2005.-2017.gadam ar 2011.gada grozījumiem;
- spēkā esošais Vidrižu pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam;
- spēkā esošais Viļķenes pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam ar 2010.gada grozījumiem;
- Limbažu novada izglītības iestāžu attīstības stratēģija un izglītības iestāžu optimizācijas plāns (SIA „AC Konsultācijas”, 2010.g.);
- Limbažu pilsētas un Limbažu pagasta tūrisma resursu analīze un tūrisma attīstības stratēģija;
- Limbažu pilsētas un Limbažu pagasta tūrisma mārketinga stratēģija;
- pašvaldības saistošie noteikumi;
- institūciju sniegtā informācija;
- darba grupu speciālistu priekšlikumi;
- fizisko un juridisko personu priekšlikumi.

1.2.2. PLĀNOŠANAS POSMS

Pēc Limbažu novada pašvaldības 2010.gada 23.decembra sēdē pieņemtā lēmuma (domes sēdes protokols Nr.25, 37.§) Par Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam izstrādes uzsākšanu un darba uzdevuma apstiprināšanu, izmantojot finansējuma piešķiršanu projektam „Limbažu novada pašvaldības attīstības plānošanas kapacitātes paaugstināšana”, tika uzsākta novada teritorijas attīstības dokumenta izstrāde. Pirms teritorijas plānojuma 1.redakcijas apstiprināšanas un nodošanas sabiedriskai apspriedei tika saņemti 21 fizisko un juridisko personu priekšlikumi/iesniegumi, kā arī 20 institūciju nosacījumi. Iesniegumi un nosacījumi apkopoti IV sējumā Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi.

Teritorijas plānojuma 1.redakcijas izstrādes posmā tika organizētas vairākas darba grupas, kurās piedalījās pašvaldības pārstāvji un teritorijas plānojuma izstrādātāji. Kopumā notika 8 darba grupas (03.08.2011. un 04.08.2011.), kurās piedalījās pašvaldības attīstības nodaļas speciālisti, nekustamā īpašuma un teritoriālā plānojuma nodaļas speciālisti, pagastu un pilsētas pārvalžu vadītāji, komunālo dienestu vadītāji.

Darba grupās izskatāmie jautājumi tika pamatoti ar teritorijas plānojuma Darba uzdevumā noteiktām prasībām un normatīvo aktu prasībām teritorijas plānošanas jomā. Detalizēts jautājumu saraksts un darba grupu protokoli pievienoti IV sējumā Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi.

Plānojuma 1.redakcijas izstrādes posmā tika organizēta Limbažu novada pašvaldības apvienotā Finanšu, Teritorijas attīstības, Izglītības, kultūras un sporta jautājumu un Sociālo un veselības jautājumu komitejas sēde (15.09.2011.), kurā deputāti tika iepazīstināti ar teritorijas plānojuma izstrādes gaitu, plānotajiem teritorijas plānojuma risinājumiem - perspektīvo apdzīvojamā struktūru, teritorijas izmantošanas funkcionālo zonējumu, ziņojumu par fizisko un juridisko personu priekšlikumiem.

1.2.3. ĪSTENOŠANAS POSMS

Pēc Rīgas plānošanas reģiona atzinuma saņemšanas un piekrastes ciemu robežu saskaņošanas ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Limbažu novada teritorijas plānojuma Grafiskā daļa un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi tiks izdoti kā pašvaldības saistošie noteikumi, apstiprinot tos Limbažu novada pašvaldības domes sēdē. Savukārt Paskaidrojuma raksts turpmākajā pašvaldības darbā kalpos kā rekomendējošs

un informatīvs materiāls. Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi apkopota visa dokumentācija, kas saistīta ar teritorijas plānojuma izstrādi.

Plānojuma īstenošanas galvenais instruments ir plānotās (atļautās) teritorijas izmantošanas funkcionālais zonējums un tajos noteiktie apbūves noteikumi.

1.3. IZSTRĀDĀTO TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IZVĒRTĒJUMS

1.3.1. NACIONĀLĀ LĪMEŅA TERITORIJAS PLĀNOŠANAS KONTEKSTS

1. Hierarhiski augstākais ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā ir „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”, apstiprināta Latvijas Republikas Saeimā 2010.gada 10.jūnijā.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteiktas 7 prioritātes, no kurām 6. prioritāte saistās ar telpiskās attīstības perspektīvu, kas jāņem vērā zemāka līmeņa plānošanas dokumentos.

Telpiskās attīstības perspektīva akcentē 3 galvenos attīstības aspektus:

1. Sasniedzamības un mobilitātes iespējas;
2. Apdzīvojums kā ekonomiskas attīstības, cilvēku dzīves un darba vide;
3. Nacionālo interešu telpas – unikālas specifiskas teritorijas, kas nozīmīgas visas valsts attīstībai.

Skatoties no telpiskās attīstības perspektīvas, kāda varētu izskatīties Latvijas nākotnes telpiskā struktūra, Limbažu pilsēta tiek definēta kā reģiona nozīmes attīstības centrs, pārējā novada teritorijas telpiskā struktūra tiek definēta kā lauku attīstības telpa, dabas aizsardzības, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju koncentrācijas telpa, nedaudz arī Baltijas jūras piekrastes telpa, kā teritorija, kuru šķērso starptautiskas un nacionālas nozīmes transporta koridori, kā arī starptautiskā dzelzceļa projekta „Rail Baltica” iespējamais I trases variants.

Sasniedzamības uzlabošana transporta infrastruktūras plānošanā, lai uzlabotu ārējo un iekšējo sasniegumu, ņemot vērā transporta infrastruktūras attīstības plānus un izpētes projektus – stratēģija nosaka, ka teritorijas attīstības plānošanas dokumentos jāiekļauj tās teritorijas, kas nepieciešamas nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai, kā arī jānosaka reģionālas un vietējas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai rezervējamās teritorijas (288.p.).

Limbažu novada teritoriju plāno šķērso perspektīvā „Rail Baltica” dzelzceļa I trase jeb „red route”, kā arī novada teritoriju šķērso esošais starptautiskas nozīmes transporta koridors VIA Baltica.

Apdzīvojuma attīstības centru izaugsme:

- Limbaži – reģionālas nozīmes attīstības centrs, kas nozīmē nozīmīgu reģiona kultūras un/vai ražošanas centru, ar attīstītu sociālo infrastruktūru un daudzveidīgiem pakalpojumiem, nākotnē turpinot specializēties, attīstot savstarpēji papildinošu sadarbību ar pārējiem reģionālas nozīmes centriem (328.p.);
- vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentos jānosaka novada nozīmes attīstības centri, kuriem jāiekļaujas kopējā nacionālas un reģionālas nozīmes attīstību

centru funkcionālajā tīklā, tādēļ šajos centros jākoncentrē pakalpojumi, kas nodrošina pievilcīgu dzīves vidi un priekšnoteikumus ekonomiskai attīstībai (330.p.). Limbažu novada teritorijas plānojumā kā novada nozīmes attīstības centri tiek noteikti lielākās lauku apdzīvotās vietas – ciemi, kuros koncentrēta pakalpojumu pieejamība, transporta infrastruktūra, inženierinfrastruktūra un cilvēkresursi;

- pilsētu attīstības plānošanā jānovērš pilsētu turpmākās izplešanās tendences, saglabājot piepilsētas dabas resursus, kā arī piemērojot „kompaktas” pilsētas modeli ar jauktu zonējumu, dažādotu zemes izmantošanu, blīvāku apbūvi (353.p.);
- Limbažu novada teritorijas plānojuma risinājumi paredz blīvu apbūvi tikai pilsētas un ciemu robežās.

Nacionālo interešu telpu plānošanā – par nacionālo interešu telpām uzskatāmas teritorijas un areāli ar izcilu vērtību un nozīmi valsts ilgtspējīgai attīstībai, identitātes saglabāšanai un ietver valsts attīstībai nozīmīgus stratēģiskus resursus.

Limbažu novada kā nacionālas interešu telpas noteiktas – dabas aizsardzības, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju koncentrācijas telpas, lauku attīstības telpas un Baltijas jūras piekraste.

Dabas aizsardzības, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju koncentrācijas telpu plānošanas risinājumi:

- nodrošināt ainavu plānošanas un dabas aizsardzības jautājumu integrēšanu teritorijas attīstības plānošanā (420.p.). Risinājums integrēts Limbažu novada teritorijas plānojumā.
- teritorijas plānojumos noteikt prasības un nosacījumus sabiedrībai nozīmīgām dabas, kultūrainavu un rekreācijas teritorijām, kas nodrošina piekrastes, ūdensmalu, dabas un kultūras pieminekļu publisku pieejamību un paredz ainaviski nozīmīgu vietu aizsardzību (422.p.). Risinājums integrēts novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Lauku attīstības telpas plānošanas risinājumi:

- atbalstīt lauksaimniecības zemju konsolidāciju (374.p.)
- zemes ielabošanas pasākumi (375.p.). Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēlotas meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās platības, paskaidrojuma daļā sniegts kopsavilkums par meliorācijas sistēmu darbību novada teritorijā.
- lauku tūrisma un nelauksaimnieciskā biznesa attīstība (377.p.).
- akvakultūras un zvejas attīstība (378.p.). Limbažu novada teritorijas plānojuma risinājumi atbalsta zivsaimniecības attīstību.
- zemju apmežošana (379.p.). Limbažu novada teritorijas plānojuma risinājumi paredz iespēju lauksaimniecības zemju apmežošanai.

Baltijas jūras piekrastes attīstības risinājumi:

- piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes (389.p.). Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādē ņemtas vērā piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnēs noteiktie politikas pamatprincipi, nākotnes redzējums, mērķis un apakšmērķi, kā arī rīcības virzieni šo apakšmērķu sasniegšanai.

2. Vidēja termiņa stratēģisks plānošanas dokuments Nacionālais attīstības plāns 2007.-2013.gadam (turpmāk tekstā NAP).

NAP izvirza stratēģisko mērķi – izglītība un zināšanas tautsaimniecības izaugsmei un tehnoloģiskai izcilībai un prioritātes – izglītots un radošs cilvēks; uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība; zinātnes un pētniecības attīstība.

3. Jūras telpiskais plānojums – nacionālā līmeņa ilgtermiņa tematiskais plānojums, kas noteiks teritoriju izmantošanu teritoriālajos ūdeņos, kontinentālajā šelfā un ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, ņemot vērā sauszemes daļu, kas ir funkcionāli saistīta ar teritoriālajiem ūdeņiem, saskaņojot dažādu nozaru intereses teritoriālo ūdeņu, kontinentālā šelfa un ekskluzīvās ekonomiskās zonas izmantošanā (Teritorijas attīstības plānošanas likuma likumprojekts). Šī plānojumu izstrādi organizēs ministrija, kas ir atbildīga par teritorijas attīstības plānošanu, tā ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar nozaru ministrijām un vietējām pašvaldībām, kuru administratīvā teritorija robežojas ar teritoriālajiem ūdeņiem.

Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likums definē jūras telpisko plānošanu kā ilgtermiņa attīstības plānošanas procesu, kas vērsts uz jūras vides aizsardzību, jūras racionālu izmantošanu un integrētu pārvaldību, kā arī sabiedrības labklājības un ekonomikas attīstības līdzsvarošanu ar vides aizsardzības prasībām.

4. Piekrastes telpiskās attīstības plānošana, noteikta Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādņēs 2011.-2017.gadam.

Pamatnostādnes nosaka to, ka:

- piekrastes nozīmīgākā vērtība un attīstības resurss ir vienotais piekrastes dabas un kultūras mantojums;
- piekrastes attīstības pamatprincips ir ilgtspējīga attīstība;
- piekrastes telpiskās attīstības politikas mērķis - ekonomiski aktīva, daudzfunkcionāla telpa, kurā tiek īstenota laba pārvaldība un klimata pārmaiņu ietekme tiek mazināta ar kvalitatīvas infrastruktūras izveidi.

Prioritārais uzdevums piekrastes ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai ir piekrastes infrastruktūras attīstīšana, ievērojot ilgtermiņa prognozes par klimata pārmaiņu ietekmi un ainaviskās vērtības.

1.3.2. REĢIONĀLĀ LĪMEŅA TERITORIJAS PLĀNOŠANAS KONTEKSTS

Rīgas plānošanas reģiona telpiskā (teritorijas) plānojumā 2005.-2025.gadam (apstiprināts ar 2007.gada 2.februāra Rīgas reģiona attīstības padomes lēmumu Nr.9) ir noteiktas plānošanas reģiona teritorijas attīstības iespējas, virzieni un aprobežojumi. Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādē integrētas reģiona telpiskā plānojuma III daļā definētās Teritorijas plānojuma vadlīnijas – apdzīvojuma, urbāno teritoriju, infrastruktūras un lauku areālu plānošanai.

Limbažu novada teritorija pēc Rīgas plānošanas reģiona telpiskā (teritorijas) plānojuma apdzīvojuma un lauku telpas perspektīvās telpiskās struktūras iekļaujas lauku telpas ar jauktu (mozaīkveida) zemes lietojuma un piejūras tūrisma un vides aizsardzības joslā.

Novada apdzīvojuma plānošanā, izvērtējot konkrētus novada teritorijai piemērotākos plānošanas kritērijus, ņemtas vērā reģiona vadlīnijas apdzīvojuma un urbāno teritoriju plānošanai. Plānojot novada lauku teritorijas ņemtas vērā reģiona plānojumā noteiktās vadlīnijas lauku telpas areālu un teritoriju plānošanai – vispārējās vadlīnijas, vadlīnijas lauku

teritorijām ar jauktu (mozaikveida) zemes izmantošanu un dažādu saimniecisko darbību un vadlīnijas Rīgas jūras līča piekrastei.

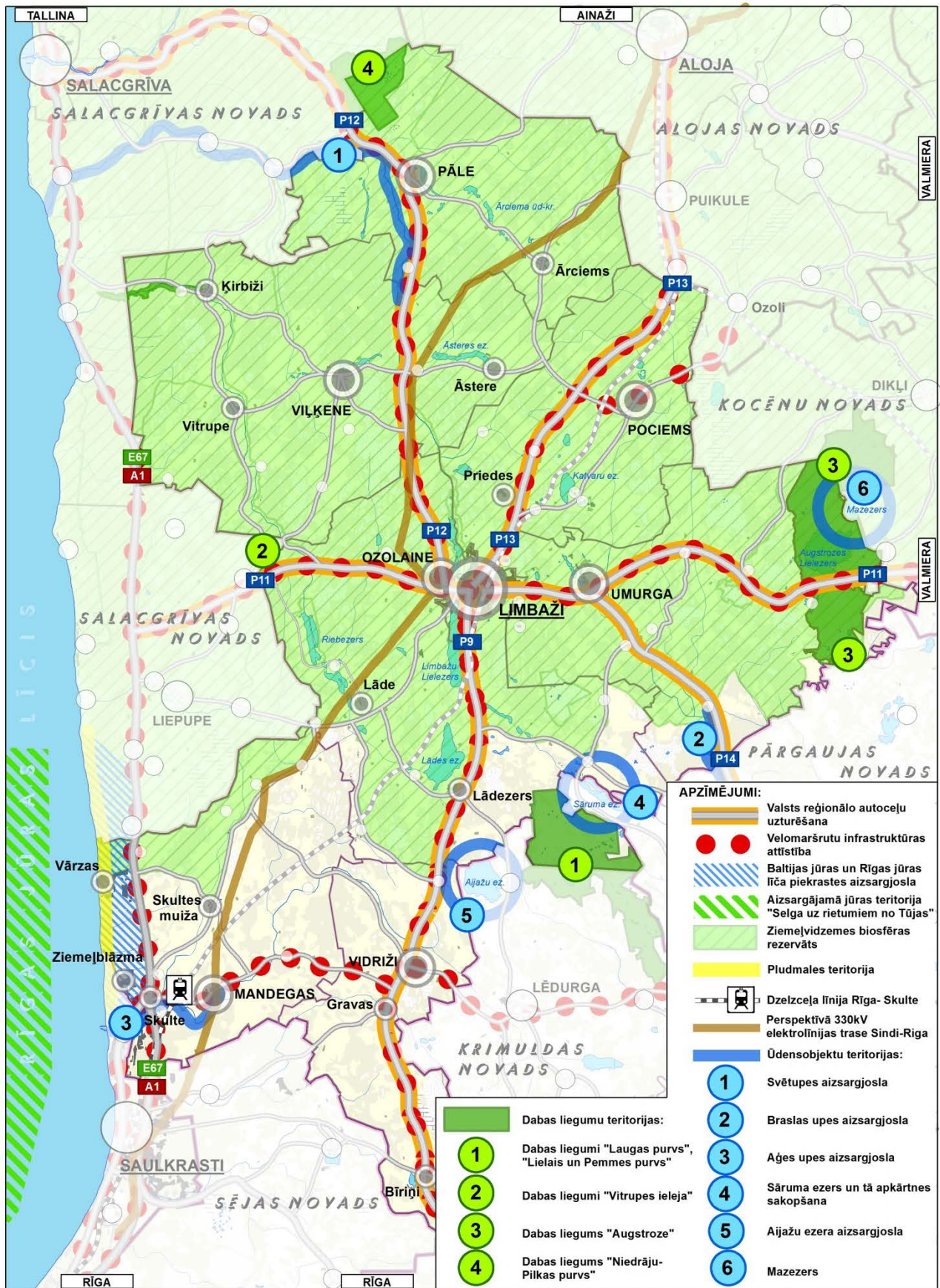
1.3.3. KOPĪGĀS INTEREŠU TERITORIJAS

Normatīvie akti nosaka, ka izstrādājot vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, kas ietekmē citas pašvaldības, kuru administratīvās teritorijas robežojas ar attiecīgā plānojuma teritoriju, vietējā pašvaldība informē par to attiecīgās pašvaldības un noskaidro to viedokli - paziņojot par sabiedriskās apspriešanas pasākumiem, lūdzot sniegt nosacījumus un atzinumu par izstrādātā vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma redakciju.

Limbažu novada teritorija ziemeļrietumos robežojas ar Salacgrīvas novadu, ziemeļaustrumos ar Alojas novadu, austrumos ar Kocēnu un Pārgaujas novadu, ziemeļos ar Krimuldas, Sējas un Saulkrastu novadu. Kopīgās interešu teritorijas ar Limbažu novada administratīvās teritorijas robežojošām pašvaldībām noteiktas un attēlotas 1.attēlā Kopīgās interešu teritorijas.

Kaimiņu pašvaldība	Kopīgās interešu teritorijas
Alojas novads (robežojas ar Pāles, Katvaru pag.)	<ul style="list-style-type: none"> - Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorija (turpmāk tekstā ZBR teritorija); - Katvaru pag. TPL plānotais veloceļiņš gar autoceļu P-13 Limbaži–Aloja, kā arī plānotais veloceļiņš no P-13 Limbaži–Aloja pa autoceļu V-125 Katvari-Ozoli līdz Pociemam, tad tālāk pa pagasta ceļu atpakaļ uz autoceļu P-13
Krimuldas novads (robežojas ar Vidrižu, Limbažu pag.)	<p>Krimuldas novada nosacījumos - ievērtēt Limbažu novada TPL transporta, riteņbraucēju, kājāmgājēju plūsmas, plānotās tūristu takas un auto novietnes, kas ir funkcionāli saistītas ar Krimuldas novada Lēdurgas pagasta un Limbažu novada pieguļošo teritoriju attīstības stratēģiju.</p> <ul style="list-style-type: none"> - valsts reģionālais autoceļš P9, valsts vietējais autoceļš (turpinās Krimuldas nov. Lēdurgas pag.); - plānotais veloceļiņš caur Vidrižu pagastu (no Krimuldas nov. Lēdurgas pag. uz Skultes pagastu); - Aijažu ezera aizsargjosla - robeža starp Limbažu nov. Limbažu pag. un Krimuldas nov. Lēdurgas pag.; - valsts aizsardzības kultūras pieminekļu Lallu senkapi (Mironu kalniņš), Upesleju senkapi un Kaku dobumakmens – kulta vieta (atrodas Vidrižu pag.) aizsargjoslas; - dabas liegumi „Laugas purvs”, „Lielais un Pemmes purvs”; - potenciālās tūrisma attīstības teritorijas ar Vidrižu pagastu
Pārgaujas novads (robežojas ar Umurgas, Limbažu pag.)	<p>Pārgaujas novada nosacījumos - aizsargjoslas, lieguma vai kādas citas teritorijas, kas sniegsies Pārgaujas novada teritorijas daļā.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ZBR teritorija; - Dabas lieguma „Augstroze” teritorijas aizsardzība un izmantošana; - Braslas upes aizsargjosla; - valsts reģionālais autoceļš P14, vietējais autoceļš V19(3)127; - Sāruma ezera un tās apkārtnes sakopšana (Pārgaujas nov. Straupes pag.)
Kocēnu novads (robežojas ar Katvaru, Umurgas pag.)	<ul style="list-style-type: none"> - sabiedriskais transports; - valsts reģionālais autoceļš P11; - dabas lieguma „Augstroze” teritorijas aizsardzība un izmantošana; - Mazezera virszemes ūdensobjektu aizsargjosla
Salacgrīvas novads	<ul style="list-style-type: none"> - ZBR teritorija;

(robežojas ar Skultes, Limbažu, Viļķenes, Pāles pag.)	<ul style="list-style-type: none"> - dabas liegums „Niedrāju – Pilkas purvs” teritorijas aizsardzība un apsaimniekošana; - dabas liegums „Vitrupes ieleja”; - Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla, Svētupes upes aizsargjosla; - valsts galvenais autoceļš A1 un reģionālais autoceļš P12, aizsargjoslas
Sējas novads (robežojas ar Vidrižu, Skultes pag.)	<ul style="list-style-type: none"> - perspektīvā 330 kV elektrolīnijas trase Sindi - Rīga
Saulkrastu novads (robežojas ar Skultes pagasts)	<ul style="list-style-type: none"> - valsts galvenais autoceļš A1, aizsargjosla; - dzelzceļa līnija Rīga – Skulte; - sabiedriskais transports; - pludmales teritorija; - Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla, Aģes upes aizsargjosla; - plānotais veloceļņš gar valsts galveno autoceļu A1

1.attēls. Kopīgās interešu teritorijas

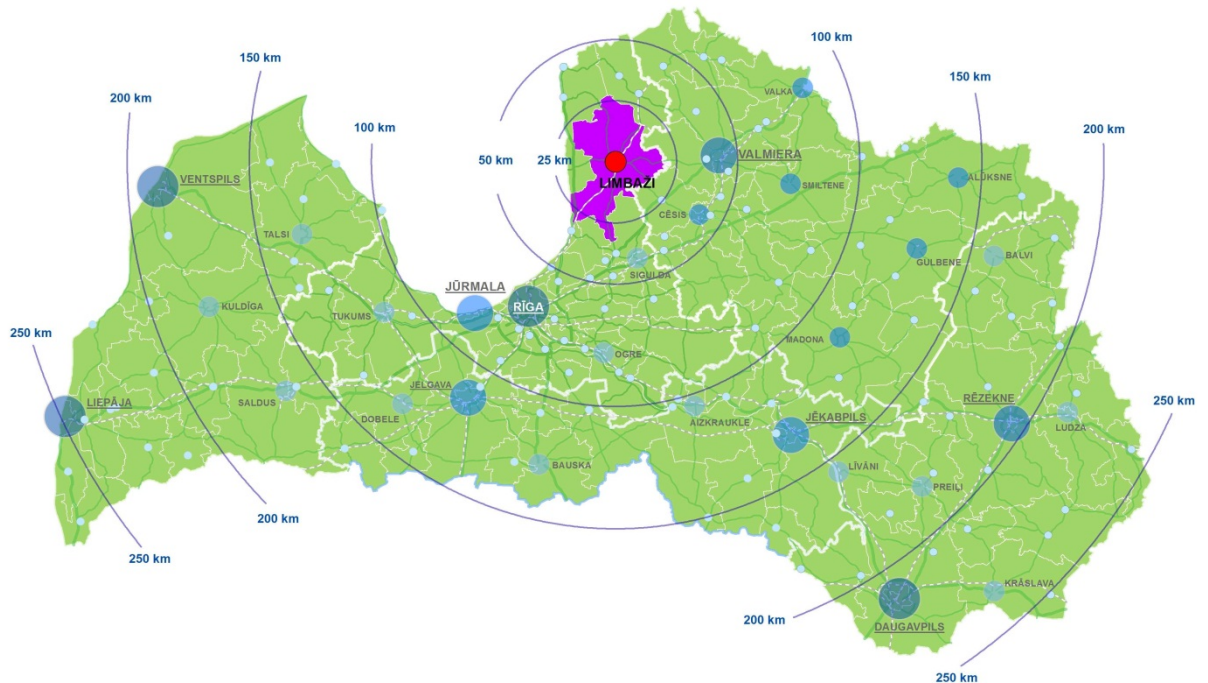

2. NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS UN PRIEKŠNOTEIKUMI

2.1. NOVADA ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS UN NOVADA APDZĪVOJUMS

2.1.1. NOVADA ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS

Limbažu novads ir pašvaldība Vidzemes ziemeļrietumos, kurā apvienota bijušā Limbažu rajona Limbažu pilsēta un šādi pagasti:

- Katvaru pagasts,
- Limbažu pagasts,
- Pāles pagasts,
- Skultes pagasts,
- Umurgas pagasts,
- Vidrižu pagasts,
- Viļķenes pagasts.

Novada administratīvais centrs Limbažu pilsētā.

Ģeogrāfiski novada lielākā teritorijas daļa atrodas Viduslatvijas un Piejūras zemienē, nedaudz arī Idumejas augstienē.

Novads robežojas DR ar Saulkrastu novadu, R ar Salacgrīvas novadu, Z ar Alojās novadu, A ar Kocēnu novadu un D ar Krimuldas un Sējas novadiem.

Novada kopējā teritorijas platība ir 117019,0 ha jeb 1170,19 km², 35 % no novada teritorijas aizņem lauksaimniecībā izmantojamās zemes, 48 % meži, 6 % purvi un 3 % ūdeņi.

Iedzīvotāju skaits novadā pēc Pilsonības un migrācijas lietas pārvaldes datiem uz 01.01.2011. bija 19388, blīvums 16,6 iedzīv./km².

2.1.2. NOVADA APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA UN IEDZĪVOTĀJU RAKSTUROJUMS

Limbažu novada apdzīvojuma struktūra ir vēsturiski veidojusies, un tā sastāv no Limbažu pilsētas, blīvi apdzīvotām vietām – ciemiem un pārējām apdzīvotām vietām – viensētu grupām un viensētām. Novada apdzīvojuma struktūra attēlota 2.attēlā Apdzīvojuma struktūra un iedzīvotāju skaits.

Apdzīvoto vietu izvietojumu Limbažu novadā nosaka vēsturiski izveidotā struktūra, ko ir ietekmējuši ģeogrāfiskie faktori, ar tiem saistītās ūdeņu un zemes, tostarp jūras līča piekrastes, izmantošanas iespējas, kā arī galveno satiksmes ceļu trasējums. Gan ģeogrāfiski, gan funkcionāli Limbažu novada centru veido Limbažu pilsēta. Limbažu pilsēta vienlaicīgi ir būtiska Rīgas reģiona telpiskās struktūras sastāvdaļa un arī novada centrs. Novada ģeogrāfiskais stāvoklis nodrošina tā veiksmīgu saikni ar Rīgu kā reģiona centru, gan ar blakus esošajiem novadiem un tuvākajiem apdzīvojuma centriem - Valmieru, Cēsīm, Salacgrīvu, Saulkrastiem.

Limbažu novada apdzīvojuma struktūru nosaka vēsturiski izveidotais radiālais ceļu tīkls ar centrā novietoto Limbažu pilsētu, vienmērīgi izvietoto apakšcentru - pagastu centru un apdzīvoto vietu tīkls, kā arī regulārais viensētu izvietojums. Novada īpašās iezīmes veido daudzveidīgā dabas pamatnes struktūra ar lielo ezeru un purvu daudzumu, daudzveidīgās lauku ainavas, kas objektīvu apstākļu dēļ būtiski ietekmē apdzīvojuma struktūras īpatnības. Apdzīvotās vietas ir koncentrējušās pie galvenajiem valsts autoceļiem P9, P11, P12, P13. Šāds apdzīvoto vietu izvietojums, bagātīgais kultūrvēsturiskais mantojums un dabas vides potenciāls ir nozīmīgi priekšnoteikumi tūrisma attīstībai novadā.

Ap Limbažu pilsētu veidojas izteikts tieces areāls, kurā ietilpst ciemi - pagastu centri, ap kuriem koncentrējas vietējie ciemi, apdzīvotas vietas, viensētu grupas un viensētas. Apdzīvojuma struktūra veidojas vienmērīgi policentriska ar skaidri iezīmētu centru. Daļa Limbažu novada teritorijas – Skultes pagasts - izvietojas arī Rīgas jūras līča piekrastē. Valsts autoceļš A1 (E 67) Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži) nosacīti nodala Skultes pagasta daļu. Skultes pagasta teritorija, kas atrodas Rīgas jūras līča piekrastē, ir vēsturiski izveidojusies kā vasarnīcu teritorija Rīgas iedzīvotājiem, tādejādi šai vasarnīcu daļai ir izteikts Rīgas pilsētas tieces virziens.

Limbažu novada apdzīvojuma struktūras attīstībā iezīmējas sekojoši principi:

1. Vēsturiskās apdzīvojuma struktūras saglabāšana.
2. Vienmērīga un policentriska apdzīvoto vietu struktūras attīstība.
3. Hierarhiski sakārtota apdzīvojuma struktūra ar apdzīvotu vietu atbilstošu funkciju nodrošinājumu.
4. Iedzīvotāju un komerciālo aktivitāšu koncentrēšana apdzīvotajās vietās.
5. Specifiskās lauku apdzīvojuma struktūras saglabāšana ārpus blīvi apdzīvotām vietām.
6. Jutīgās dabas vides saglabāšana neskartā veidā neparedzot tur apbūves iespējas.
7. Vienmērīgas pārejas izveide starp blīvi apdzīvotām vietām un izteiktām lauku teritorijām.

APDZĪVOJUMA LĪMENI

Izstrādājot Limbažu novada teritorijas plānojumu, vadoties, no iedzīvotāju skaita, pieejamās sociālās infrastruktūras, centralizētām inženierkomunikācijām un satiksmes infrastruktūras, ciemu statuss un robežas noteiktas 20 ciemiem. Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums nosaka, ka ciema statusu piešķir un atceļ novada dome, pamatojoties uz pašvaldības

teritorijas plānojumu, kurā ir noteiktas ciemu robežas un pamatota ciema izveides nepieciešamība.

Reģiona nozīmes attīstības centrs un novada administratīvais centrs ir Limbažu pilsēta - apkārtējās teritorijas apkalpes un novada centrs, kurā ir koncentrējušās liela daļa novada nozīmes sabiedriskie un sociālie objekti un valsts nozīmes iestādes. Pilsētas plānojuma struktūra vēsturiski veidojusies, tai attīstoties galvenajos virzienos uz Rīgu (Rīgas iela); uz Valmieru un Cēsīm (Cēsu iela), uz jūru Tūjas virzienā (Jūras iela).

Novada nozīmes attīstības centri, kas pilda atbalsta funkcijas, ir: Pociems, Ozolaine, Lādezers, Pāle, Mandegas, Skulte, Umurga, Viļķene, Vidriži, Bīriņi.

Novada ciemi, t.sk. atsevišķi dārzkopības sabiedrības, kas iekļauti ciemu teritorijā – Priedes, Lāde, Ārciems, Skultes muiža, Vārza, Ziemeļblāzma, Gravas, Āstere, Ķirbiži, Vitrupe.

Zemākais apdzīvojuma līmenis – viensētu grupas un viensētas.

„Sezonas ciemi” – Dārzciems, Mežciems, Lidlaukiems (Umurgas pag.), Dūņezers (Limbažu pag.).

Apdzīvojuma līmenis	Apdzīvotā vieta	Iedzīvotāju skaits (01.07.2011.)	Pamatfunkcijas	Apkalpes areāls
Rīgas reģionā – reģiona nozīmes attīstības centrs. Novadā – novada administratīvais un saimnieciskais centrs	Limbaži	8406	Pārvaldes, darījumu, pakalpojumu, izglītības, sporta un ražošanas pamatfunkcijas	Limbažu novads
Novada nozīmes attīstības centri	Pociems	322	Pagasta pārvaldes, izglītības, darījumu un pakalpojumu pamatfunkcijas	Katvaru pagastu
	Ozolaine	810	Izglītības, darījumu pamatfunkcijas. Izmanto Limbažu pilsētas komunālo infrastruktūru – notekūdeņi tiek novadīti uz pilsētas.	daļu Limbažu pagastu
	Lādezers	360	Izglītības, kultūras, sporta, darījumu un pakalpojumu pamatfunkcijas	daļu Limbažu pagastu
	Pāle	270	Pagasta pārvaldes, izglītības, kultūras, sporta, darījumu un pakalpojuma pamatfunkcijas	Pāles pagastu
	Mandegas	397	Pagasta pārvaldes, izglītības, kultūras, sporta, darījumu pamatfunkcijas	Skultes pagastu
	Skulte	469	Darījumu un pakalpojumu pamatfunkcijas	daļu Skultes pagastu
	Umurga	418	Pagasta pārvaldes, izglītības, kultūras, sporta, darījumu un pakalpojumu pamatfunkcijas	Umurgas pagastu
	Viļķene	525	Pagasta pārvalde, izglītības,	Viļķenes

			kultūras, sporta, darījumu un pakalpojumu pamatfunkcijas	pagastu
	Vidriži	198	Izglītības, sporta, kultūras, darījumu pamatfunkcijas	Vidrižu pagasts
	Bīriņi	74	Darījumu un pakalpojumu pamatfunkcijas	Tuvākā apkārtnē
Novada ciemi				
	Priedes	117	Dzīvojamais sektors, ražošanas (derīgo izrakteņu) pamatfunkcija	Tuvākā apkārtnē
	Lāde	280	Bibliotēkas pakalpojumi	Tuvākā apkārtnē
	Ārciems	86	Bibliotēkas pakalpojumi	Tuvākā apkārtnē
	Skultes muiža	120	Darījumu un pakalpojumu pamatfunkcijas	Tuvākā apkārtnē
	Vāzras	125	Dzīvojamais sektors	Tuvākā apkārtnē
	Ziemeļblāzma	70	Dzīvojamais sektors	Tuvākā apkārtnē
	Gravas	30	Pagasta pārvaldes, darījumu un pakalpojumu pamatfunkcijas	Vidrižu pagasts
	Āstere	60	Dzīvojamais sektors	Tuvākā apkārtnē
	Ķirbiži	50	Kultūras, darījumu pamatfunkcija	Tuvākā apkārtnē
	Vitrupe	150	Darījumu un pakalpojumu pamatfunkcijas	Tuvākā apkārtnē

Nosacīti blīvi izvietotais dažāda līmeņa centru izvietojums nodrošina iedzīvotājiem sociālos un citus pakalpojumus pietiekami tuvu dzīves vietai. Jāatzīmē, ka galvaspilsētas kā galvenā centra tuvums atslogo vietējā līmeņa un zemākā līmeņa centru funkcionālo noslogojumu. Kā specifiska iezīme parādās iedzīvotāju ikdienas migrācija no apdzīvotām vietām uz vietējā līmeņa centru - Limbažiem, uz blakus esošajām apdzīvotām vietām - Valmieru, Cēsīm, Salacgrīvu un uz galveno centru - Rīgu. Tādejādi zemākajos centros zūd nepieciešamība pēc pilnvērtīga darbavietu un izglītības iespēju nodrošinājuma.

Limbažu novadā ir paredzēts saglabāt un veidot zemākā līmeņa centrus - ciemus to vēsturiskajās vietās, nav paredzēta jaunu ciemu veidošana. Sarūkošā iedzīvotāju skaita dēļ virknē ciemos ir samazinājies iedzīvotāju skaits un sarucis piedāvāto pakalpojumu apjoms. Limbažu novada teritorijas plānojumā ir izvērtēta esošo ciemu kā zemākā līmeņa centru pastāvēšanas nepieciešamība. Pārvērtējot daudzu ciemu pastāvēšanas lietderību, funkcionālo nodrošinājumu un tieces areālu, iespējams identificēt un stiprināt novada apdzīvojuma struktūrā būtiskākos mezglu punktus, paredzot tajos iespējas darba papildus darba vietu radīšanai un plānot iespējas atbilstoša pakalpojumu spektra nodrošinājumam. Vājākajos novada apdzīvojuma struktūras punktos iespēju robežās ir saglabājams esošais pakalpojumu un darbavietu nodrošinājums.

Iedzīvotāju skaita samazinājuma un finansiālā stāvokļa stabilizācijas dēļ, valstī ir sarucis pieprasījums pēc dispersi izvietotajām apbūves teritorijām. Pēdējos gados perspektīvās

apbūves teritorijas tika iekļautas ciemu teritorijās, tādējādi esošie ciemi veidojās nepamatoti lieli ar plašām lauksaimniecības teritorijām tajos. Limbažu novada teritorijas plānojumā ir izvērtēta ciemu teritoriju lietderība un izstrādāts priekšlikums ciemu teritorijas noteikt tikai blīvi apdzīvotās vietās ar plašu pakalpojumu klāstu.

Lai nodrošinātu novada teritorijas līdzsvarotu attīstību, apdzīvojumu paredzēts koncentrēt pie esošajām apdzīvotajām vietām, savukārt lauku teritorijās saglabāt lauku videi raksturīgo izkliedēto apbūvi, kas mijas ar dabas teritorijām. Šim nolūkam pilsētā un ciemu centros paredzēts veidot dzīvojamo apbūvi ar augstu apbūves blīvumu, izvietot publiskās un darījumu iestādes, kā arī nomaļus no centra paredzēts izvietot ražošanas teritorijas. Tiešā pilsētas robežu tuvumā un ciemu robežu tuvumā ir veidojama lauku tipa apbūve ar lielākiem pieļaujamiem zemes gabaliem un mazāku apbūves blīvumu. Tādējādi panākama pakāpeniska antropoloģiskās slodzes samazināšanās. Lauku tipa apbūve veidojama arī tuvināti izdevīgiem autoceļiem. Pārējā novada teritorijā ir saglabājama dabas vide un veicināma tipiskā lauku viensētu apbūve.

Kā specifiska iezīme ne tikai Limbažu novadā, bet visā valstī, ir vasarnīcu apbūves teritorijas, kas vēsturiski tika izveidotas, pieļaujot apbūvi mazos un nelabiekārtotos zemes gabalos bez atbilstošas transporta infrastruktūras. Vasarnīcu apbūves teritorijās ir veikta kapitālu dzīvojamo ēku būvniecība. Vasarnīcu apbūves ciemi ir saglabājami, veicinot tajos apkalpes objektu izveidi, un iespēju robežās nodrošinot inženierkomunikācijas un ielu tīklu, kā arī veicinot apbūves blīvuma samazināšanos.

Viensētas lauksaimniecības zemēs ir saglabājamas kā īpaša apdzīvojuma struktūras sastāvdaļa, kas vēsturiski atradusies lauku telpā un veido Latvijai raksturīgo lauku kultūrainavu. Limbažu novada teritorijas plānojumā tiek noteikta minimālā zemesgabalu platība, kā arī norādītas pieļaujamās teritorijas, kur veicama lauksaimnieciskā darbība un plānota viensētu apbūve. Lai nodrošinātu tūrisma infrastruktūras attīstību, lauksaimniecības zemēs ir veicināma lauku tūrisma objektu izvietošana. Tūrisma aktivitāšu izvietošanai ir izmantojamas zemes, kas tuvinātas jau esošai apbūvei, lai tiktu izmantota esošā infrastruktūra un iespējami plašāk saglabāta dabas vide.

Svarīga tautsaimniecības nozare, kas ietekmē teritorijas apdzīvojuma struktūru, ir tūrisms. Limbažu novada būtiskākie tūrisma infrastruktūras pamatelementi ir bagātais kultūrvēsturiskais mantojums Limbažu pilsētā un pagastos, Rīgas jūras līča piekraste, kā arī ezeru un purvu sistēma. Īpašo specifiku nosaka dabas bioloģiskā daudzveidība, kas tiek saglabāta un aizsargāta Ziemeļvidzemes dabas rezervātā. Šim nolūkam Limbažu novada teritorijas plānojumā ir paredzētas potenciālās vietas tūrisma infrastruktūras nodrošinājumam, kas izvietojamas, respektējot dabas un kultūrvēsturiskās vērtības. Tūrisma infrastruktūras objekti ir izvietojami koncentrēti un tuvināti esošajām apdzīvotām vietām.

Limbažu pilsēta ir uzskatāma par Limbažu novada apdzīvojuma galveno atbalsta punktu. Limbažu pilsētā ir jānodrošina pilns pakalpojumu spektrs gan pilsētas iedzīvotājiem, gan novada iedzīvotājiem, kā arī tā ir uzskatāma par galveno tūrisma mezgla punktu novadā.

Limbažu pilsētas teritorijas plānojuma pamatnostādnes:

1. Limbažu pilsētā ir pēctecīgi saglabājama vēsturiski izveidotā apbūves struktūra, kas nodrošina pilsētas un novada iedzīvotāju apkalpi. Pilsētas apbūve ir centriski veidojusies ap vēsturisko centru un attīstījusies gar maģistrālajām ielām, kas veidojas kā valsts autoceļu turpinājums – Rīgas iela, Cēsu iela, Jūras iela. Lai nodrošinātu vieglu piekļūšanu pārvaldes un apkalpes iestādēm, administratīvais centrs ir saglabājams

nedaudz nobīdīts no vēsturiskā centra. Pilsētas vēsturiskais centrs ir saglabājams kā kultūras un apkalpes centrs. Administratīvais centrs ir veidojams lineārs gar Parka ielu.

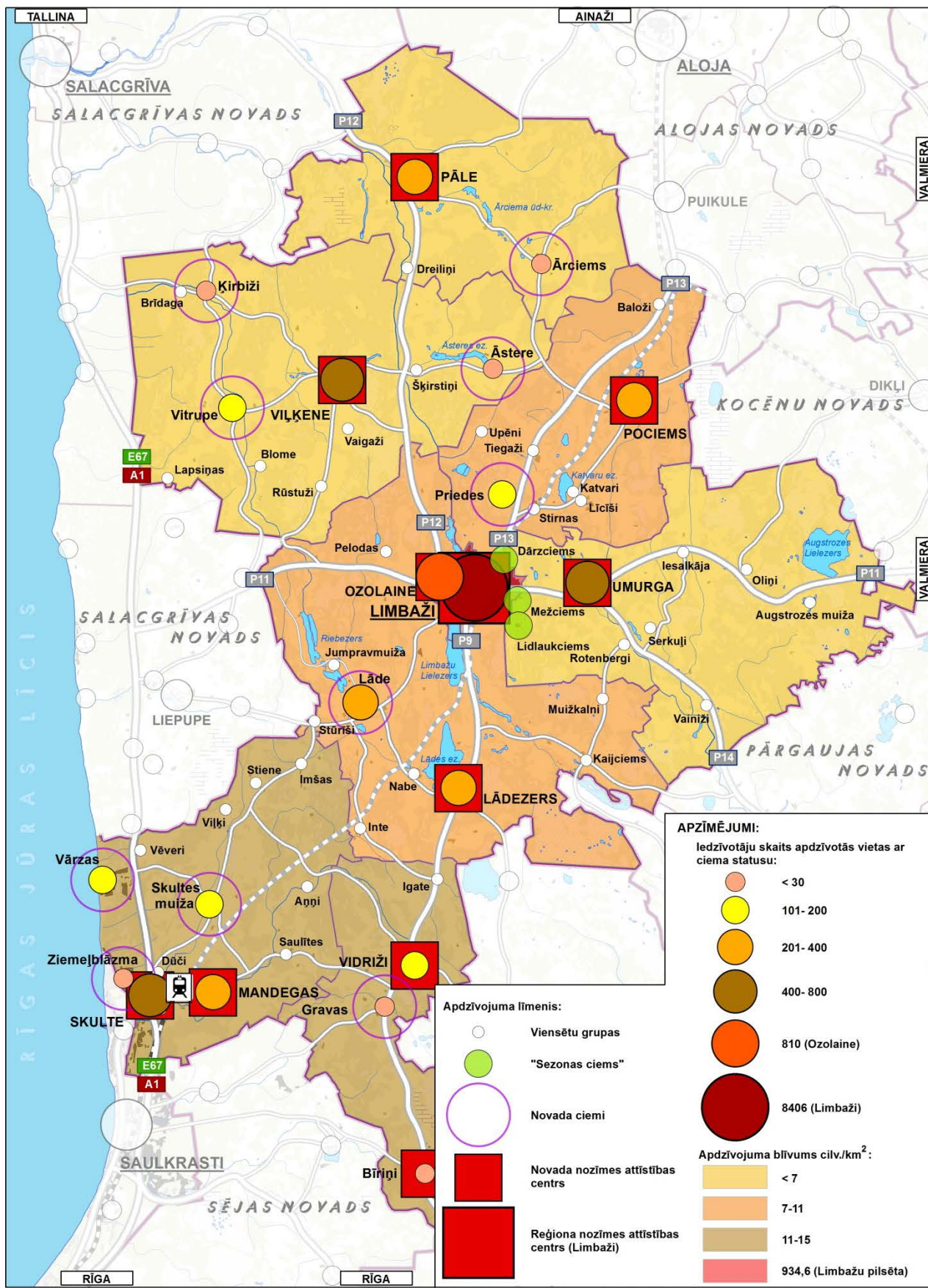
2. Skaidrs Limbažu pilsētas funkcionālais zonējums. Pilsētas centrālajā daļā ir saglabājama raksturīgā mazstāvu apbūve ar plašo funkciju daudzveidību. Centrālajā daļā, kas ietilpst Limbažu pilsētas vēsturiskā centra teritorijā, ir veidojama jaukta centra apbūve. Tuvināti pilsētas centram D virzienā ir saglabājama esošā daudzdzīvokļu apbūve. Jaunas daudzstāvu apbūves teritorijas Limbažu pilsētā nav paredzētas, lai saglabātu pilsētas vēsturiski izveidoto raksturīgo apbūvi, kas nepārsniedz trīs stāvus, iespējama esošo daudzdzīvokļu teritoriju intensificēšana. Plašas teritorijas pilsētā ir paredzamas savrupmāju apbūvei. Tuvināti pilsētas centram ir izveidota blīva savrupmāju apbūve, savukārt Z un D virzienā iespējams turpināt iesākto savrupmāju apbūvi. Darījumu jeb komercdarbības teritorijas ir veidojamas pie maģistrālajām ielām, pa kurām tiek virzīta galvenā transporta plūsma. Īpaši attīstāma darījumu teritorija ir pie Kr.Barona ielas pilsētas R daļā. Ražošanas teritorijas ir koncentrējamas pilsētas ZA daļā pie Cēsu ielas. Galvenās atpūtas un rekreācijas teritorijas ir saglabājamas Limbažu pilsētas D daļā gar Limbažu Lielezeru.

3. Kultūras mantojuma saglabāšana un integrēšana pilsētas sabiedriskajā apritē. Par vienu no svarīgākajām vērtībām ir uzskatāma pilsētbūvnieciskā struktūra ar raksturīgo vēsturiskā centra apbūvi. Vēsturiskā apbūve ir saglabājama, kopjama un integrējama pilsētas telpiskā struktūrā.

4. Pilsētas apbūves intensificēšana. Ir saglabājama pilsētas blīvā apbūves struktūra. Nav veidojamas jaunas apbūves teritorijas ārpus pilsētas. Šobrīd ir izveidotas labiekārtotas ražošanas teritorijas pilsētas ZA daļā, ir iespējams intensificēt daudzstāvu apbūvi, kā arī intensificēt savrupmāju apbūves teritorijas.

5. Dabas resursu saglabāšana, kopšana un iekļaušana pilsētas struktūrā. Parki, skvēri un dabas pamatnes elementi veidojami vienotā sistēmā, veidojot drošu, labiekārtotu un atraktīvu vidi iedzīvotājiem.

6. Transporta struktūras optimizācija. Limbažu pilsēta atrodas svarīgu transporta maģistrāļu krustojumā, kas nodrošina ērtu satiksmi ar tuvākajām pilsētām un Limbažu novada pagastiem. Pilsētas centrālajā daļā šobrīd ir palielināta tranzīta transporta plūsma. Lai atslogotu pilsētas centru, ir veidojama paralēla iela Stacijas ielai, kas vienoti ar Kr.Barona ielu veidos tranzīta transporta mazo apvedceļu loku. Pilsētas centrs tādejādi tiktu atslogots no tranzīta transporta plūsmas.

2.attēls. Apdzīvojuma struktūra un iedzīvotāju skaits

IEDZĪVOTĀJU RAKSTUROJUMS

Kopumā Rīgas plānošanas reģions, kurā iekļaujas arī Limbažu novads, koncentrē 47 % no Latvijas iedzīvotājiem. Pēc iedzīvotāju skaita Limbažu novads ir astotais lielākais novads Rīgas plānošanas reģionā.

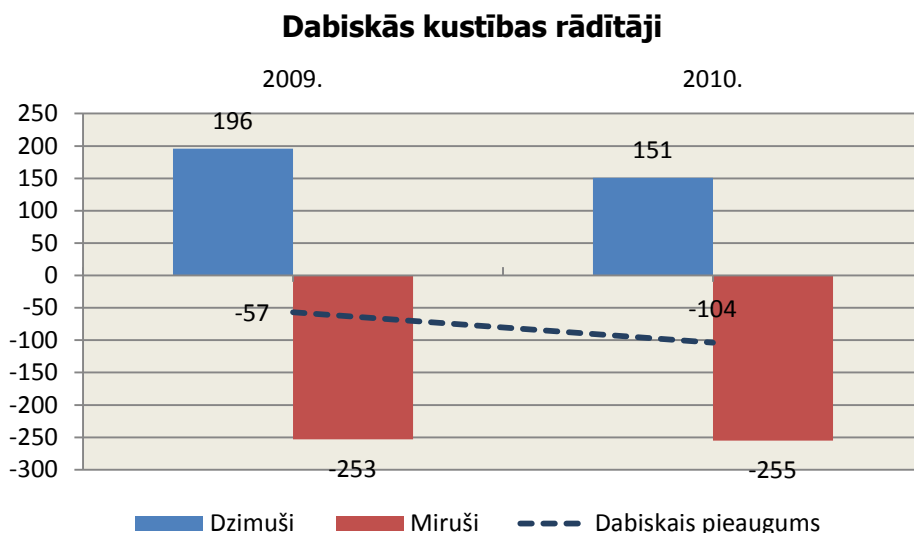
Iedzīvotāju skaits saskaņā ar Iedzīvotāju reģistra datiem uz 01.01.2011. novadā kopā bija 19388, no tiem 8406 (43%) Limbažu pilsētā.¹ Novērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās novadā, kas ir raksturīgi visā Latvijas teritorijā.

Iedzīvotāju skaits pa novada teritoriālām vienībām (dati uz 01.01.2011.)²:

Teritoriālā vienība	Iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju skaits, %
Limbaži	8406	43
Katvaru pag.	1351	7
Limbažu pag.	2492	13
Pāles pag.	831	4
Skultes pag.	2107	11
Umurgas pag.	1206	6
Vidrižu pag.	1579	8
Viļķenes pag.	1416	7

Iedzīvotāju dabiskās kustības rādītāji novadā³:

Gads	Dzimuši	Miruši	Dabiskais pieaugums
2009.	196	253	-57
2010.	151	255	-104

Iedzīvotāju skaits pašvaldībā pa dzimumiem:

- vīrieši – 9227 jeb 48 %;

¹ www.pmlp.gov.lv, Statistika - Iedzīvotāju reģistrs

² www.pmlp.gov.lv, Statistika – Iedzīvotāju reģistrs

³ www.csb.gov.lv, Datubāzes

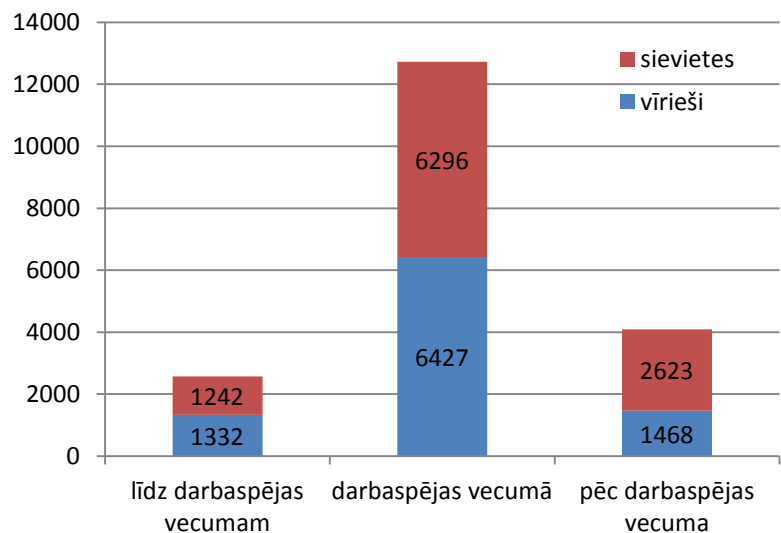
- sievietes – 10161 jeb 52 %

Iedzīvotāju skaits pēc darbaspējas vecuma un dzimuma struktūras⁴ (dati uz 01.01.2011.):

- līdz darbaspējas vecumam – 2574 jeb 13 % no visiem novada iedzīvotājiem
t.sk. vīrieši – 1332
t.sk. sievietes – 1242
- darbaspējas vecumā – 12723 jeb 66 % no visiem novada iedzīvotājiem
t.sk. vīrieši – 6427
t.sk. sievietes – 6296
- pēc darbaspējas vecuma – 4091 jeb 21 % no visiem novada iedzīvotājiem
t.sk. vīrieši – 1468
t.sk. sievietes – 2623

Demogrāfiskā slodze:

2010.gada sākumā Limbažu novadā demogrāfiskās slodzes līmenis bija 528, kas bija lielāks par vidējo rādītāju Latvijā (514). Uz 2011.gada sākumu novadā demogrāfiskās slodzes līmenis bija 525 (Latvijā – 520). Salīdzinot ar kaimiņu pašvaldībām uz 2011.gada sākumu – Saulkrastu novadā (598), Salacgrīvas nov. (515), Alojās nov. (534), Krimuldas nov. (480), Sējas nov. (459) un Kocēnu nov. (494).⁵

Demogrāfiskās slodzes līmenis raksturo proporcionālo sadalījumu starp tiem, kas ir darbaspējas vecumā un lielākoties ir vai varētu būt ekonomiski aktīvi, un pārējo sabiedrības daļu (skolēniem un pensionāriem), kurus uztur iedzīvotāji darbaspējas vecumā.

Iedzīvotāju blīvums:

Limbažu novada platība ir 1170,9 km², līdz ar to vidējais iedzīvotāju blīvums novadā ir 16,6 cilv./km² (vidēji Latvijā - 34,63 cilv./km²), savukārt Limbažu pilsētas platība ir 9,01 km², iedzīvotāju blīvums - 933 cilv./km².

Patstāvīgo iedzīvotāju skaits pagastu ciemos uz 01.07.2011.⁶, iedzīvotāju skaita dati ciemos apkopoti pirms ciemu robežu samazināšanas:

Katvaru pag.	Pociems	Tiegaži
	356	185

Limbažu pag.	Ozolaine	Lādezers	Lāde	Kaijciems
	747	469	154	129

⁴ www.pmlp.gov.lv Statistika – Iedzīvotāju reģistrs

⁵ www.csb.gov.lv Datubāzes

⁶ Limbažu novada pašvaldības dati

Pāles pag.	Pāle	Ārciems
	270	86

Skultes pag.	Stiene	Skultes muiža	Mandegas	Saulītes	Vārzas	Skulte	Ziemeļblāzma
	47	120	397	55	125	469	70

Umurgas pag.	Umurga
	532

Vidrižu pag.	Vidriži	Bīriņi	Igate	Gravas
	132	86	23	47

Viļķenes pag.	Viļķene	Āstere	Ķirbiži	Šķirstiņi
	546	102	68	54

2.2. DABAS APSTĀKĻI, RESURSI UN AINAVAS

2.2.1. RELJEFS UN ĢEOLOĢISKĀ UZBŪVE

RELJEFS

Pēc ģeomorfoloģiskā raksturojuma, Limbažu novada teritorijā sastopamas gan zemienes (piekrastē Piejūras zemene, Viduslatvijas zemene), gan augstienes (Idumejas augstiene). Limbažu novada reljefa raksturojums sniegts pa novada teritoriālām vienībām.

Limbažu apkārtnē ir samērā līdzena un auglīga platforma ar lēzeniem reljefa viļņiem, uz kuru mugurām ir mālaina zeme. Lēzenās ieplakas starp reljefa viļņiem un dziļās glaciālās renes, kur tagad ezeri, atvieglina ūdeņu noteku no reljefa viļņu mugurām.

Uz rietumiem no Limbažiem atrodas Metsepoles līdzenums, bet uz austrumiem Idumejas augstienes - Limbažu viļņotais līdzenums.

Katvaru pagasts atrodas Idumejas augstienes Limbažu viļņotajā līdzenumā, tā augstākā daļa ir Pociema morēnas grēda. ZR daļā iesniedzas Metsepoles līdzenums. Augstākie pauguri ir Bākas kalns (106,9 m vjl.), Skaisterkalns (111,4 m vjl.), Katrinieku kalns (119,8 m vjl.).

Limbažu pagasta teritorija atrodas Viduslatvijas zemienes līdzenumā, vidējais augstums vjl. 70 m, Limbažu pagasta teritorija atrodas divu atšķirīgu dabas rajonu apvidos. R atrodas Viduslatvijas zemienes Metsepoles līdzenumā, bet DA – Idumejas augstienes Limbažu viļņotajā līdzenumā, tādēļ novērojamas atšķirības ģeoloģiskajā uzbūvē un arī reljefa morfoloģijā. Abas teritorijas daļas ir aptuveni līdzīgas pēc platības.

Pāles pagasts atrodas Viduslatvijas zemienes Z daļā, Metsepoles līdzenuma ZA malā. Reljefs lēzens un vidēji viļņots. Virsmas augstums DA stūrī pie Amorkalniem 72,5 m vjl., R daļā pie Lielā Ērgļu purva 44.3 m vjl., Z uz robežas ar Alojās novadu 50,5 m vjl.

Vidrižu pagasta teritorijā saskaras divi dabas apvidi – Viduslatvijas zemienes Metsepoles līdzenums un Idumejas augstienes Limbažu viļņotais līdzenums. Vidējais reljefa augstums ir 40 – 60 m vjl.

Viļķenes pagasts atrodas Viduslatvijas zemienes Metsepoles līdzenumā, tikai rietumu malā sākas Piejūras zemienes Vidzemes piekraste. Reljefs lēzeni viļņots, pagasta vidusdaļā ziemeļu – dienvidu virzienā stiepjas Katriņas morēnas valnis, kura augstākā vieta – Vaigažu kalns, sasniedz 76,9 m vjl. Virsu saposmo arī Vitrupes ielejveida pazeminājums, Svētupes un Arupītes subglaciālās iegultnes, kā arī Āsteres ezers un Viļķenes dīķu ielejas. Vidzemes piekrastē virsa rietumu virzienā lēzeni pazeminās līdz 10 m vjl.

GEOLOGISKĀ UZBŪVE⁷

Limbažu novada ģeoloģiskais griezumā sastāv no kristāliskā pamatklintāja un platformsegas. Lielākajā teritorijas daļā nogulumiežus pārsedz mainīga biezuma kvartāra nogulumu sega. Šaurā piekrastes joslā starp Skulti virzienā uz Svētciemu, kvartāra nogulumu slāņa biezums parasti nepārsniedz 10 m. Paaugstinātājā teritorijas daļā, ko aizņem Limbažu viļņotais līdzenums un Augstrozes paugurvalnis, kvartāra sega pārsvarā ir no 20 – 40 m bieza, un maksimālo biezumu (75 m) sasniedz Pociema grēdā. Tomēr visbiežākā kvartāra nogulumu sega (77 – 199 m) ir Vitrupes – Nabes apraktajā senielejā, kas stiepjas virzienā no Kaijciema uz Lielezeru un Lādes ezeru, tālāk pa Vitrupes ieleju, sasniedzot Rīgas jūras līča krastu pie Svētciema. Apraktajās ielejās Pāles apkārtnē kvartāra nogulumu biezums sasniedz 108 m. Senielejas rada nopietnus sarežģījumus ūdensapgādes urbumu ierīkošanā, jo tajās augšējais ūdensapgādei piemērotais artēziskā ūdens slānis parasti atrodas ievērojami lielākā dziļumā nekā pieguļošajā teritorijā.

Galvenā nozīme kvartāra segas uzbūvē ir ledāja un tā kušanas ūdeņu nogulumiem. Tie galvenokārt veidojušies pēdējā kontinentālā apledojuma laikā. Kopumā ledāja nogulumi pārsvarā ir deformēti ledāja ietekmes rezultātā. Ledāja deformētie nogulumi veido lielāko daļu no pozitīvajām ledāja reljefa formām – paugurus, vaļņus un grēdas. Bieži vien arī Idumejas augstienes un Metsepoles līdzenuma plakanie un slīpie līdzenumi sastāv no ledāja sakrokotiem un sabīdītiem ledājkušanas straumju nogulumiem – grants, smilts vai nogulumiežu atrauteniem. Līdzīga sastāva materiāls ir raksturīgs pauguru, vaļņu un grēdu kodolos (Zelčs, 1993). Smilts un grants nogulumi bieži atsedzas pauguru virsotnēs, bet starppauguru iepakas ir izklātas ar morēnas akmeņainu mālsmilti, retāk smilšmālu. Pirmskvartāra nogulumiežu atrauteni ir sastopami Pāles pagasta apkārtnē, dienvidaustrumos no Lādeзера un gar Limbažu ielejveida pazeminājuma austruma nogāzi. Smilšainie nogulumi atsedzas Vidzemes piekrastē, iezīmējot piejūras mežu joslas sākšanos, un Metsepoles līdzenuma upju ielejās. Seno Baltijas ledus ezera krasta vaļņu un abrāzijas kāpļu vietās ir vērojama smilts un grants atradņu un laukakmeņu koncentrācija.

Kvartāra nogulumu segas uzbūves īpatnības jāņem vērā, risinot būvniecības jautājumus, kā arī, lai novērstu augsnes, zemes dziļu un gruntsūdens piesārņojumu. Kvartāra pazemes ūdeņi, galvenokārt to augšējais slānis jeb gruntsūdeņi, tiek plaši izmantoti lauku sētu ūdensapgādē. Ar leduslaikmeta nogulumiem saistās svarīgākās smilts un smilts – grants atradnes. Pēcdeduslaikmetā izveidojušies ievērojami kūdras, sapropeļa, kā arī nelieli irdeno saldūdens kaļķiežu krājumi.

2.2.2. DERĪGO IZRAKTEŅU RESURSI UN ATRADŅU TERITORIJAS

Derīgo izrakteņu teritoriālo izvietojumu novadā nosaka tā ģeoloģiskā uzbūve. 60-tajos gados bijušajā Limbažu rajona teritorijā tik veikta iespējamo derīgo izrakteņu ieguves izpēte. Tā rezultātā var secināt, ka visizplatītākie derīgie izrakteņi novadā ir kvarca smilts, smilts-grants,

⁷ Informācija no Limbažu novada attīstības programmas 2011.-2017.gadam, Limbaži, 2010.gads

kā arī kūdras ieguves karjeri, kurus pārsvarā izmanto ceļu būvei, ceļu ziemas dienestam un būvniecībai (skatīt *1.pielikums Limbažu novada derīgie izrakteņi*).

Nozīmīgs derīgo izrakteņu resurss novadā ir kūdra. Plašākās kūdras purvu teritorijas atrodas Pāles, Katvaru, Vidrižu un Viļķenes pagastos.

Pāles pagastā ir 15 kūdras atradnes, kas kopumā aizņem 1597 ha. No atradnēm gan pēc platības, gan pēc nozīmības, gan rūpnieciski iegūstamās kūdras krājumiem, īpaši atzīmējams Niedrāju – Pilkas purvs un Ērgļu purvs. Niedrāju – Pilkas purvs ir Natura 2000 teritorija - dabas liegums, kur kūdras ieguve ir aizliegta.

Arī Viļķenes pagastā atrodas nozīmīgi kūdras resursi Troļļu, Lielajā Rūstužu, Arupītes, Svētupes un Gāršas purvos, to kopējais apjoms ir 12 300 tūkst. m³.

Pašlaik kūdra tiek iegūta trīs purvos – Lielā Ērgļu purvā, Rāķu, Dzelves purvā un Laugas purvā, bet ir plānota kūdras ieguve SIA „Rīgas meži” īpašumā esošajā Tolļu purvā (*Viļķenes pag.*).

Umurgas pagastā atrodas Zvejnieku sapropēja atradne, kuras platība ir 12,5 ha, bet kopējie krājumi 875 tūkst. m³.

Saskaņā ar pētījumu “Limbažu rajona derīgo izrakteņu izvērtējums attīstības plānošanas vajadzībām”⁸, Limbažu pagasta Lādes ezera dienvidaustrumu krastā, Lādezera ciema tuvumā pie Lejasdzeņu mājām, ir atrodamas krāszemes iegulas - no pazemes ūdeņiem ar paaugstinātu dzelzs saturu izgulsnēti irdeni dzeltenbrūni vai sarkanbrūni dzelzs hidroksīnu sakopojumi, kuri ir izmantojami minerālkrāsu izgatavošanai. Šāda rakstura derīgais izraktenis savulaik ir iegūts Staicelē (Rēciema atradne), kā arī pēc provizoriskiem datiem ir atrodams Salacgrīvā (Salacas upes deltā). Lejasdzeņu atradnes platība tiek lēsta uz 0,14 ha, derīgā slāņa biezums 0,34 m, krājumi 500 m³. Krāsojošā viela ir gaiši brūnā krāsā ar zaļganpelēku nokrāsu. Iegulas vidējā daļā sastopams baltas krāsas kaļķakmeņu graudiņu piejaukums, sastāvs Fe 2O₃ – 34%, Al₂O₃ – 86,28%, CO₂ – 15,4 %.

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Limbažu novada teritorijas plānojumā izpētītie un izmantojamie derīgo izrakteņu ieguves karjeri norādīti ar mērķi, lai parādītu pašreizējās un plānotās novada teritorijā esošās un plānotās māla, smilts, smilts - grants un kūdras ieguves vietas.

Tiek noteikts plānotās (atļautās) teritorijas izmantošanas funkcionālais zonējums – Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (RR), bet ir atļauta arī derīgo izrakteņu ieguve lauksaimniecības un meža zemēs, veicot zemes lietošanas veidu maiņu vai zemes transformāciju.

Ja derīgo izrakteņu ieguvei paredzētā teritorija iepriekš nav izpētīta, pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas jāveic tās ģeoloģiskā izpēte.

Ja ieguves darbus pārtrauc uz laiku, ilgāku par vienu gadu, derīgo izrakteņu ieguvējs nodrošina derīgo izrakteņu ieguves vietas konservāciju.

Pēc derīgo izrakteņu ieguves beigām ieguvējam jāveic rekultivācija, kuras mērķis ir nodrošināt pilnvērtīgu ieguves vietas turpmāku izmantošanu pēc derīgo izrakteņu ieguves

⁸ BO SIA „GIS projekts”, 1999.g.

pabeigšanas, novērst draudus iedzīvotāju veselībai un dzīvībai un apkārtējai videi, kā arī sekmēt ieguves vietas iekļaušanos ainavā.

Derīgo izrakteņu (izņemot kūdru un sapropeli) ieguves vietas rekultivē, paredzot teritoriju turpmāko izmantošanu:

- lauksaimniecībā vai mežsaimniecībā;
- izveidojot ūdenstilpes;
- rekreācijai;
- izmantošanai citā veidā.

Kūdras ieguves vietas rekultivē, paredzot teritoriju turpmāko izmantošanu:

- veicot renaturalizāciju (purvam raksturīgās vides atjaunošanu);
- lauksaimniecībā, piemēram, izveidojot ogulāju vai mētrāju audzēšanas laukus;
- mežsaimniecībā;
- izveidojot ūdenstilpes;
- rekreācijai;
- izmantošanai citā veidā.

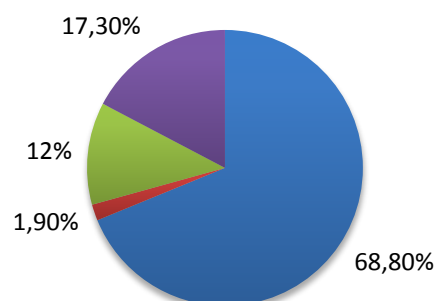
2.2.3. LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMES, APMEŽOŠANAS TERITORIJAS

LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS ZEMES (LIZ)

Lauksaimniecības zemes novadā aizņem 41106,3 ha jeb 35% no novada kopējās teritorijas. Zemes vienību skaits, kuru zemes lietošanas veids ir lauksaimniecībā izmantojamās zemes, sastāda 9920. No lauksaimniecībā izmantojamām zemēm meliorēti ir 28158 ha jeb 69%.

Lauksaimniecības zemes veido: aramzeme (28293,3 ha (68,8%)), augļu dārzi (761,2 ha (1,95)), pļava (4940,8 ha (12%)) un ganības (7111,0 ha (17,3%)).

Augsnes cilmiezi novadā veido galvenokārt mālsmilts un smilšmāls, piekrastē smilts, atsevišķās vietās arī kūdra. Augšņu grupā dominē velēnu podzolaugsnes un pseidoglejotā augsne, otra izplatītākā augšņu grupa novadā ir velēnu glejgaugsne un velēnpodzolētā glejgaugsne, gar piekrasti – tipiskais podzols (reljefa pacēlumos) un kūdrainā podzolētā glejgaugsne (ieplakās). Velēnu podzolētām augsnēm ir samērā zema dabiskā auglība.

■ Aramzeme ■ Augļu dārzs ■ Pļava ■ Ganības

Latvijā vidējais svērtais zemes kvalitātes novērtējums ir 38 balles, kas, ņemot vērā Latvijas klimatiskos apstākļus, tiek uzskatīts par minimālo auglības līmeni attiecībā uz lauksaimniecībā izmantojamo zemi, lai varētu nodrošināt komerciāli dzīvotspējīgu lauksaimniecību. Limbažu novadā vidējais svērtais LIZ kvalitātes novērtējums ir 39 balles. Latvijā par vērtēšanas etalonu (100 balles) var nosacīti pieņemt zemes nogabalu, kurā ir labi iekultivēta velēnu karbonātaugsne, viegls smilšmāls, un kurā ir vislabākie tehnoloģiskie apstākļi – līdzens reljefs, nokārtoti mitruma apstākļi, platība lielāka par 10 ha un kura ir noderīga visu kultūraugu mehanizētai audzēšanai.

Novadā liela daļa lauksaimniecības zemju ir ar augstu gruntsūdens līmeni un stipri glejotas, līdz ar to svarīgs augsnes auglības uzlabošanas pasākums ir tās meliorēt. Pēc meliorācijas

statistikas datiem, novadā 70 % no lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir meliorētas. Tā kā lielākā daļa meliorācijas sistēmu būvētas pirms vairākiem gadiem, tās arvien vairāk nolietojas un šobrīd vairs nedarbojas projektētā režīmā.

Lauksaimniecībā izmantojamo zemju (LIZ) raksturojums

Novada teritoriālā vienība	LIZ platības, ha (uz 01.01.2010.)	t.sk. meliorētas LIZ (ha)	Vidējais svērtais LIZ kvalitatīvais novērtējums, balles/ha (uz 01.01.2009.)
Katvaru pag.	4922,9	3321 (67%)	41
Limbažu pag.	7911,9	5846 (74%)	42
Pāles pag.	4435,3	2878 (65%)	39
Skultes pag.	6427,0	4946 (77%)	38
Umurgas pag.	5687,7	3534 (62%)	39
Vidrižu pag.	4638,3	3009 (65%)	38
Viļķenes pag.	6929,0	4624 (67%)	39
Limbaži	154,2	-	-
Kopā:	41106,3	28158 ha Vid. 68 %	Vid. 39 balles/ha

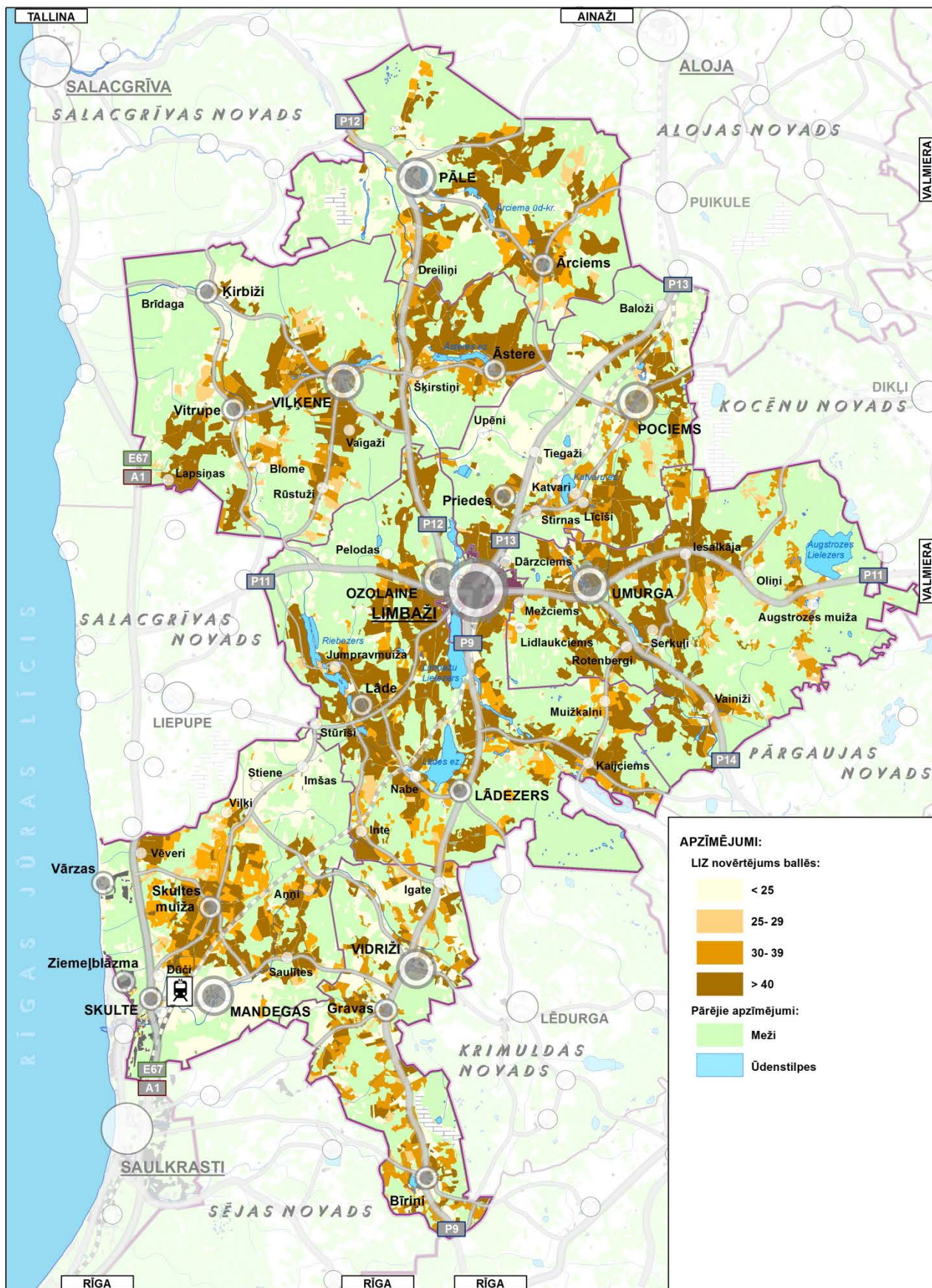
Limbažu novads atrodas Rīgas jūras līča baseinā. Valsts nozīmes ūdensnotekas Limbažu novadā⁹:

Nr. p.k.	Nosaukums	ŪSIK kods	Valsts nozīmes ūdensnotekas kopā, km	t.sk. regulētas, km		
Katvaru pagasts						
1.	Brasla	522	50,15	45,26		
2.	Iesalkāja	5228				
3.	Urpele	52282				
4.	Svētupe	538				
5.	Ludiņupe	5388				
6.	Ludiņupes N-7	538872				
Limbažu pagasts						
7.	Svētupe	538	44,71	31,8		
8.	Tora	5344				
9.	Liepupes – Reiņupes kanāls	53542				
10.	Liepupe	5354				
11.	Vitrupe	536				
12.	Cimeļupe	53652				
13.	Kranupe	5366				
Pāles pagasts						
14.	Pērļupe	5386			48,74	24,03
15.	Sausupe	5384				
16.	Līčupe	5384				
17.	Strauts no Ārciema dzirnavu ezera	53862				
Skultes pagasts						
18.	Aģe	534	75,91	40,95		
19.	Tora	5344				
20.	Liepupes – Reiņupes kanāls	53542				
21.	Mazupīte	5342				
22.	Papalurga	533212				
23.	Gāršmuižas urga	533214				

⁹ Dati no VSIA Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi Vidzemes reģiona meliorācijas nodaļas (2011.)

Umurgas pagasts				
24.	Brasla	522	42,02	27,81
25.	Enceļupe	52272		
26.	Iesalkāja	5228		
27.	Urpele	52282		
Vidrižu pagasts				
28.	Igate	5346	38,57	27,20
29.	Pēterupe	532		
30.	Aģe	534		
31.	Kidurga	53322		
32.	Tora	5344		
Vilkenes pagasts				
33.	Āsteres N-1	538724	58,0	41,0
34.	Šķirstiņa (Kukažas strauts)	53872		
35.	Vitrupe	536		
36.	Ārupīte	5382		
37.	Kurliņupe	5358		
38.	Svētupe	538		

3.attēls. Valdošais lauksaimniecības zemju kvalitātes novērtējums ballēs

APMEŽOŠANAS TERITORIJAS

Apmežošana ir alternatīva lauksaimnieciskai ražošanai neizmantoto lauksaimniecības zemju izmantošanai.

Limbažu novada teritorijas plānojumā lauksaimniecības zemju turpmākās izmantošanas risinājumos ir pieļaujama lauksaimniecības zemju lietošanas kategoriju maiņa mežsaimnieciskai izmantošanai, ņemot vērā normatīvo aktu prasības un nesamazinot blakus esošo nekustamo īpašumu izmantošanas iespējas un īpašumu vērtību, kā arī izvērtējot ainaviskos un ekoloģiskos aspektus.

Apmežošanai potenciāli derīgās teritorijas nosaka pēc šādiem kritērijiem:

- 1) lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kuru kvalitātes novērtējums ir mazāks par 30 ballēm;
- 2) zemes paugurainā reljefā;
- 3) stipri akmeņaina zeme;
- 4) nelieli zemes gabali ar apgrūtinātu pieejamību;
- 5) pārmitras māla augsnes;
- 6) vāji iekultivētas, irdenas smilts augsnes.

Lauksaimniecības zemju apmežošana aizliegta:

- 1) palieņu pļavās;
- 2) bioloģiski vērtīgajos zālajos;
- 3) putnu aizsardzībai potenciāli nozīmīgos zālajos, kā arī putniem starptautiski nozīmīgās vietās;
- 4) lauksaimniecībā izmantojamās zemes lauku blokos, kas lielāki par 5 ha;
- 5) teritorijas plānojumā noteiktās ainaviski augstvērtīgās teritorijas;
- 6) dabas liegumu teritorijās, izņemot dabiski apmežojušās vai pirms aizsargājamās teritorijas izveidošanas apmežotas lauksaimniecības zemes lietošanas kategorijas maiņu uz kategoriju "mežs" vai "krūmājs";
- 7) ap kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem, ja darbības rezultātā tiek aizsegti nozīmīgi skatu punkti vai pilnībā mainīta kultūrvēsturiskā ainava.

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Limbažu novada teritorijas plānojumā tiek izdalītas Lauku zemes (L) ar perspektīvo izmantošanu, kas paredzēta visa veida lauksaimnieciskai darbībai un ar to saistītiem pakalpojumiem, t.sk. lauku tūrisms, lauksaimniecības produkcijas pārstrāde, lauksaimnieciskās un vispārīgās ražošanas objekti. Lauku teritorijās ietilpst arī viensētas, savrupmājas, piemājas saimniecības, zemnieku saimniecības.

Lauku zemēs, veicot īpašuma sadalīšanu, jaunveidojamo zemesgabalu minimālais lielums tiek noteikts 2 ha, izņemot zemesgabalus, kas ietilpst Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā ārpus ciemiem – 3 ha, ja citos augstāka līmeņa normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

Teritorijas plānojumā netiek norādītas konkrētas apmežojamās teritorijas, to potenciāls izvērtējams katram konkrētam priekšlikumam atsevišķi, ņemot vērā teritorijas plānojumu un citu normatīvo aktu prasības. Meža ieaudzēšanai lauksaimniecībā neizmantotās platībās ir pieejams Eiropas Savienības finansējums.

2.2.4. MEŽI UN PURVI

Limbažu novadā meži aizņem 57 480,5 ha jeb 49% no novada kopplatības. Lielu īpatsvaru sastāda purvi - 6 %. Lielākās mežu platības atrodas novada Viļķenes pagastā (12 710,8 ha), Limbažu pagastā (10 308,9 ha) un Umurgas pagastā (9 200,4 ha).

Meža zeme sastāv no meža, purviem, laucēm, pārplūdušiem klajumiem un infrastruktūras objektiem¹⁰:

Meža iedalījums	Mežs	Purvi	Lauces	Pārplūduši klajumi	Infrastruktūras objekti	Kopā
Pašvaldības meža zemes	901,8	135	9,8	7,1	6	1059,7
Valsts meža zemes	15591,9	4971,5	61,2	10,5	544,1	21179,3
Privātās meža zemes	40986,8	1271,9	511,6	122,9	113,8	43006,9
Kopā:	57 480,5	6378,4	582,6	140,5	663,9	65245,9

Pēc īpašuma formas meži iedalās:

- privātie meži – 71 %;
- valsts meži – 27 %;
- pašvaldības meži – 2%.

AS „Latvijas Valsts meži” (LVM) apsaimniekošanā esošās zemes, kas izvietotas novada teritorijā, aizņem 21 295,8 ha. Mežsaimniecībā izmantojamo teritoriju novadā apsaimnieko Rietumvidzemes mežsaimniecība, tā atrodas 3.Piejūras, 4.Limbažu un 5.Valmieras meža iecirkņos.

Novadā dominē mīksto lapu koku sugas grupa (32 643,56 ha), no kurām valdošās koku sugas ir bērzs (22 568,29 ha), baltalksnis (5 667,14 ha), apse (2 723,31 ha) un melnalksnis (1593,52 ha). No skuju koku sugas grupas, kas kopā sastāda 19 959,59 ha, dominē priede (10 781,88 ha) un egle (9 102,31 ha).

Salīdzinot esošo audžu stāvokli pēc vecuma, lielākās platības aizņem vidējā vecuma audzes (33%) un jaunaudzis (24%), kas liek secināt par intensīvu mežu izmantošanu pēdējo 20 gadu laikā. Pieaugusi audze aizņem 17%, bet pāraugusi audze aizņem 10% no audžu platības.

Aizsargājamā teritorija	Mežs, ha	Meža zemes, ha
Kopā mežs	57480,5	65245,8
Dabas liegumi	2086,2	5093,8
Aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi	0,4	0,4
Kopā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	2086,6	5094,2
Mikroliegumi	97,1	101,5
Buferzonas ap mikroliegumiem	37,9	38,6

¹⁰ Meža statistika, 2011.gads, Valsts meža dienests

Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjosla	74,2	75,9
Baltijas jūras ierobežotas saimnieciskās darbības josla	1092,9	1110,1
Ūdens tilpju/teču aizsargjosla	210,7	258,4
Aizsargājams zonas gar ūdeņiem	1228,1	1345,7
Aizsargājamas zonas gar mitrzemēm	1519,2	1530,2
Aizsargjosla ap pilsētu	13,8	13,8
Īpaši aizsargājami meža iecirkņi	359,3	366,8
Kopā aizsargājams teritorijas (aritm. summa)	6719,9	9935,2
Kopā aizsargājamas teritorijas	5544,8	8748,8

Limbažu novada teritorijā ir plānota sekojošu LVM ceļu būvniecība¹¹:

Ceļa nosaukums	Garums, km	Plānotie pasākumi
Ārciema trase	3,24	rekonstrukcija
Ārņu ceļš	0,756	būve
Ārņu ceļš	2,13	rekonstrukcija
Bāniša trase III	5,04	rekonstrukcija
Blomes trase	2,32	būve
Čūžu ceļš	2,2	būve
Dravnieku ceļš	2,4	būve
Dreiliņu trase 2.pievadceļš	0,8	būve
Ērgļpurva ceļš	1,6	rekonstrukcija
Indrānu ceļš	1,114	būve
Lauru ceļš	1,9	būve
Lodiņupes atzars	1,1	būve
Malējkalna trase	2,147	būve
Melku ceļš	1,3	būve
Mežmaļi – Silarāji	2,445	rekonstrukcija
Pievadceļš Oltūži I	0,44	būve
Pilkas purva ceļš	2	būve
Rūpes ceļa 1.atzars	1,225	būve
Rūpes meža ceļš	0,507	būve
Saulīši stiga	4,4	rekonstrukcija
Stūrīšu trase	2,97	rekonstrukcija

¹¹ Informācija no AS „Latvijas Valsts meži” 11.03.2011. nosacījumiem Nr.4.1-1.2/025g/150/11/328 (skatīt IV sējumu Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi)

Rietumvidzemes mežsaimniecības valdījumā esošajā teritorijā izveidotajās atpūtas vietās un dabas takās LVM plānotās darbības, kuru īstenošanā arī pašvaldība savu iespēju robežās ir gatava sadarboties:

- Niedrāju – Pilkas purvā (kad. Nr.66680010253), atjaunot purva takas dēļu segumu;
- Augstrozes pilskalnā (kad. Nr.66800050146), ierīkot marķētu taku apkārt Augstrozes Lielezeram;
- Ķirbižu dabas takā (kad. Nr.66880010034) – turpināt biotopu apsaimniekošanu un dabas takas labiekārtošanu.

Purvi aizņem 6,2% no novada kopējās teritorijas, izplatītākie ir augstā un zemā purva tipi. Lielākās purvu teritorijas atrodas Umurgas (2132,6 ha), Limbažu (2082,1 ha) un Viļķenes (1038,2 ha) pagastos. Pēc platības lielākie purvi ir Laugas purvs (1876 ha), Lielais purvs (1507,8 ha) un Niedrāju Pilkas purvs (767 ha) (skatīt *2.pielikumu. Limbažu novada purvi*).

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Meža teritorijas izmantojamas koksnes resursu izmantošanai un aizsardzībai, rekreācijai, medniecībai, dabas vērtību saglabāšanai, meža infrastruktūras izveidošanai un apsaimniekošanai, lai nodrošinātu ilgtspējīgu meža resursu izmantošanu un saglabāšanu. Teritorijas plānojums nosaka, ka privātajos mežos pieļaujama viensētas ar palīgēkām būvniecība.

Limbažu novada teritorijas plānojums paredz jaunveidojamo zemesgabalu veidošanu meža zemēs ne mazāku par 2 ha, izņemot zemesgabalus, kas ietilpst Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā ārpus ciemiem – 3 ha, ja citos augstāka līmeņa normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

Limbažu pilsētas teritorijā pēc teritorijas izmantošanas sadalījuma pēc galvenajiem lietošanas mērķiem mežsaimniecība aizņem tikai 14 ha, pārsvarā pilsētas ZA, A daļā.

Daļai purvu raksturīga liela bioloģiskā daudzveidība, tāpēc tajos izveidotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – dabas liegumi, kuru aizsardzības un saimniecisko izmantošanu regulē dabas aizsardzības vispārīgie un individuālie normatīvie akti.

Grafiskajā daļā attēlotas vides un dabas resursu aizsargjoslas ap purviem.

2.2.5. VIRSZEMES ŪDENS RESURSI, HIDROTEHNISKĀS BŪVES

Limbažu novada virszemes ūdensobjekti (ūdenstilpes un ūdensteces) ietilpst Gaujas upju baseina apgabalā, ko veido Gaujas, Salacas un Rīgas jūras līcī ietekošo mazo upju sateces baseini. Novada virszemes ūdens resursu veido Baltijas jūras Rīgas jūras līcis, ūdensteces (arī regulētas), ūdenstilpes un mākslīgi veidoti ūdensobjekti (gan zivju, gan ainaviskie dīķi). Ūdens resursu izmantošana saistīta ar dabīgo ūdens noteci, rekreāciju (peldētavas, makšķerēšana, ūdens tūrisms), zivsaimniecības attīstību, regulētās ūdensteces kalpo kā valsts nozīmes ūdensnotekas.

Pēc īpašuma piederības ūdensobjekti atrodas gan pašvaldības īpašumā (piemēram, Bīriņu ezers), gan privātā īpašumā (pārsvārā mākslīgi veidotie zivju dīķi), savukārt novada atsevišķām ūdenstilpēm noteikts publiskā ezera statuss (Augstrozes Lielezers, Lādes ezers, Limbažu Lielezers u.c.) un zvejas tiesības saskaņā ar Civillikumu pieder valstij (piemēram, Āsteres ezers). Uz atsevišķām ūdenstecēm, kas šķērso Limbažu novada teritoriju, saskaņā ar normatīviem aktiem noteikts aizliegums būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus (skatīt *3.pielikumu*).

Atsevišķu ezeru apsaimniekošanai izveidotas pašvaldības aģentūra un biedrības.

Lielākais ezers Limbažu novadā ir Augstrozes Lielezers, tā platība sasniedz 400 ha. Sakarā ar to, ka ezers atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā un teritorijas aizsardzībai izveidots dabas liegums „Augstroze”, tā izmantošanas iespējas ir ierobežotas, piemēram, ir aizliegta jebkāda veida motorizētā ūdens transporta līdzekļu izmantošana.

Daudzas novada ūdenstilpes tiek izmantotas kā neorganizētas un nekontrolētas peldvietas (peldētavas), tajās netiek veiktas ūdens kvalitātes pārbaudes. Iecienītākās atpūtas vietas un līdz ar to arī peldēšanās vietas ir izveidotas pie Limbažu Lielezera, Lādes, Katvaru, Āsteres un Bīriņu ezeriem.

Vienīgā oficiālā peldvieta, kas atbilst peldvietas kritērijiem, ir izveidota Limbažu pilsētā pie Limbažu Lielezera (*attēlā*). Peldvieta ir nodrošināta ar pārvietojamām tualetēm, ierīkotas ģērbtuves un atkritumu konteineri, nodrošināta peldvietas sauszemes daļas smilšu virskārtas irdināšana, nodrošināta ērta un droša pieeja ūdenim. Peldvietas teritorija ir norobežota ar bojām, izveidots atsevišķs peldēšanās sektors bērniem.

Novadā ir arī mākslīgi veidoti (cilvēku radīti) ūdensobjekti – dīķi un kanāli.

Saimnieciska zivju audzēšana notiek Pāles pagastā Turmatu zivju dīķos, Straumēnu zivju dīķi (z/s „Straumēni”), Jāņdzirnavas un Jaunuzoliņu zivju dīķos un Katvaru pagasta Paupu zivju dīķos. Pāles pagasta Malēju un Lejsētu dīķos plānota zivsaimniecības attīstība.

Gan dabīgus, gan mākslīgi radītus ūdensobjektus var izmantot arī ugunsdzēsības vajadzībām, ja ir iespējama piekļuve ugunsdzēsības autotransportam.

Virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzībai un ūdens kvalitātes uzlabošanai izstrādāts Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2010.-2015.gadam.

4.attēls. Virszemes ūdensobjekti, riska teritorijas

MAZĀS HIDROELEKTROSTACIJAS

HES nosaukums	Novada teritoriālā vienība	Atrašanās hidrogrāfiskajā tīklā	HES drošuma klase ¹²
Aģes dzirnavu HES	Skultes pag.	Aģe, 10 km no ietekas Rīgas jūras līcī	B
Robežnieku HES	Viļķenes pag.	Dzirnupe, 0,5 km no ietekas Svētupē	C

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Teritorijas plānojumā noteikta teritorijas funkcionālā izmantošana Ūdeņu teritorijas (ZŪ) t.i., dabiskas vai mākslīgas ūdenstece un ūdenstilpnes, kuru izmantošanai ar apbūvi nav tieša sakara, izņemot piestātnes un krasta nostiprinājumus, kā arī citas tauvas joslā atļautās būves.

Izvērtējot ūdensobjektu teritorijas, kuras tiek izmantotas rekreācijai, to skaitā, peldēšanai, tikai viena peldvieta (Limbažu pilsētā pie Limbažu Lielzera) atbilst normatīvo aktu prasībām par peldvietu ierīkošanu.

Plānotām un esošām peldvietām svarīgi ir nodrošināt ūdensobjekta (kuru izmanto kā peldvietu) ūdens kvalitāti un peldēšanās drošību, lai nenodarītu kaitējumu cilvēka veselībai un dzīvībai, kā arī sekmēt apkārtējās vides sakārtošanu.

Ņemot vērā to, ka daudzi ūdensobjekti atrodas privātpašumā vai zemesgabali pie ūdensobjekta ir privātpašumā, svarīga ir zemesgabalu īpašnieku un pašvaldības sadarbība ūdensobjekta piekrastes attīstības veicināšanā sabiedrības vajadzībām.

Dabas lieguma „Dziļezers un Riebezers” dabas lieguma zonā aizliegts pārvietoties ar ūdens motocikliem, motorlaivām un kuteriem, kuru mehāniskā dzinēja jauda pārsniedz 3,7 kW, izņemot valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas, kuras pilda dienesta pienākumus, kā arī pilnvarotās personas, kuras kontrolē vides normatīvo aktu ievērošanu, tajā skaitā zveju.

Dabas lieguma „Vitrupes ieleja” dabas lieguma zonā uz Vitrupes aizliegts būvēt un ierīkot hidrotehniskas būves un meliorācijas sistēmas, kā arī visā dabas lieguma teritorijā aizliegts rīkot ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības.

Pārējos dabas liegumos - „Dūņezers”, „Maizezers” un „Augstroze”, kuriem nav izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nosaka, ka ir aizliegts pārvietoties pa virszemes ūdensobjektiem ar kuģošanas un citiem peldošiem līdzekļiem, kuru mehāniskā dzinēja jauda pārsniedz 3,7 kW, izņemot valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas, kuras pilda dienesta pienākumus, kā arī pilnvarotās personas, kuras kontrolē vides normatīvo aktu ievērošanu, tajā skaitā zveju; pārvietoties ar ūdens motocikliem, kā arī rīkot ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas un grafiskā daļā attēlotas

¹² B drošuma klase – būves, kuru avāriju rezultātā nerodas draudi iedzīvotāju dzīvībai un veselībai, bet tiek nodarīts zaudējums fizisko un juridisko personu īpašumam un kaitējums videi

C drošuma klase – būves, kuru avāriju rezultātā nerodas draudi iedzīvotāju dzīvībai un veselībai, bet zaudējums fizisko un juridisko personu īpašumam un kaitējums videi ir nenozīmīgs

virszemes ūdensobjektu un Baltijas jūras Rīgas jūras līča aizsargjoslas, kā arī applūstošās teritorijas saskaņā ar Aizsargjoslu likumu.

2.2.6. AINAVAS

Lielākā daļa Limbažu novada teritorijas (74% no novada kopplatības) atrodas ZBR teritorijā, kam 2007.gadā tika izstrādāts Ainavu ekoloģiskais plāns, kura mērķis ir saglabāt un vairojot rezervāta teritorijā esošo bioloģisko daudzveidību un ainaviskās vērtības, vienlaikus līdzsvarojot dabas aizsardzības prasības ar teritorijā notiekošās saimnieciskās darbības vajadzībām. Dokuments ir ar ieteikuma raksturu un rekomendē prasības un metodes galvenokārt lauku un mežu zemju izmantošanai. Ainavu ekoloģiskajā plānā ir sniegts detalizēts ainavu raksturojums, līdz ar to novada teritorijas plānojumā tas netiek detalizēti aprakstīts.

Ainavu ekoloģiskajā plānā ZBR teritorijā ir izdalītas 42 ainavu telpas septiņās teritoriju kategorijās, kuras kopā veido ZBR ainavas telpisko struktūru.

Galvenie Limbažu novada ainavas veidojošie elementi ir dabiskie un mākslīgie (dīķi) ūdensobjekti (ezeru virkne Limbažu pagasta teritorijā u.c. teritorijas), mežu masīvi (pēc zemes lietojuma veida visvairāk novada teritorijā aizņem meži, kas sastāda 48% no novada kopplatības), lauksaimniecības izmantojamās zemes (aramzemes, ganības un pļavas), purvi un citas pārmitras teritorijas, piekrastes josla, kultūrvēsturiskie objekti (arheoloģiskie pieminekļi, arhitektūras pieminekļi u.c.), samērā lielas novada platības aizņem īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (galvenokārt tās ir purvu un ūdensobjektu teritorijas), lineārie ainavu elementi (autoceļi, dzelzceļa līnija, gaisvadu elektrolīnijas, meliorācijas grāvji u.c.) un apdzīvotās vietas (pilsēta, ciemi, viensētu grupas un viensētas) ar arhitektoniskiem akcentiem.

Ainavas veidojumā svarīgs faktors ir reljefam, tā formas kopumā nosaka galveno ainavu morfoloģisko tipu veidošanos un teritoriālo izplatību.

Novadā var izdalīt sekojošus ainavu tipus:

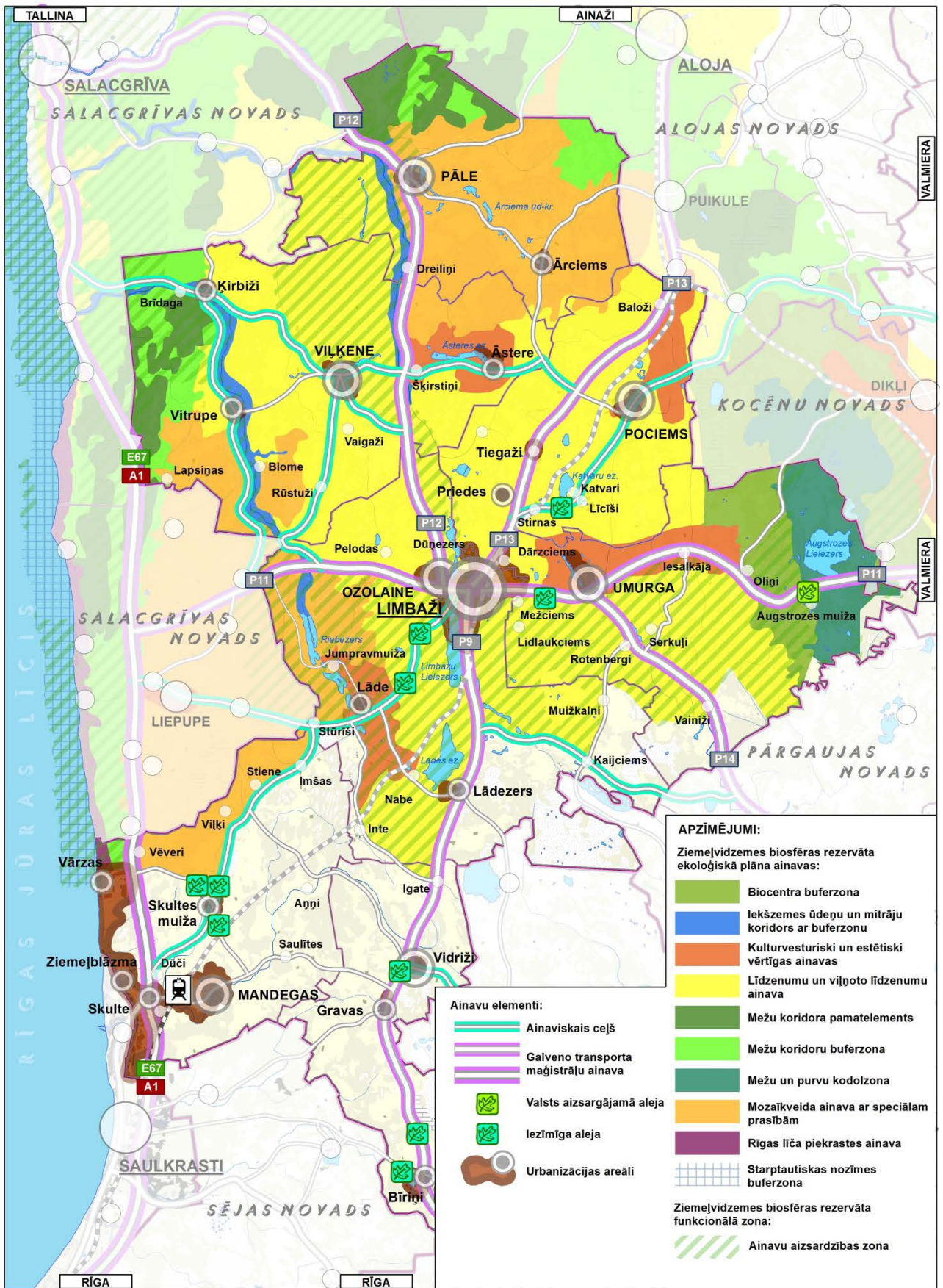
- mežaines;
- purvainas;
- āraines (lauku ainavas);
- ūdensobjektu ainavas;
- lauku mozaikveida ainavas (lauki mijas ar mežiem un ūdensobjektiem);
- urbanizētās ainavas (pilsētā un ciemos):
  - āraine kā lauku ainava, kurā pārsvarā ir atklāta telpa un galvenie telpas akcenti saistīti ar apbūvi (viensētu grupas, viensētas);
  - mežāre, kurai raksturīgs mežu un lauku mozaikveida dalījums skatāms gan atsevišķu ciemu teritorijās, gan pārējās apdzīvotās vietās, kurām nav noteikts ciema statuss;
- piekrastes ainava:
  - jūras liedaga ainava;
  - urbanizēta piekrastes ainava (ciemu apbūve);
  - piekrastes ciemu āraines un mežāres ainava (dominē gan lauki, gan meži).

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Īpaši aizsargājamām dabas teritorijām „Dziļezers un Riebezers” un „Vitrupes ieleja” funkcionālais zonējums ietver – ainavu aizsardzības zonu, kur saimnieciskā darbība regulēta šo teritoriju individuālajos teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumos. Pārējām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām saimnieciskā izmantošana tiek regulēta vispārējos dabas aizsardzības un izmantošanas normatīvos aktos.

Teritorijas plānojums par ainaviski augstvērtīgām teritorijām nosaka arī Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā noteiktās ainavu aizsardzības teritorijas un nosaka kritērijus, šo ainavu aizsardzībai no apmežošanas.

Detalizētākai novada ainavu analīzei būtu lietderīgi izstrādāt atsevišķu ainavu analīzes projektu par novada ainavām, to novērtējumu un izmantošanas raksturojumu, nosakot kritērijus (piemēram, vizuālais kopskats, iedarbība uz cilvēku, pieejamība, saskatāmība u.c. kritēriji) ainavu novērtēšanai.

5.attēls. Limbažu novada ainavu struktūra

2.3. DABAS UN KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

2.3.1. AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI

Novada teritorija ir bagāta ar valsts aizsargājamām dabas teritorijām – Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts (ZBR), 10 dabas liegumi, dabas pieminekļi - 2 aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi, 1 aizsargājamais ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis, 1 aizsargājamā aleja, aizsargājamie koki (dižkoki) un mikroliegumi.

ZIEMEĻVIDZEMES BIOSFĒRAS REZERVĀTS (ZBR)

ZBR ir plaša teritorija, kurā starptautiski nozīmīgas dabas un ainaviskās vērtības tiek saglabātas, nodrošinot ilgtspējīgu sociālo un ekonomisko attīstību.

ZBR kopējā teritorija no sauszemes aizņem 457 708 ha, no jūras akvatorijas – 17 806 ha. Novada teritorijā ZBR aizņem 86 796 ha jeb 74% no kopējās novada teritorijas.

Ņemot vērā teritorijas unikalitāti, daudzveidību, kultūrvēsturiskās vērtības un starptautiskās prasības, ZBR teritorijā noteiktas divas funkcionālās zonas – ainavu aizsardzības zona un neitrālā zona.

Neitrālajā zonā iekļauta Limbažu pilsēta un visi ciemi, kas atrodas ZBR teritorijā, kā arī pārējā biosfēras rezervāta teritorija ārpus ainavu aizsardzības zonas. Neitrālā zona ir teritorija ar tautsaimniecībā intensīvi izmantojamām platībām, apdzīvotām vietām, ceļu tīkliem.

DABAS LIEGUMI

Dabas lieguma nosaukums	Atrašanās vieta, platība (ha)	Teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķis	Funkcionālais zonējums	Dabas aizsardzības plāns ir/nav	Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi ir/nav
„Dūņezers” (Natura 2000 teritorija)	Ietilpst ZBR teritorijā. Limbažu novada Limbažu un Katvaru pagastos. 163 ha	Dabas liegums izveidots, lai aizsargātu eitrofu ezeru – Dūņezeru. Ezerā sastopamas lielas niedru un vilkvāļišu audzes. No ūdensaugiem sastopamas – iegrimusī raglape. Īpaši nozīmīga teritorija ligzdojošiem ūdensputniem. No aizsargājamām putnu sugām liegumā sastopamas – lielais dumpis, ziemeļu gulbis, zivju ērglis, niedru lija, dzērve, ormanītis, kuitala u.c. Ezera palienēs aug parastās vīgriezes un ciņugrīšļa pļavas, kuras aizaug ar kārkliem.	-	Nav	Nav
„Dzīlezers un Riebezers” (Natura 2000 teritorija)	Ietilpst ZBR teritorijā. Limbažu novada Limbažu pagastā. 352 ha	Dabas lieguma teritorija ietver subglaciālo iegultņu ezeru sistēmu ar Dzīlezaru, kas ir viens no dziļākajiem ezeriem Latvijā. Dzīlezaru un Riebezaru ietver ošu, skujkoku un jauktie meži. Nogāzēs dominē osis un goba. Teritorijā sastopami izcili Eiropas Savienības (ES) Biotopu direktīvas mežu biotopi – gravu un nogāžu meži, nogāzēs ošu mežs ar <i>Allium ursinum</i> un <i>Neckera pennata</i> . Nogāzēs sastopamas lakšu audzes, liela diametra ošu stumbri, kas īpaši piemēroti retām ksilofāgu sugām.	- Regulējamā režīma zona. -Dabas lieguma zona. -Ainavu aizsardzības zona.	Dabas liegumam ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika periodam no 2008.gada līdz 2017.gadam.	MK noteikumi Nr.381 „Dabas lieguma „Dzīlezers un Riebezers” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (17.05.2011.)
„Klagatu purvs” (Natura 2000 teritorija)	Ietilpst ZBR teritorijā. Limbažu novada Umurgas pagastā. 152 ha	Lai aizsargātu ES Biotopu direktīvas biotopu – neskartu augsto purvu, pārejas purvu un slīkšņu un purvainu mežu aizsardzībai. Nelielas platības aizņem ozolu meži un melnalkšņu staignāji. Pārejas purvā izcilas ES Biotopu direktīvas 2.pielikuma sugas Lēzeļa lipares populācija.	-	Nav	Nav
„Laugas purvs” (Natura 2000 teritorija)	Daļa no dabas lieguma teritorijas atrodas Limbažu novada Vidrižu, daļa Krimuldas novadā. Dabas lieguma kopējā platība – 755 ha.	Daudzu retu putnu aizsardzībai. Dabas lieguma teritorija nozīmīga vieta gan ligzdojošiem (lietuvaini, kuitalas, dzeltenie tārtiņi), gan caurceļojošiem putniem (zosis, pīles, dzērves). Teritorijā sastopami tādi aizsargājami biotopi kā neskarti augstie purvi, sūnu (augstie) purvi, pārejas purvi un slīkšņas, iepakas purvos un purvaini meži.	-	Nav	Nav
„Lielais un Pemmes purvs” (Natura 2000)	Limbažu novada Limbažu pagastā un Krimuldas novadā. Dabas lieguma platība	Augstā tipa purvu masīva aizsardzībai. Purva klajā daļa, kā arī mežiem klātās pussalas un purva salas ir piemērotas reto plēsīgo putnu ligzdošanai. Purvā ir arī relatīvi daudz atklātu ūdeņu (ezeri un lāmas), kā arī pārmitru un dūkstainu vietu, kas	-	Nav	Nav

teritorija)	- 2625 ha.	piemēroti purva bridējputnu un ūdensputnu ligzdošanai.			
„Maizezers” (Natura 2000 teritorija)	Ietilpst ZBR teritorijā. Limbažu novada Umurgas pagastā. 65 ha	Teritorija izveidota ES Biotopu direktīvas biotopu – oligotrofu līdz mezotrofu augu sabiedrības minerālvielām nabadzīgās ūdenstilpnēs un to krastmalās, neskarti augstie purvi, pārejas purvi un slīkšņas un purvaini meži – aizsardzībai. Reta augu sabiedrība ar dzeloņsporū ezereni, Dortmanna lobēliju un retām ežgalvīšu sugām.	-	Nav	Nav
„Niedrāju – Pīlka purvs” (Natura 2000 teritorija)	Ietilpst ZBR teritorijā. Dabas liegums atrodas Limbažu novada Pāles pagastā un Salacgrīvas novadā. Kopējā platība – 1041 ha.	Teritorija izveidota nozīmīgu prioritāru ES Biotopu direktīvas 1.pielikuma biotopu – augsto purvu un purvainu mežu aizsardzībai. Teritorijā sastopams liels skaits aizsargājamo putnu sugu - melnais stārķis, sējas zoss, baltpieres zoss, ķīķis, mazais ērglis, rubenis, mežirbe, dzeltenais tārtiņš, kajjaks u.c.	-	Nav	Nav
„Purgaiļu purvs” (Natura 2000 teritorija)	Ietilpst ZBR teritorijā. Limbažu novada Limbažu un Umurgas pagastos. 340 ha	Nozīmīga ES Biotopu direktīvas biotopu – augsto purvu (rietumu tipa ar ciņu mazmeldru) un purvainu mežu aizsardzības vieta. Tipiski ciņu – lāmu kompleksi purvā. Perifērijā pārejas purvs. Teritorijā konstatēts liels skaits ES Putnu direktīvas 1. un 2. pielikuma sugu: ragainais dūkuris, krīklis, rubenis, dzērve, dzeltenais tārtiņš, purva tilbīte, kajjaks, sudrabkaija u.c.	-	Nav	Nav
„Vitrupes ieleja” (Natura 2000 teritorija)	Ietilpst ZBR teritorijā. Dabas liegums atrodas Limbažu novada Viļķenes pagastā un Salacgrīvas novadā. Kopējā platība – 126 ha.	Nozīmīga vieta nogāžu mežu saglabāšanā un retas ES Biotopu direktīvas 2.pielikuma sugas – spožā pumpurgliemeža saglabāšanā, kurai šī atradne ir viena no četrām zināmajām Latvijā. Konstatētas divas aizsargājamas augu sugas – laksis un daudzgadīgā mēnesene, 9 aizsargājamas bezmugurkaulnieku sugas. Vitrupes ielejas nogāžu meži ir viena no trim lēcveida vīngliemeža atradnēm valstī. Daudzas mežaudzes atbilst meža atslēgas biotopu kritērijiem.	- Regulējamā režīma zona. -Dabas lieguma zona. -Ainavu aizsardzības zona. - Neitrālā zona.	Dabas liegumam ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika periodam no 2006.gada līdz 2013.gadam.	MK noteikumi Nr.254 „Dabas lieguma „Vitrupes ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (24.03.2009.).
„Augstroze” (Natura 2000 teritorija)	Dabas liegums atrodas Limbažu novada Umurgas pagastā un Kocēnu novadā.	Izveidota augsto, pārejas purvu, purvainu un platlapju mežu aizsardzībai. Daudz nacionālas un Eiropas nozīmes bezmugurkaulnieku, augu, sikspārņu un putnu sugu. Nozīmīga zosu pārlidojumu vieta.	-	Nav	Nav

Dabas liegumiem, kuriem nav izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, to aizsardzību un apsaimniekošanu nosaka vispārējie īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī citi normatīvie akti, kuros noteiktas vides aizsardzības prasības.

Informācija par dabas liegumā esošo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atrašanās vietu ir ierobežotas pieejamības, lai to atklāšana nekaitētu vides aizsardzībai, to var atklāt ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

GEOLOGISKIE UN GEOMORFOLOGISKIE DABAS PIEMINEKLI

Saskaņā ar MK 17.04.2001. noteikumiem Nr.175 „Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem” novada Skultes pagastā atrodas aizsargājams dabas piemineklis – Lauču dižakmens.

Vispārīgās prasības aizsargājamā ģeoloģiskā un ģeomorfoloģiskā dabas pieminekļa aizsardzībai nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

AIZSARGĀJAMIE DENDROLOGISKIE STĀDĪJUMI

Saskaņā ar MK 20.03.2001. noteikumiem Nr.131 „Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem” novadā izveidoti dendroloģiskie stādījumi -

- Katvaru pagastā atrodas Katvaru „Stirnu” dendroloģiskie stādījumi.

Regulāra plānojuma dārzs ar 38 eksotiskām koku un krūmu sugām. Šo dārzu veidojusi un iekopusi Alfrēda Vītola dzimta. „Stirnu” mājās agrāk bijusi skola (no 1872.g. – 1920.g.). Pēc skolas pārcelšanas uz Katvaru muižu „Stirnu” ēkas un zeme piešķirta īpašumā A.Vitolam. 1932.gadā uz vecās ēkas pamatiem uzcelta profesora Vītola vasarnīca „Stirnas”.

Pēckara laikā dārza stādījumi netika kopti un daudz kas bija gājis bojā. No 1963.gada „Stirnu” mājās atradās Katvaru mežniecība. Toreizējais mežzinis Raimonds Trasuns daudz darīja parka atjaunošanā. Viņa vadībā tika veidoti jauni celiņi, papildinot un atjaunojot profesora laikā veidotos celiņus. No jauna iestādītas 24 koku un krūmu sugas. 1996. gadā Katvaru mežniecība pārcēlās uz Umurgas pagasta „Kadiķiem”. Pašreiz Stirnu mājas un zeme atdota īpašumā profesora Vītola mantiniekiem.

- Limbažu pagastā atrodas Nabes Sibīrijas ciedru priežu stādījumi.

Vispārīgās prasības aizsargājamo dendroloģisko stādījumu aizsardzībai nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

AIZSARGĀJAMĀ ALEJA

Saskaņā ar MK 22.11.2005. noteikumiem Nr.888 „Noteikumi par aizsargājamām alejām” novada Umurgas pagastā atrodas aizsargājama aleja „Augstrozes lapegļu aleja”.

Vispārīgās prasības aizsargājamās alejas aizsardzībai nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Šīs pašas aizsardzības prasības var piemērot arī novada nozīmes aizsargājamām alejām.

AIZSARGĀJAMĀ JŪRAS TERITORIJA

Saskaņā ar MK 05.01.2010. noteikumiem Nr.17 „Noteikumi par aizsargājamām jūras teritorijām” gar pašvaldības administratīvās robežas piekrasti noteikta aizsargājama jūras teritorija – „Selga uz rietumiem no Tūjas”.

DIŽKOKI¹³

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVGMC) datu bāzes Īpaši aizsargājamo un reto koku reģistra datiem Limbažu novadā ir 31 dižkoks, kā arī dabas liegumos „Dūņezers un Riebezers” un „Vitrupe ieleja” atrodas arī dižkoki, kuri nav iekļauti LVGMC datu bāzē, bet ir identificēti, izstrādājot dabas liegumu dabas aizsardzības plānus un iekļauti individuālos īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumos (skatīt *4.pielikumu Limbažu novada dižkoki un potenciālie dižkoki*).

2010.-2011.gadā projekta „Neapzinātais kultūrvēsturiskais mantojums lauku ainavā” ietvaros Katvaru pagasta teritorijā apsekoti un reģistrēti vēl iepriekš neidentificēti dižkoki.

Vispārīgās prasības aizsargājamo koku aizsardzībai nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

MIKROLIEGUMI, DABISKIE BIOTOPI

Mikroliegumi ir teritorijas, ko nosaka, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamas sugas vai biotopa aizsardzību ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ja kāda no funkcionālajām zonām to nenodrošina. Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām mikroliegumu teritorijā ir aizliegta jebkāda saimnieciskā darbība, tai skaitā arī mežsaimnieciskā darbība.

Mikroliegumu sarakstu skatīt *5.pielikumā Limbažu novada mikroliegumi*, bet jāatzīmē, ka informācija par mikroliegumiem ir mainīga.

Gar Rīgas jūras līča piekrasti Limbažu novada teritorijā, sastopami īpaši aizsargājami biotopi:

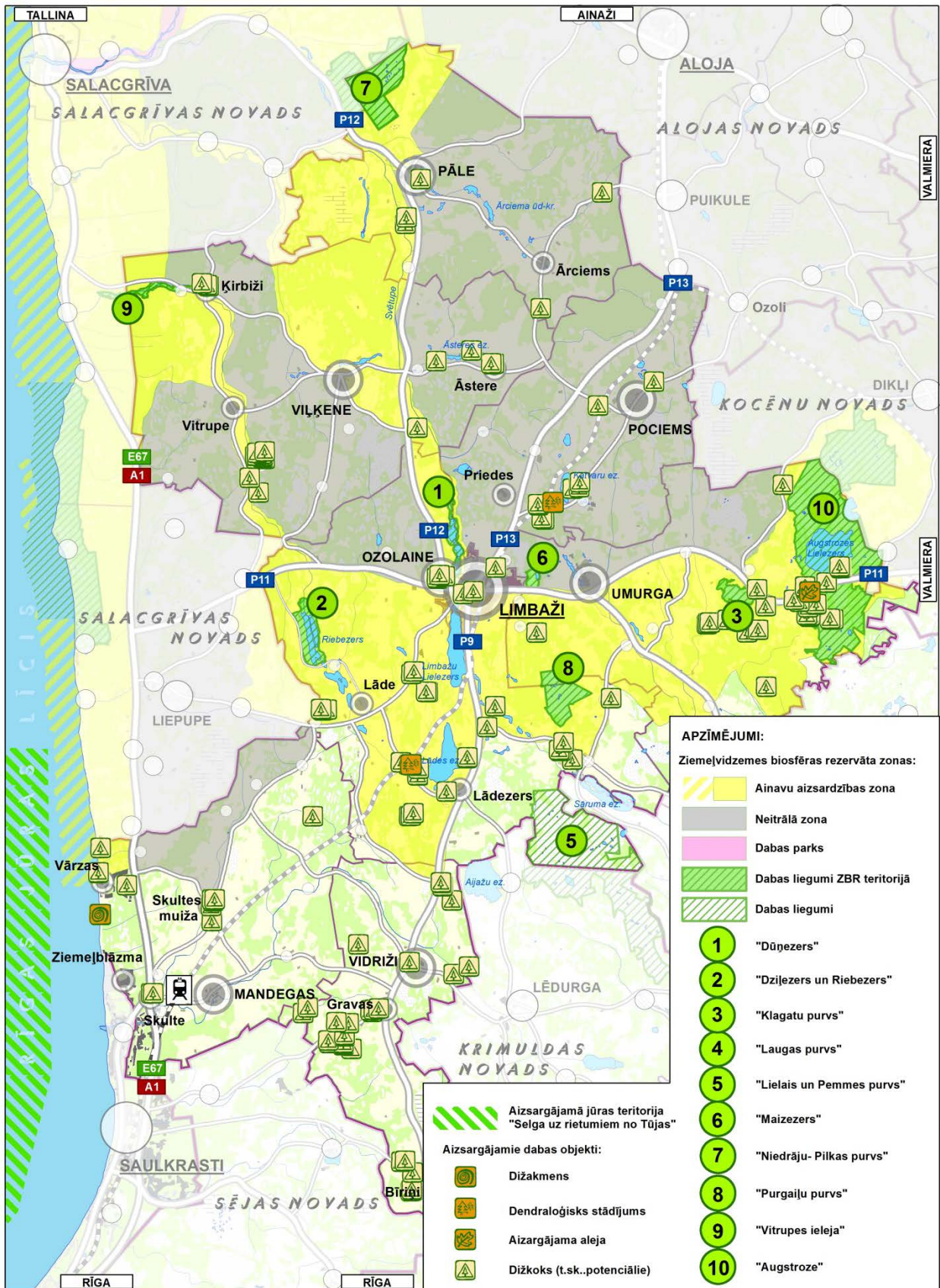
- smilšainas pludmales ar daudzgadīgu augāju (1640);
- embrionālās kāpas (2110);
- molīnijas pļavas uz kaļķainām, kūdrainām vai mālainām augsnēm (6410);
- sugām bagātas atmatu pļavas (6270*);
- pārmitri platlapju meži (91E0*);
- sugām bagātas vilkakūlas pļavas smilšainās augsnēs (6230*);
- ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas (2130*);
- mežainas jūrmalas kāpas (2180);
- priekškāpas (2120);
- parkveida pļavas (6530*);
- kadiķu audzes kaļķainās pļavās (5130);
- melnalkšņu staignāji (9080*).

Piezīme.

* Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīkla Natura 2000 biotopu kods.

¹³ Dati no www.meteo.lv, Informācijas sistēma, Īpaši aizsargājami un retie koki, 2001.

6.attēls. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti Limbažu novadā

VIETĒJAS NOZĪMES AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI

Bez valsts īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, pašvaldībā var atrasties vietējas aizsargājamās dabas teritorijas ar savu unikalitāti un kultūrvēsturisko vērtību.

Limbažu novada vietējas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas un objekti:

Nosaukums	Īss apraksts
Ārciema parks, Pāles pag.	Ainavisks parks ar 37 introducētajām koku un krūmu sugām, kā arī dižkoki.
Pēterkalna svētavots, Vidrižu pag.	Leģenda vēsta, ka pie šī avota atpūties cars Pēteris I
Bīriņu muižas parks, Vidrižu pag.	21 ha plašajā parkā ir 67 eksotisku koku sugas, tai skaitā punktainā krustābele un Moltkes liepa, aug ļoti dižas balzama un Sibīrijas baltegles un asā Kolorādo egle.
„Spēkozolu birzs”, Vidrižu pag.	Jaunajā „Spēkozolu birzī” būs latviešiem maģisks skaits ozolu – trejdeviņi. Šobrīd birzī ir iestādīti pirmie 9 ozoli. Jaunā birzs iekļauta „Spēkozolu pārgājienā”.
Sleiku dižozols, Vidrižu pag.	Apkārtmērs 6,5 m
Bīriņu dižozols, Vidrižu pag.	Apkārtmērs 6,1 m
Līču dižozols, Vidrižu pag.	Apkārtmērs 5,4 m
Lauču dižozols, Vidrižu pag.	Apkārtmērs 5,2 m
Igates dižozols, Vidrižu pag.	Apkārtmērs 5,1 m
Katvaru muižas aleja, Katvaru pag.	Aleja 3,391 km kopgarumā
Tiegažu muižas aleja, Katvaru pag.	Aleja 0,54 km kopgarumā
Ķipēnu muižas aleja, Katvaru pag.	Aleja 1,08 km kopgarumā

2.3.2. AIZSARGĀJAMĀS KULTŪRVĒSTURISKĀS TERITORIJAS UN OBJEKTI

Limbažu novada teritorijā atrodas kultūras pieminekļi – objekti, kas iekļauti spēkā esošajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, kuru 29.10.1998. apstiprinājusi LR Kultūras ministrija ar rīkojumu Nr.128.

Limbažu novada teritorijā šobrīd valsts aizsardzībā, kas iekļauti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, atrodas nekustamie un kustamie kultūras pieminekļi:

- **Arheoloģijas pieminekļi** – senās dzīves vietas (senpilsēta, viduslaiku pils, viduslaiku nocietinājums, apmetnes, pilskalns), senkapi, viduslaiku kapsētas, kulta vietas, elku kalniņš – 36 gab.;
- **Arhitektūras pieminekļi** – kulta celtnes (baznīcas), vecais pilsētas rātsnams, muižas apbūves - 17 gab.;
- **Mākslas pieminekļi** - altāris, sienu un griestu gleznojumi, interjera dekoratīva apdare, u.c. – 27 gab.
- **Vēsturisko notikumu vietas** – dzimtas mājas - 2 gab.
- **Pilsētībūvniecības pieminekļi** – Limbažu pilsētas vēsturiskais centrs - 1 gab.

Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautie kultūras pieminekļi ir kultūrvēsturiski nozīmīgi un to saglabāšana ir nepieciešama nākamajām paaudzēm. Valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļi izdalīti ar mērķi saglabāt tā zinātnisko, kultūrvēsturisko un estētisko vērtību.

Prioritāri kultūras pieminekļi izmantojami zinātnes, izglītības un kultūras mērķiem. Saimnieciskām vajadzībām kultūras pieminekļi izmantojami, ja tas nekaitē piemineklim, nemazina tā vēsturisko, zinātnisko un māksliniecisko vērtību.

Kultūras pieminekļu skaits pēc to iedalījuma

Nosaukums	Skaits	%
Arheoloģijas pieminekļi	36	43
Arhitektūras pieminekļi	17	20
Mākslas pieminekļi	27	33
Vēsturisko notikumu vietas	2	2
Pilsētībūvniecības piemineklis	1	1
Kopā:	83	

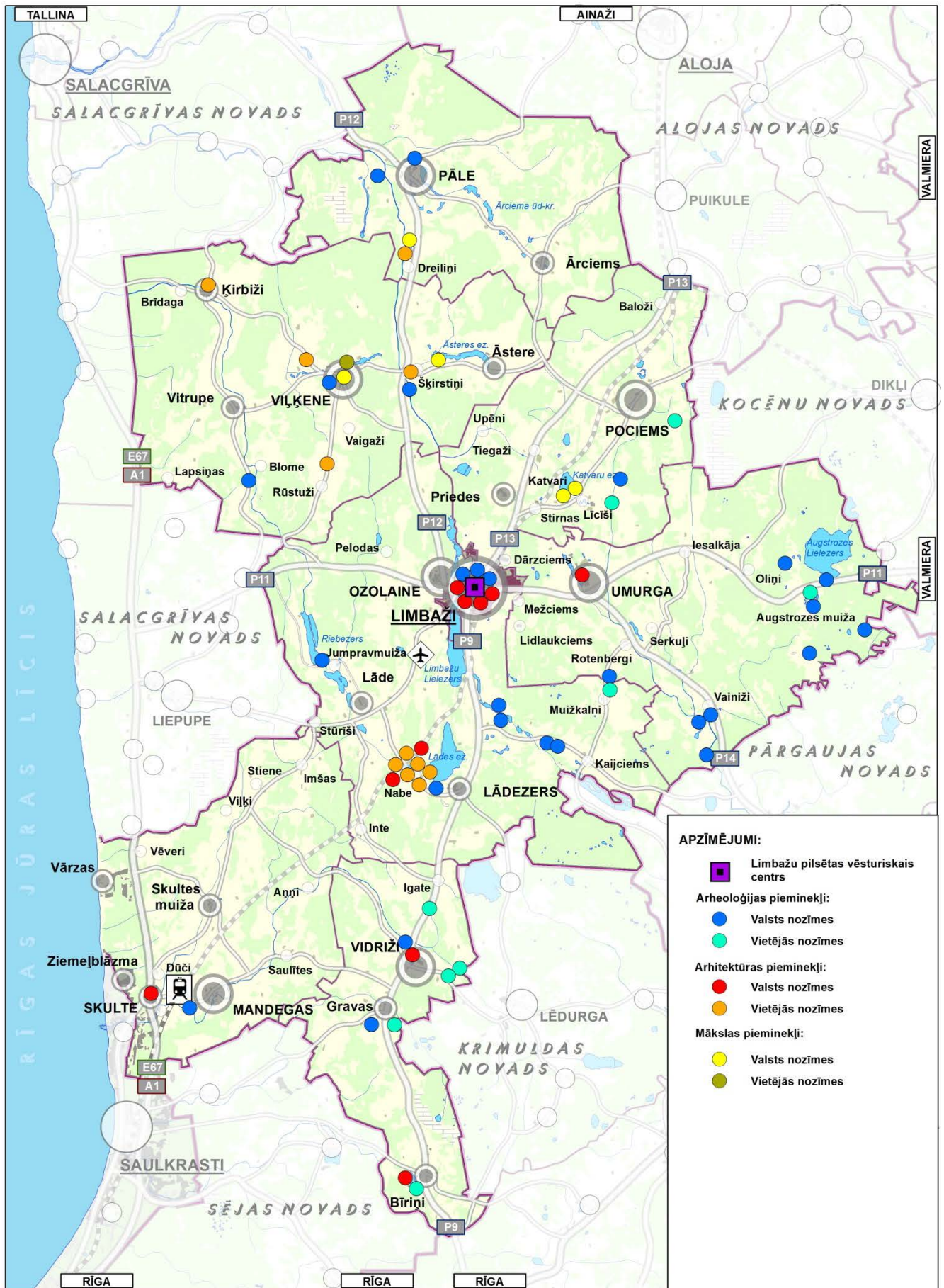
Limbažu novada valsts aizsardzības kultūras pieminekļu saraksts dots *6.pielikumā*.

Limbažu novada teritorijas plānojumā izdalīti arī novada nozīmes kultūrvēsturiskie objekti (skatīt *7.pielikumu*).

Limbažu pilsētas vēsturiskais centrs jeb Limbažu vecpilsēta sastāv no valsts aizsargājamā pilsētībūvniecības pieminekļa – Limbažu pilsētas vēsturiskā centra 12.-19.gs. un šī pieminekļa aizsardzības zonas, kas attēlota teritorijas plānojuma grafiskajā daļā. Limbažu pilsētas vēsturiskā centra apbūves noteikumi noteikti teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Pilsētas vēsturiskajā centrā atrodas arī 16 valsts nozīmes arhitektūras, arheoloģijas un mākslas pieminekļi.

Teritorijas plānojums paredz saglabāt un attīstīt Limbažu pilsētas vēsturisko centru kā pilsētas ekonomisko, kultūras un sociālo centru, nosakot teritorijas funkcionālo zonējumu Centra apbūve. Šajā teritorijā koncentrējas sabiedriskie un darījumu objekti, tūrisma un objekti, arī mazstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamā apbūve ar vecpilsētām raksturīgo iekškvartālu telpas organizāciju, līdz ar to vēsturiskajā centrā ir lielāka iedzīvotāju plūsma. Vēsturiskā centra ielām saglabāties bruģakmeņa segums un asfalta segums.

7.attēls. Valsts aizsardzības kultūrvēsturiskie objekti Limbažu novadā

2.4. APBŪVES UN PUBLISKĀS ĀRTELPAS TERITORIJAS

2.4.1. IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS, SPORTA, VESELĪBAS UN SOCIĀLĀS APRŪPES IESTĀŽU TERITORIJAS

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES

Iedzīvotājiem noteikto tiesību nodrošināšana ar pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanā, savukārt pirmsskolas un skolas vecuma nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs u.c., ir viena no patstāvīgajām pašvaldības funkcijām.

Limbažu novadā izglītības darbu koordinē, pārrauga un organizē Limbažu novada pašvaldības Izglītības nodaļas.

2010.gadā ir izstrādāts Limbažu novada izglītības iestāžu attīstības stratēģijas un izglītības iestāžu tīkla optimizācijas plāns, kura mērķis bija veikt novada izglītības iestāžu optimizāciju, kas nodrošina iespēju katram izglītojamam nodrošināt kvalitatīvas pamata, vidējās un profesionālās izglītības pieejamību sasniedzamā attālumā, kā arī rast iespēju piedāvāt augstāko, interešu un mūžizglītību¹⁴. Optimizācijas plānā netika izvērtētas pirmsskolas izglītības iestādes, Katvaru speciālā internātpamatskola un Interešu izglītības iestādes.

Izglītības jomā 2011.gadā ir veikta Limbažu pilsētas izglītības iestāžu reorganizācija, lai optimizētu pilsētas izglītības iestādes, nodrošinot katram izglītojamam iegūt kvalitatīvu pirmsskolas, pamata, profesionālo un vidējo izglītību pieejamā attālumā.

Kopumā novadā darbojas 6 pirmsskolas izglītības iestādes, 7 pamatskolas, 3 vidusskolas, kā arī interešu izglītības iestādes un profesionālās ievirzes izglītības iestādes.

Izglītības iestāžu apkopojums un to infrastruktūras raksturojums sniegts *8.pielikumā*.

Pirmsskolas izglītība

Pirmsskolas izglītību novadā nodrošina:

1. Limbažu 1.pirmsskolas izglītības iestāde „Buratīno”, Limbažos;
2. Limbažu 2.pirmsskolas izglītības iestāde „Kāpēcītis”, Limbažos;
3. Limbažu 3.pirmsskolas izglītības iestāde „Spārīte”, Limbažos;
4. Ozolaines pirmsskolas izglītības iestāde, Limbažu pag., Ozolaines ciems;
5. Pirmsskolas izglītības iestāde „Zīlūks”, Umurgas pag., Umurgas ciems;
6. Pirmsskolas izglītības iestādes „Zīlūks” filiāle, Katvaru pag., bij. Fr.Bārdas Pociema pamatskolas ēkā;
7. Viļķenes pirmsskolas izglītības iestāde, Viļķenes pag., Viļķenes ciems.

Samazinoties dzimstībai novadā (sākot ar 2007.gadu), rindas uz vietām pirmsskolas izglītības iestādēs nepastāv.

Novadā ir 4 izglītības iestādes, pie kurām ir izveidotas pirmsskolas izglītības grupas:

1. Lādežera pamatskolas pirmsskolas izglītības grupa, Limbažu pag., Lādežera ciems;
2. Vidrižu pamatskolas pirmsskolas izglītības grupa, Vidrižu pag., Vidrižu ciems;
3. Pāles pamatskolas pirmsskolas izglītības grupa, Pāles pag., Pāles ciems;

¹⁴ „Limbažu novada izglītības iestāžu attīstības stratēģija un izglītības iestāžu tīkla optimizācijas plāns”, SIA „AC Konsultācijas”, 2010.g.

4. Skultes sākumskolas pirmsskolas izglītības grupa, Skultes pag., Mandegas ciems.

Pamatizglītība

Limbažu novadā pamatizglītības programma 1.-9.klasei tiek realizēta šādās pašvaldības mācību iestādēs:

1. Limbažu novada ģimnāzija (Limbaži);
2. Limbažu 3.vidusskola (Limbaži);
3. Lādežera pamatskola (Limbažu pag.);
4. Pāles pamatskola (Pāles pag.);
5. Umurgas pamatskola (Umurgas pag.);
6. Vidrižu pamatskola (Vidrižu pag.);
7. Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskola (Viļķenes pag.).

Pamatizglītības pirmā posma programmu realizē:

1. Limbažu sākumskola, Limbažos;
2. Skultes sākumskola, Skultes pag., Mandegas ciems.

Pamatizglītības otrā posma 7.-9.klasei programmu realizē:

1. Limbažu 3.vidusskolas struktūrvienība Limbažu Jauniešu un pieaugušo vakara (maiņu) vidusskola, skola realizē arī pedagoģiskās korekcijas pamatizglītības programmu (7.-9.kl.).

Vidējā izglītība

Vidējās izglītības programmas tiek realizētas šādās Limbažu novada pašvaldības mācību iestādēs:

1. Limbažu novada ģimnāzija;
2. Limbažu 3.vidusskola;
3. Limbažu 3.vidusskolas struktūrvienība: Limbažu Jauniešu un pieaugušo vakara (maiņu) vidusskola.

Profesionālā izglītība

Profesionālo izglītību Limbažu novadā nodrošina valsts izglītības iestāde:

1. Limbažu profesionālā vidusskola.

Skola dibināta jau 1959.gadā, bet savu tagadējo nosaukumu ieguvusi reorganizācijas rezultātā 2008.gadā. Limbažu profesionālā vidusskola ir vienīgā šāda veida izglītības iestāde ne tikai novadā, bet arī visā Ziemeļlatvijā.

Skola piedāvā šādas izglītības programmas:

- būvdarbi (apdares darbu tehniķis, flizētājs, ar pedagoģisko korekciju);
- kokizstrādājuma izgatavošana (būvizstrādājumu galdnieks, galdnieka palīgs, ar pedagoģisko korekciju);
- autotransports (automehāniķis);
- komerczinības (tūrisma pakalpojumu komercdarbinieks, mazumtirdzniecības komercdarbinieks).

Speciālās izglītības iestādes

Limbažu novadā darbojas Katvaru speciālā internātpamatskola, šī ir speciālā izglītības iestāde skolēniem ar vieglu un smagu garīgās atpalicības pakāpi, kas pilda reģionālas nozīmes funkcijas un tiek finansēta un uzturēta no valsts budžeta līdzekļiem. Skola iekārtota Katvaru muižas kompleksā. Skolā pieejama bibliotēka, sporta zāle un sporta laukums. Skolēniem ir iespējama bezmaksas uzturēšanās labiekārtotā skolas internātā.

Aptuvenais skolēnu skaits 2010./2011. – 2015./2016.m.g. tiek plānots ap 100 skolēniem.

Skola no 2007.gada ir iesaistījusies starptautiskajā EKO skolu programmā. Katru gadu tā izpilda nosacījumus, lai iegūtu Zaļo karogu. 2011.gadā karogs saņemts jau 4.reizi. Jaunā alternatīvā apkure ir viens no ekoizglītības veidiem, lai izzinātu dabas izmantošanas iespējas enerģijas ieguvei.

Interesu izglītība

Limbažu pilsētā vairākas interešu izglītības programmas (kultūrizglītība, brīvā laika istabas programma, metodiskā darba programma) realizē Limbažu bērnu un jauniešu centrs.

Centra darbības mērķis ir bērnu un jauniešu prasmju, spēju attīstīšana un pozitīvas attieksmes veidošana atbilstoši viņu vecumam, interesēm un vajadzībām.

Profesionālās ievirzes izglītība

Novadā darbojas 3 profesionālās ievirzes pašvaldības izglītības iestādes:

1. Limbažu Mūzikas skola;
2. Limbažu Mākslas skola;
3. Limbažu un Salacgrīvas novadu sporta skola.

Konsultatīvais bērnu centrs

Limbažu pilsētas Konsultatīvā bērnu centra mērķis ir nodrošināt konsultatīvu un metodisku palīdzību vecākiem, pedagogiem un izglītības iestādēm Limbažu pilsētas administratīvajā teritorijā dzīvojošo pirmsskolas vecuma bērnu ar īpašām un speciālām vajadzībām izglītošanā un sagatavošanā skolai, kā arī jaunākā skolas vecuma bērnu ar mācīšanās traucējumiem mācību iespēju paplašināšanu vispārizglītojošā skolā.

KULTŪRAS IESTĀDES

Kultūras nami jeb centri ir vieni no galvenajiem reģionālās un lokālās kultūras dzīves veidotājiem, sabiedrības līdzdalības veicinātājiem gan kultūras procesos, gan sabiedriskajā dzīvē kopumā.

Limbažu novada katrā pagastā un pilsētā darbojas kultūras iestādes:

1. Limbažu kultūras nams – darbība vērsta uz lielāko pilsētas un novada kultūras notikumu veidošanu un organizēšanu;
2. Teātra māja – darbojas kopš 1999.gada, ēkā darbojas Ausekļa Limbažu teātris, notiek svinīga laulību reģistrācija, kā arī citi dažāda satura, formas un tematiskie pasākumi;
3. Pociema kultūras nams;
4. Pāles kultūras nams;
5. Skultes kultūras integrācijas centrs;

6. Sporta un kultūras centrs „Vidriži”;
7. Umurgas kultūras nams;
8. Viļķenes kultūras nams;
9. Sabiedriskais centrs „Bīriņi”.

Kopumā novadā darbojas 68 pašdarbības kolektīvi ar kopējo dalībnieku skaitu virs 1300 cilvēku.

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Kultūras nami un centri ir izvietoti vienmērīgi pa visu novada teritoriju, vietējiem iedzīvotājiem un novada viesiem ir plašas iespējas baudīt kultūras dzīvi, kā arī iesaistīties pašdarbības kolektīvos. Kultūras nami un centri piedāvā „minimālo kultūras pakalpojumu grozu”.

Kultūras centru darbības attīstības programmā 2009.-2013.gadam ir noteiktas kultūras centru funkcijas, kuras tiek pildītas arī Limbažu novada kultūras namos un centros:

- kultūras un izglītojošu pasākumu organizēšana;
- lokālā nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana;
- dziesmu un deju svētku tradīciju ilgtspējas saglabāšana;
- kultūras un interešu izglītības iespēju piedāvāšana;
- profesionālās mākslas pieejamības veicināšana;
- kultūras informācijas izplatīšana.

Minētās funkcijas neizslēdz vēl papildus funkciju veikšanu paplašinot esošās funkcijas un funkciju specializāciju noteiktās jomās, ievērojot vietējās tradīcijas un vietējo iedzīvotāju vēlmes.

Teritorijas plānojums neparedz jaunas teritorijas kultūras namu vai centru izvietojumam. Primārais darbs ir kultūras namu un centru esošās infrastruktūras sakārtošana un tehniskā aprīkojuma uzlabošana.

MUZEJI

Novadā ir pieejami 5 muzeji:

1. Limbažu muzejs (*attēlā*, foto A.Gaidis);
2. Pāles novadpētniecības muzejs (Pāles pag.) – piedāvā patstāvīgo ekspozīciju Vidzemes lībieši un viņu pēcteči;
3. Bārdu dzimtas muzejs Rumbiņi (Katvaru pag.) – muzejs glabā dzejnieku Friča Bārdas, viņa sievas Paulīnas Bārdas un brāļa Antona Bārdas liktenstāstus;
4. Leona Paegles piemiņas vieta un vēstures izpētes centrs Lauči (Vidrižu pag.);
5. Emīla Melngaiļa memoriālais muzejs (Vidrižu pag.);
6. Ķirbižu vides izglītības centra Meža muzejs (Viļķenes pag.)

BIBLIOTĒKAS

Limbažu novadā ir pieejamas 16 pašvaldību publiskās bibliotēkas un 10 skolu bibliotēkas, kas atrodas novadu skolās.

Bibliotēka	Bibliotēkas atrašanās vieta
<i>Reģiona galvenā bibliotēka</i>	
Limbažu Galvenā bibliotēka	Limbažu kultūras nama ēkā Rīgas ielā 9, ēkā Zāles ielā 8 un Burtnieku ielā 4, Limbažos
<i>Vietējas nozīmes bibliotēkas</i>	
Limbažu Bērnu bibliotēka	3.PII „Spārīte” ēkā Dārza ielā 24, Limbažos
Katvaru pagasta bibliotēka	Fr.Bārdas Pociema pamatskola ēkā
Katvaru pagasta Pociema bibliotēka	Pagasta pārvaldes un Pociema kultūras nama ēkā
Limbažu pagasta Lādes bibliotēka	Bijušajā skolas ēkā
Limbažu pagasta Lādezera bibliotēka	Lādezera pamatskolas ēkā
Pāles pagasta Ārciema bibliotēka	Pašvaldības ēkā
Pāles pagasta bibliotēka	Pašvaldības ēkā
Skultes pagasta bibliotēka	Pagasta pārvaldes ēkā, Mandegas ciemā
Skultes pagasta Stienes bibliotēka	Dzīvojamās mājas dzīvoklī
Skultes pagasta Straumes bibliotēka	Dzīvojamās mājas dzīvoklī
Umurgas pagasta bibliotēka	Umurgas kultūras nama ēkā
Vidrižu pagasta bibliotēka	Vidrižu sākumskolas ēkā
Vidrižu pagasta Bīriņu bibliotēka	Sabiedriskā centra ēkā
Vilķenes pagasta bibliotēka	Vilķenes pirmsskolas izglītības iestādes ēkā
Vilķenes pagasta Vitrupes bibliotēka	Dzīvojamās mājas dzīvoklī

SPORTA IESTĀDES

Olimpiskais centrs „Limbaži” ir Limbažu novada atbildīgā organizācija par sporta organizēšanu, popularizēšanu un attīstību.

Sporta bāzes Limbažu novadā:

1. Olimpiskā centrā „Limbaži” sporta komplekss:
  - Stadions – viegatlētika, sporta spēļu laukumi, sportistu viesnīca;
  - Airēšanas bāze;
  - Sporta halle – sporta spēļu laukumi, viegatlētika, kafejnīca;
  - Limbažu 3.vidusskolas sporta zāle.
2. Pāles pagasta sporta bāze – sporta halle, sporta spēļu laukumi, sporta inventārs, āra sporta spēļu laukumi.
3. Vidrižu pagasta sporta bāze - sporta halle, sporta spēļu laukumi, sporta inventārs, sauna.
4. Viļķenes pagasta sporta bāzes:
  - Viļķenes sporta halle – sporta zāle, sporta spēļu laukumi, pieejams sporta inventārs;
  - Viļķenes stadions – sporta spēļu laukums, viegatlētika;
  - biedrības „Optimistu klubs” treniņu zāle – treniņi, aerobika.
5. Umurgas pamatskolas sporta zāle – sporta zāle.

Limbažu un Salacgrīvas novadu pašvaldības ir izveidojušas kopīgu starpnovadu sporta izglītības iestādi – Limbažu un Salacgrīvas novadu sporta skola, kas darbojas saskaņā ar abu novadu domes apstiprinātu nolikumu.

Sporta bāzes tiek izmantotas Limbažu pilsētas un novada sporta pasākumu nodrošināšanai, kā arī LR un dažādu sporta veidu Sporta federāciju sporta pasākumu – čempionātu, jaunatnes sporta sacensību un nometņu organizēšanai. Sporta bāzes ikdienā izmanto arī sporta skolas audzēkņi treniņu un sacensību nodrošināšanai, kā arī Limbažu pilsētas vidusskolu skolēni sporta stundu un sporta pasākumu nodrošināšanai.

Limbažu novada attīstības programmas 2011.-2017.g. Rīcības plānā (izpildes termiņš 7 gadi) plānotie pasākumi, aktivitātes sporta un atpūtas objektu attīstībai plānota daudzfunkcionāla sporta un atpūtas kompleksa celtniecība Limbažos.

VESELĪBAS UN SOCIĀLĀS APRŪPES IESTĀDES

Medicīniskos pakalpojumus novadā nodrošina dažāda profila ārstniecības iestādes:

1. SIA „Limbažu slimnīca” – sniedz ambulatoros pakalpojumus (speciālisti, diagnostiskie izmeklējumi, zobārstniecība), dienas stacionāra pakalpojumus pacientiem ar hroniskām saslimšanām, diennakts neatliekamās palīdzības punkts, pacientu viesnīcas pakalpojumus, īslaicīgu sociālo aprūpi, mājas aprūpi un transporta pakalpojumus.
2. Ģimenes ārstu prakses – kopumā novadā darbojas 14 ģimenes ārstu prakses (8 – pilsētā; pa 1 praksei – Katvaru, Pāles, Skultes, Umurgas, Vidrižu un Viļķenes pagastos), kuras nodrošina primārās veselības aprūpes pakalpojumus.
3. Doktorāts – atrodas Vidrižu pagastā, kurā papildus ģimenes ārstu sniegtajai aprūpei papildus vēl iespējams saņemt zobārstniecības pakalpojumus.
4. Feldšeru – vecmāšu punkts (individuālā darba veicēja) – atrodas Vidrižu pagasta Bīriņos.
5. Zobārstniecības pakalpojumi – pieejami 5 zobārsta prakses vietās Limbažu pilsētā un pa vienai prakses vietai Skultes, Vidrižu un Viļķenes pagastos.
6. Ārstu privātprakses – 4 privātprakses darbojas Limbažu pilsētā.

Limbažu novadā ir pieejamas 9 aptiekas: Vidrižu aptieka (Vidrižu pag.), Katrīnas aptieka (Viļķenes pag.), Skultes aptieka (Skultes pag.), Poliklīnikas aptieka, Pirts aptieka, Limbažu Mazā aptieka, Stacijas aptieka, Farmācijas aptieka un Limbažu aptieka (Limbažu pilsētā).

Limbažu novadā sociālo sfēru koordinē Limbažu novada pašvaldības Sociālais dienests. Sociālo dienestu veido: sociālās palīdzības nodaļa, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļa, bērnu un ģimenes atbalsta nodaļa.

Sociālais dienests ar 2010.gadu pārņēmis šādas pašvaldības struktūrvienības un to funkcijas:

- bērnu un ģimenes centrs „Limbaži”;
- sociālās aprūpes centrs „Pērle”;
- bērnu sociālās aprūpes centrs „Umurga”.

Sociālos pakalpojumus sniedz divas pašvaldības iestādes:

- sociālo pakalpojumu centrs „Limbaži”;
- veco ļaužu mītne „Cerība”.

2.4.2. KOMERCIESTĀDES UN RAŽOŠANAS TERITORIJAS

Limbažu novada uzņēmējdarbības attīstībai nodibināta Konsultatīvā uzņēmēju padome, kuras mērķis ir sekmēt uzņēmējdarbības attīstību Limbažu novadā un aktivizēt dialogu starp Limbažu novada pašvaldību un vietējiem uzņēmējiem, veicinot viedokļu apmaiņu un lēmumu pieņemšanu saskaņā ar pastāvošo likumdošanu, pozitīvi ietekmējot uzņēmējdarbības vidi novadā un aizstāvēt vietējo uzņēmēju intereses.

Uzņēmējdarbības sadalījums pa galvenajiem darbības veidiem (dati par 2009.g.):¹⁵

Darbības veids (NACE 2.red.)	Vienību skaits
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība:	677
- augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības;	649
- mežsaimniecība un mežizstrāde;	25
- zivsaimniecība	3
Apstrādes rūpniecība	85
Būvniecība	67
Mazumtirdzniecība (izņemot automobiļu, motociklu tirdzniecību)	101
Vairumtirdzniecība (izņemot automobiļu, motociklu tirdzniecību)	17

Lielākie uzņēmumi novadā pēc gada apgrozījuma (dati par 2010.g.):¹⁶

Uzņēmums	Uzņēmuma darbības veids
AS „Limbažu piens”	Piena pārstrāde un piena produktu ražošana
SIA „Limbažu ceļi”	Ceļu un maģistrāļu būvniecība
SIA „Latvian Timber International”	Kokapstrāde
SIA „Madara 93”	Pārtikas un rūpniecības preču mazumtirdzniecība; konditorejas izstrādājumu ražošana un tirdzniecība
SIA „Padtex insulation”	Stikla šķiedras ražošana
SIA „Super bebris”	Dzīvojamā un nedzīvojamā ēku būvniecība un

¹⁵ Dati no LR Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapas internetā www.csb.gov.lv

¹⁶ Dati no Lursoft mājas lapas internetā www.lursoft.lv

	mēbeļu ražošana
SIA „Lauga”	Kūdras ieguve
SIA „N.Bomja maiznīca „Lielezers””	Maizes un konditorejas produktu ražošana
SIA „Matadors”	Gaļas pārstrāde un produktu ražošana
SIA „Optimus A”	Mežizstrāde
SIA „EKLA”	Kokapstrāde
SIA „Pronto Cargo”	Transporta pakalpojumi, kravu pārvadājumi
SIA „Limbažu slimnīca”	Veselības aprūpe
SIA „Limbažu siltums”	Tvaika un karstā ūdens piegāde
SIA „AK Celtniecība”	Ēku būvniecība
Pilnsabiedrība „LC&B”	Ceļu un maģistrāļu būvniecība

Limbažu novadā galvenās tautsaimniecības nozares ir tirdzniecība, būvniecība, pārtikas produktu ražošana, mežizstrāde un tās produkcijas ražošana, kā arī attīstās pakalpojumu sfēras uzņēmējdarbība, ne tikai tirdzniecības un tūrisma pakalpojumi, bet arī transports un ar to saistītie pakalpojumi, medicīnas un skaistumkopšanas pakalpojumi.

Par svarīgu nozari novadā uzskatāma arī lauksaimniecība un zemkopība. No kopējās novada teritorijas lauksaimniecībā izmantojamās zemes (LIZ) aizņem 41106,3 ha jeb 35%, t.sk. visvairāk - 69% aramzemes, pārējās – ganības (17%), pļavas (12%) un augļu dārzi (2%). Lielākās lauksaimniecībā izmantojamās zemes atrodas Limbažu pagastā (7911,9 ha jeb 19% no kopējās novada LIZ platības), Viļķenes pagastā (6929,0 ha jeb 17%) un Skultes pagastā (6427,0 ha jeb 16%).

Novadā ir lauku saimniecības, kas piekopj tradicionālo lauksaimniecību, naturālo saimniekošanu, ir vidējās lauku saimniecības ar nelielu specializācijas virzienu, kā arī lielās lauku saimniecības, kuras ir arī darbavietu nodrošinātājas novada lauku teritorijās.

Galvenie lauksaimniecības veidi, ar ko nodarbojas novada lauku saimniecības, ir lopkopība (piens un piena produktu sektors, liellopu, cūku un putnu audzēšanas, gaļas pārstrādes sektors, aītkopība, zirgkopība un biškopība), augkopība (galvenokārt graudu nozare, pārtikas kartupeļu audzēšanas nozare) un bioloģiskā lauksaimniecība.

Graudkopības un lopbarības audzēšana vairāk attīstīta Viļķenes, Limbažu, Vidrižu un Umurgas pagastos, piemēram, z/s „Jaunkarnas”, SIA „Kazpēdas”, SIA „Vidrižu Vidzemnieks”, z/s „Gravas” u.c. saimniecības. Savukārt lopkopības saimniecības vairāk attīstījušās Pāles, Katvaru, Skultes un Vidrižu pagastos, piemēram, z/s „Ūdri”, z/s „Sebri” (putnkopība), z/s „Mazvēveri” u.c. saimniecības.

Galvenie lauku attīstības virzieni saistās ar lauku tūrisma pakalpojumiem un biogāzes ražošanu attīstību. Limbažu novadā darbojas viena biogāzes koģenerācijas stacija z/s „Jaundzelves” Katvaru pag., otra stacija būvniecības stadijā Limbažu pagasta z/s „Gravas”.

Netradicionālās lauksaimniecības sektors, piemēram, Katvaru pagastā izveidots briežu audzēšanas dārzs, zivju audzētavas (arī Pāles pagastā); Limbažu pagastā tiek attīstīta vēžu audzēšana, darbojas rapšu eļļas spiestuve, savvaļas govju audzēšana; Vidrižu pagastā nodarbojas ar liellopu dzērveņu un ārstniecības augu audzēšanu.

48% no novada kopplatības klāj mežs, līdz ar to attīstījusies mežizstrāde un kokapstrāde. Lielākie uzņēmumi ir SIA „Latvia Timber International”, SIA „EKLA”, SIA „Optimus A” u.c. uzņēmumi.

Limbažu novadam raksturīga nelielu ražotņu darbība, šī - tendence veidojusies vēsturiski, līdz ar to var uzskatīt, ka ir saglabājusies tīra un nosacīti nepiesārņota vide un pieejami dabas resursi. Vieglās un vispārīgās ražošanas uzņēmumi galvenokārt koncentrēti Limbažu pilsētas ZA daļā, savukārt lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi koncentrēti galvenokārt lauku teritorijās.

Novada vidēja termiņa attīstības dokumentā - Attīstības programma, viena no definētajām ilgtermiņa prioritātēm saistīta ar uzņēmējdarbības vides attīstību, sekmējot konkurētspējīgas un ar augstu pievienoto vērtību uzņēmējdarbības, īpaši ražošanas attīstību. Savukārt vidēja termiņa prioritātes ir izdalītas divas – pašvaldības sniegto pakalpojumu veidu attīstība, veicinot nodarbinātību un iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību un novada pieejamības un starptautiskās sadarbības veicināšanu.

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Limbažu pilsētas ZA un A daļā tiek saglabāta un attīstīta darījumu, ražošanas un noliktavu apbūve, šī teritorija pilsētā veidojusies 20.gs. 60-tajos un 70-tajos gados. Šeit ir brīvas, neapbūvētas teritorijas, lai teritorijā perspektīvā izveidotu Limbažu pilsētas industriālo parku. Teritorijas aptuvenā kopējā platība 109 ha, pieejamās inženierkomunikācijas - ūdensvads, daļēji kanalizācija, sakaru kabeli, siltumapgāde, satiksmes infrastruktūra un ģeogrāfiskais novietojums attiecībā pret valsts reģionāliem autoceļiem. Šajā teritorijā netiek atbalstīta dzīvojamā sektora apbūve, tiek respektēta esošā dzīvojamā apbūve, paredzot atdalīt ar zaļo joslu esošo dzīvojamo apbūvi no plānotām ražošanas teritorijām.

Pārējā novada teritorijā tiek saglabāta esošās ražošanas apbūves teritoriju attīstības teritorijas, lielākoties tas ir padomju laika kolhozu saimniecību mantojums – mehāniskās darbnīcas, fermu kompleksi, gateri, kaltes, noliktavas utml. objekti.

Teritorijas plānojums paredz lauksaimnieciskās ražošanas teritorijas, kas plānotas galvenokārt ciemos un pārējā lauku teritorijā. Tās primāri domātas lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūvei, t.i., lauksaimniecības produkcijas ražošanas un pārstrādes uzņēmumi, kā arī ietver lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas novietnes, intensīvās audzēšanas kompleksus un lauksaimniecības apkalpes objektus – tehniskas novietnes, apkopes un remontu vietas utml. objekti.

2.4.4. PUBLISKĀS ĀRTELPAS TERITORIJAS (T.SK. KAPSĒTAS), TŪRISMA, REKREĀCIJAS RESURSI

PUBLISKĀS ĀRTELPAS TERITORIJAS

Teritorijas plānojumā publiskās ārtelpas teritorijas nozīmē labiekārtotas koplietošanas teritorijas - parkus (pilsētas, muižu parki), skvērus, alejas, ielu joslu apstādījumus, daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pagalmu apstādījumus, apstādījumus pie sabiedriskām un publiskām ēkām, ūdensobjektu krastmalu apstādījumus.

Lielākie parki novadā:

- Vienības parks ar kopējo platību 1,9 ha, Limbažos;
- Jaunatnes parks, Limbažos. Parka teritorijā atrodas brīvdabas estrāde.
- Muižu apbūves teritorijas ar parkiem.

KAPSĒTAS

Novada teritorijā apbedījumi notiek 12 kapsētās (skatīt *9.pielikumu*). Darbojošos kapsētu teritoriju kapacitāte ir pietiekoša, izņemot Limbažu pilsētas Jūras ielas kapsētu, kuras teritoriju būtu nepieciešams paplašināt. Pašlaik notiek kapsētas haotiska paplašināšanās virzienā uz Limbažu pagasta pusi, bet šī teritorija neatbilst apbedījumu veikšanai, sakarā ar to, ka ir augsts gruntsūdeņu līmenis.

Jaunas kapsētas ierīkošanai jāizvēlas viegli pieejams, paaugstināts zemesgabals ar slīpumu, kas vērsts uz pretējo pusi no apdzīvotās vietas un atklātām ūdenstilpēm. Minētajam zemesgabalam jābūt pilnīgi pasargātam no pārplūšanas, un to nedrīkst šķērsot upītes vai strautiņi. Zemesgabalā, kur ierīko kapsētu, jābūt sausai, porainai augsnei (smilts, mālsmilts vai smilšmāls), kas nodrošina gaisa caurlaidību un ātru izžūšanu. Zemesgabalus, kuros ir melnzemes, kūdras vai smagas māla augsnes, kapsētas ierīkošanai neizmanto. Kapsētu ierīko teritorijā, kur gruntsūdens līmenis nav augstāks par diviem metriem.

Limbažu pagasta teritorijā nav neviena kapsēta, apbedījumi notiek pagastam tuvākajās kapsētās, galvenokārt pilsētas Jūras ielas kapsētā. Teritorijas plānojums neparedz kapsētas teritorijas izveidi Limbažu pagasta teritorijā.

Bez tradicionālajām apbedījuma vietām, novadā ir arī vairākas I un II Pasaules karā kritušo piemiņas vietas jeb Brāļu kapi, kuros apbedījumi nenotiek.

Limbažu novadā nav publisku kritušo dzīvnieku kapsētu, bet tā ierīkošanu pašvaldība plāno atbalstīt, izskatot konkrētus priekšlikumus.

Dzīvnieku kapsētu izveido teritorijā, kas atbilst šādām prasībām:

- teritorija nav applūstoša;
- gruntsūdens līmenis attiecīgajā teritorijā ir zemāks par 2 m no augsnes virskārtas;
- teritoriju nešķērso upes un strauti;
- teritorijā ir smilšaina augsne, kas nodrošina labu gaisa caurlaidību un ātru izžūšanu.

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Teritorijas plānojums jaunas kapsētas, t.sk. arī dzīvnieku kapsētas atļauj ierīkot mežu teritorijās, izvēloties kapsētas ierīkošanai normatīvo aktu prasībām atbilstošu teritoriju.

Teritorijas plānojumā ap kapsētām, kurās notiek apbedījumi, tiek noteikta 300 m sanitārā aizsargjosla.

TŪRISMA, REKREĀCIJAS RESURSI

Limbažu novada tūrisma un atpūtas potenciāls ir bagātais kultūrvēsturiskais mantojums, kas sevī ietver senās apmetnes, pilskalnus, muižas, kā arī dabas vērtības – Vitrupes ielejas skatus, Jumpravmuižas ezeru virkni, muižu parkus un dižkokus u.c. objekti.

Limbažu novada tūrisma potenciāls saistās ar:

- dabas tūrismu – ieskaitot ekotūrismu, ietverot dabas, ainavu iepazīšanu, augu, dzīvnieku un putnu novērošanu dabiskos apstākļos;
- izziņas tūrismu – ar uzsvāri uz kultūras tūrismu, kas saistīts ar kultūrvēsturiskā mantojuma un ievērojamu vietu apzināšanu;
- specializēto aktivitāšu un interešu tūrismu – ietverot pārgājienus, velomaršrutus, braukšanu ar laivām, makšķerēšanu, zirgu izjādēm u.c. pasākumiem.

Tūrisma resursu un atpūtas potenciāla iespējas novadā skatīt *10.pielikumā*.

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Teritorijas plānojuma funkcionālā zonējumā atsevišķi netiek izdalītas rekreācijas teritorijas, būves un ēkas, kas paredzēta rekreācijas, sporta, lauku tūrisma funkciju nodrošināšanai ir atļauts izvietot gan darījumu, gan sabiedriskā, gan lauku zemēs, kā arī ūdensobjektu piekrastes teritorijās.

Lauku tūrisma attīstībai nepieciešamās ēkas un infrastruktūra, kā arī sporta un rekreācijas būves teritorijas plānojumā tiek paredzētas izvietot arī Lauku zemēs.

2.4.5. PIEKRASTES TERITORIJA

Limbažu novada administratīvā teritorija robežojas ar Rīgas jūras līča piekrasti 5 km garumā. Pašvaldībai piekrastes teritorijā nav īpašumā neviens nekustamais īpašums, kas apgrūtina nākotnē plānot pašvaldības funkciju nodrošināšanai paredzētās teritorijas un izveidot nepieciešamo piekrastes infrastruktūru un labiekārtojumu.

Piekrastes teritorijā atrodas Skultes pagasta Vārzas un nedaudz arī Ziemeļblāzmas ciems, kā arī Z virzienā - neliela lauku teritorija. Piekrastes ciemi vēsturiski veidojušies kā dārzkopību sabiedrības ar mērķi Rīgas iedzīvotājiem izveidot vasaras atpūtas māju ar nelielu piemājas dārziņu. Laika gaitā dārzkopību sabiedrību veidošanas mērķis ir mainījies, arvien vairāk sezonas vasaras mājas pārveidojot par patstāvīgi apdzīvojamām ēkām, palielinot zemesgabalus un paplašinot apbūves blīvumu. Dārzkopības sabiedrības iekļautas Vārzas un Ziemeļblāzmas ciemos.

Zemes lietojuma veidi piekrastē, teritorijā līdz ierobežotas saimnieciskās darbības joslas 5 km, ir meži, nelielās platībās lauksaimniecībā izmantojamās zemes un zeme zem ēkām un pagalmiem.

Piekrastes teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas funkcionālais zonējums – dzīvojamās apbūves teritorijas (savrupmāju apbūve, vasarnīcu apbūve), publiskā apbūve (bijušās zivju pārstrādes uzņēmuma teritorijā), darījumu objektu apbūve (veikali, kafejnīcas), rekreācijas teritorijas, derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, lauksaimniecības un meža zemes un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ZBR un aizsargājamā jūras teritorija).

Dabas savdabību piekrastes teritorijā nosaka jūras un piekrastes biotopi – kāpas, kāpu pļavas, kāpu meži, bioloģiski un ainaviski vērtīgas dabiskas vai mazpārveidotas mežu teritorijas krasta kāpu aizsargjoslā u.c. biotopi (skatīt 2.3.1.punktu), kā arī dabas pieminekļi - Lielais Lauču dižakmens – aizsargājamais ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas pieminekļis un dižkoks un īpaši aizsargājamās teritorijas (ZBR ainavu aizsardzības zona ārpus Vārzas ciema un neitrālā zona Vārzas ciema Z daļā).

Pastiprinoties klimata pārmaiņu ietekmei piekrastē, veidojas un aktivizējas krasta erozija.

Ekonomiskā aktivitāte galvenokārt saistīta ar tūrisma attīstību - viesu mājas, kempingi, velomaršruts Eirovelo 13.

Limbažu novada piekrastes teritorijā netiek attīstīts raksturīgais ekonomiskais darbības virziens piekrastē, t.i., zvejniecība, zivjapstrāde, ostu darbība.

Definētās problēmas piekrastē:

1. Piekrastes attīstību ierobežo atbilstošas infrastruktūras trūkums:

- centralizēto inženierkomunikāciju trūkums – ūdenssaimniecības attīstības problēmas;
- normatīvo aktu prasībām neatbilstoša platuma ielas, kas rada piekļūšanas, apgrīšanās un stāvēšanas problēmas glābšanas dienestam un operatīvajam transportam;
- cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem nav pielāgotas piekļuves vietas pludmalei;
- trūkst sabiedriskās piekļuves (ceļi, ielas vai takas) pludmalei, ko ierobežo apbūve (ēkas, būves);
- esošās publiskās infrastruktūras (stāvlaukumi, ceļi, gājēju ceļi, kas ved uz jūru) ietilpība un kvalitāte vasaras sezonā.

2. Piekrastes pārvaldības instrumentu trūkums:

- nekustamā īpašuma, kas pieder pašvaldībai, trūkums;
- esošais normatīvais regulējums par zemes īpašumtiesībām piekrastē, valsts, pašvaldības un privāto zemju īpašnieku kompetences piekrastes apsaimniekošanā un erozijas krastu ierobežošanā;
- nav noteikta piekrastes pašvaldības kompetence jūras telpiskajā plānošanā.

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēlotas esošās piekļuves vietas jūrai, izvērtējot reālo piekļuves situāciju.

Tiek noteikta un grafiski attēlota krasta kāpas aizsargjosla 150 m (iekļaujot tajā īpaši aizsargājamus biotopus) un 300 m, jūras aizsargjoslu un ierobežotas saimnieciskās darbības josla līdz valsts galvenajam autoceļam A1.

Grafiski attēlota perspektīvā labiekārtojamā publiskā peldētava Vārzas ciemā pie Lauču mājām.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos piekrastes teritorijā tiek noteikti teritorijas izmantošanas funkcionālo zonējumu apakšzonējumi ar atšķirīgām apbūves rādītāju prasībām.

2.5. SATIKSMES INFRASTRUKTŪRA UN SAKARI

2.5.1. AUTOCEĻI UN IELAS

Novada iekšējās sasniedzamības nodrošināšanā galvenā lomā ir autoceļiem un to kvalitātei, kas nodrošina ērtu, ātru un drošu pārvietošanos. Limbažu novada transporta infrastruktūru veido valsts (galvenais, reģionālie un vietējie) autoceļi, pašvaldības ceļi, komersantu ceļi, māju ceļi, meža ceļi, servitūta ceļi, ielas, kā arī dzelzceļa līnija, stacija, lidlauks, autoosta un autobusu pieturvietas.

AUTOCEĻI

Limbažu novada teritoriju šķērsojošie valsts autoceļi (skatīt tabulu):

Autoceļa indekss	Autoceļa nosaukums	Max nodalījuma joslas platums, m	Aizsargjoslas platums, m
<u>Valsts galvenais autoceļš <i>Via Baltica</i></u>			
A1 (E67)	Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži)	31	100
<u>Valsts reģionālie autoceļi</u>			
P 9	Ragana – Limbaži (var nokļūt uz valsts galveno autoceļu A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene))	27	60
P 11	Kocēni – Limbaži – Tūja (var nokļūt uz Valmieru, kā arī uz Rīgas liča piekrasti)	27	60
P 12	Limbaži – Salacgrīva	22	60
P 13	Limbaži – Aloja		60
P 14	Umurga – Cēsis - Līvi	27	60
<u>Valsts vietējie autoceļi</u>			
V39	Saulkrasti – Bīriņi	27	60
V78	Saulkrasti – Vidriži	19	30
V80	Eikaži – Bīriņi	19	39
V101	Lilaste – Saulkrasti – Dūči	22	30
V114	Limbaži – Priedes	19	30
V115	Šķirstiņi – Āstere – Ludziņi	19	30
V116	Ungurpils – Pāle	19	30
V117	Ezerkrogs – Pavāri – Ungurpils	19	30
V123	Ārciems – Puikule – Urga – Braslava	19	30
V125	Katvari – Ozoli	19	30
V126	Rotenbergi – Kaijas – Rucka	19	30
V127	Dravnieki – Kaijas – Straupe – Līgatne	19	30
V128	Straupe – Lēdurga – Vidriži – Skulte	22/19	30
V129	Alkšņi – Lēdurga – Ausmas – Mārstagi	19	30
V130	Igate – Intes stacija – Ozoliņi	19	30
V131	Bedriši – Stienes stacija – Vidriži	19	30
V132	Priedulāji – Pakalni	19	30
V133	Pievadceļš Skultes stacijai	19	30
V135	Duči – Limbaži	22	30
V137	Stūriši – Jelgavkrasti – Lembuži	19	30
V138	Lāņi – Ķirbiži – Jelgavkrasti	19	30
V140	Kalnāres – Viļķene – Šķirstiņi	19	30
V141	Radziņi – Viļķene – Ķirbiži	19	30
V146	Pāle – Pociems	19	30
V147	Liepiņas – Pociema stacija	19	30
V148	Vējiņi – Iesalkājas	19	30
V149	Paldaži – Lielezera stacija	19	30
V151	Upītes – Melnbārži	19	30
V166	Valmiera – Dikļi – Augstroze	19	30
V195	Dauguļi – Rozula	19	30

Novada teritorijā ir relatīvi sabalansēts transporta tīkls, kas nodrošina kravu un pasažieru plūsmas ar Rīgu un citām lielākajām pilsētām, novada pagastu centriem un pārējām apdzīvotām vietām. Līdz ar to nav nepieciešamība pēc jaunu autoceļu izbūves, vēlams uzlabot esošo ceļu tehnisko stāvokli, veicot to rekonstrukciju un nepieciešamos pārbūves darbus veikt atbilstoši būvnormatīviem.

Pašvaldības ceļu un ielu saraksti doti 11., 12., 13., 14.pielikumā. Pašvaldības ceļu un ielu kopgarums, izņemot Limbažu pilsētu, ir 807,97 km, t.sk. A kategorijas ceļi – 99,45 km, B kategorijas ceļi – 372,95 km, C kategorijas ceļi – 244,81 km un ielas – 90,75 km. Kopējais tiltu garums ir 528,3 m.

Autoceļu tīkla attīstība pagastos ir viens no priekšnoteikumiem lauku teritoriju sabalansētai attīstībai. Nepievēršot uzmanību lauku autoceļu sakārtošanai, pakāpeniski veidojas teritorijas ar apgrūtinātu satiksmi, pasliktinās teritoriju sasniedzamība.

Realizētie un plānotie projekti attiecībā uz valsts autoceļiem un pašvaldības ceļiem doti *15.pielikumā.*

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Autoceļu tīkla attīstībai jānodrošina visu valsts autoceļu iekļājumus ar melno segumu vai jāuzlabo esošais melnais segums, kā arī ievērojami jāpalielina ar melno segumu iekļāto pašvaldības ceļu īpatsvars, savienojot novada apdzīvotās vietās, kas sekmētu novada attīstību un iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu, uzlabojot lauku iedzīvotājiem mobilitātes iespējas.

Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēloti perspektīvie satiksmes infrastruktūras projekti – Limbažu pilsētas Jūras ielas un Ozolaines ielas krustojuma rekonstrukcija (veidojot rotācijas apli), attēlota perspektīvā tranzītielas izbūve posmā no Rīgas ielas līdz Kr.Barona ielai Limbažu pilsētā.

Grafiskajā daļā attēlotas ekspluatācijas aizsargjoslas gar autoceļiem, izstrādāts pilsētas un ciemu ielu sarkano līniju plāns.

Pilsētas teritorijā satiksmes drošības uzlabošanas risinājumu noteikšanai ieteicams izstrādāt tematisko plānojumu.

8.attēls. Transporta infrastruktūra

APGAISMOJUMS

Ielu apgaismojums ir izbūvēts Limbažu pilsētā un atsevišķos pagastu ciemos, galvenokārt gar centrālajām jeb maģistrālajām ielām.

Projekta „Vidrižu, Bīriņu un Gravas ciemu infrastruktūras un satiksmes drošības uzlabojumi” ietvaros, Gravas, Vidrižu un Bīriņu ciemos (kurus šķērso valsts reģionālais autoceļš P9 Ragana – Limbaži) izbūvēts apgaismojums 3300 m kopgarumā.

2.5.2. DZELZCEĻŠ, LIDLAKS

DZELZCEĻŠ

Limbažu novada teritoriju šķērso stratēģiskas (valsts) nozīmes dzelzceļa līnija Rīga – Skulte. Pa dzelzceļu tiek veikti gan kravu pārvadājumi, gan pasažieru pārvadājumi. 1991.gadā dzelzceļa līnijā veikta elektrifikācija līdz Skultes stacijai.

Dzelzceļa stacija Skulte atrodas Skultes pagastā netālu no Mandegu ciema.

Limbažu novada teritorijā ir izvietota ar 2004.gada 23.septembrī MK rīkojumu Nr.698 „Par sliežu ceļa posma Skulte – Aloja – rajona robeža slēgšanu” slēgtā sliežu ceļa posma zemes nodalījuma josla. Rīkojumā noteikts, ka zeme dzelzceļa nodalījuma joslā nav nododama privatizācijai līdz lēmuma pieņemšanai par perspektīvo dzelzceļa līniju Rail Baltica, kas perspektīvā, iespējams, šķērsos arī Limbažu novada administratīvo teritoriju.

Plānotā Rail Baltica koridora teritorija „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam” tiek noteikta kā nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai nepieciešamas teritorijas ar mērķi saglabāt no apbūves brīvu joslu, lai nepieciešamības gadījumā būtu iespējams īstenot transporta infrastruktūras attīstības projektus.

Limbažu novada teritorijas plānojuma (ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem līdz 2024.gadam) saistošajā daļā plānotais dzelzceļa **Rail Baltica koridors tiek attēlots** shematiski kā - **Informatīva teritorija**.

Teritorijas plānojums nosaka, ka nekustamajos īpašumos un zemesgabalos, kas atrodas perspektīvā Rail Baltica attīstībai nepieciešamajā koridorā, ir saglabājama teritorijas pašreizējā izmantošana (saskaņā ar teritorijas plānojuma Grafiskās daļas karti „Limbažu novada teritorijas esošā izmantošana”) līdz izpētes „Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas Rail Baltica Latvijas posma detalizēta tehniskā izpēte” pabeigšanai. Rail Baltica trases izvietojuma izpētes projektu paredzēts pabeigt līdz 2015.gada beigām.

Pēc izpētes „Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas Rail Baltica Latvijas posma detalizēta tehniskā izpēte” pabeigšanas, izstrādājami Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam grozījumi vai lokālpļanojums, lai precizētu trases novietojumu atbilstoši izpētes rezultātiem un noteiktu teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu un izmantošanas aprobežojumus.

LIDLAKS

Limbažu pagastā atrodas Limbažu lidlauks. Līdz 90.gadu beigām lidlauks piederēja Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijai, no kura tā atteicās, līdz ar to lidlauks nonāca Limbažu pagasta īpašumā. Agrāk lauksaimniecības vajadzībām izmantoto lidlauku 2000.gada sākumā

iegādājās Gunārs Līcītis savu hobiju realizēšanai. Lidlauks sertificēts 2006.gadā, un no 2009.gada lidlauks oficiāli atzīmēts Eiropas aviācijas kartēs. Līdz 2011.gadam lidlauka nosaukums bija Langači, savukārt 2011.gada vidū tas pārdēvēts vienkāršoti – par Limbažu lidlauku.

Limbažu lidlauks piedāvā vispārējās aviācijas lidojumus un aviācijas speciālos darbus.

Lidlaukā ir izveidots aviācijas degvielas uzpildes punkts izmantošanai privātām vajadzībām. Iespējami nakts lidojumi.

Lidlauka nākotnes plāni:

- izveidot glābšanas un medicīnas punktu, jo lidlauks atbilst ES prasībām (4 min. lidojumā no jūras), lidlauks atrodas 4 km no Limbažu slimnīcas, 15 min. lidojumā līdz Rīgai un ir vienīgais šāds punkts Ziemeļvidzemē¹⁷.

Limbažu lidlauka darbības nosacījumi un lidlauka ietekmes zonā esošo īpašumu izmantošanas aprobežojumi jāievēro saskaņā ar gaisa kuģu satiksmes LR likumdošanas un normatīvo aktu prasībām.

Neliels privāts lidlauks atrodas Katvaru pagasta z/s „Ceriņi”, kuru nepieciešams labiekārtot, asfaltēt celiņus u.c. darbi. Lidlauks tiek izmantots tūristu piesaistei.

2.5.3. VELOMARŠRUTI

Velomaršruti Limbažu novada teritorijas plānojumā tiek plānoti gan vietējo iedzīvotāju ērtībām, gan reģiona velotūristu piesaistei. Novadā ir plaši sazarots velomaršrutu tīkls, velosipēdistu pārvietošanās notiek galvenokārt gar autoceļu brauktuves malu, nav speciāli ierīkoti veloceliņi, perspektīvā plānots ierīkot veloceliņu Limbažu pilsētā pa bijušo dzelzceļa līniju.

Pāles pagasta teritorijā piedāvātie velomaršruti:

- Pāle – Niedrāju/Pilkas purva dabas taka – Primma ezers;
- Dreiliņi – Pāle (pa veco ceļu);
- Pāle – Ungurpils – Staicele (pa valsts vietējo autoceļu V 116 un valsts reģionālo autoceļu P15).

Katvaru pagasta teritorijā iepļānots velomaršruts pa valsts reģionālo autoceļu P13 Limbaži–Aloja pa autoceļu V125 Katvari - Ozoli līdz Pociemam, tad tālāk pa pagasta ceļu atpakaļ uz autoceļu P13. Kopējais maršruta garums aptuveni sastāda 36 km.

Limbažu pagastā velotūrisma attīstības jomā plānota velomaršrutu izveide no valsts reģionālā autoceļa P11 Limbažu - Tūja caur Jumpravmuižu uz Inti (pa valsts vietējo autoceļu V130 Igate – Intes stacija – Ozoliņi) līdz Igates pilij. Izmantojot valsts vietējos autoceļus V135 un V137 kā velomaršrutus, iespējams nokļūt Rīgas jūras līča piekrastē.

---

¹⁷ Informācija no www.langaci.wordpress.com

Skultes pagasta teritorijā velociņš plānots gar valsts galveno autoceļu A1, piekrastē velomaršrutam var izmantot velomaršrutu Saulkrasti (Baltā kāpa) – Skulte – Lauči – Dunte, kopējais maršruta garums 25 km.

Umurgas pagastā tiek plānots velosipēdistu maršruts gar valsts reģionālo autoceļu P11 Kocēni – Limbaži - Tūja.

Vidrižu pagasta teritorijas plānojumā gājēju un velosipēdistu ceļu teritorijas tiek plānotas līdzās valsts reģionālam autoceļam P9 un atsevišķiem pašvaldības autoceļiem.

Plānojumā attēlots velomaršruts Limbaži – Priedes - Tiegaži – Āstere – Pociems –Katvari – Umurga - Limbaži, kopējais maršruta garums aptuveni 38 km.

Cauri Limbažu pilsētai (ar pieturvietām pilsētas dažādos apskates objektos) plānoti divi velomaršruti no Vidrižu pagasta puses pa P9 – Rīgas iela, Limbaži – P12 (uz Viļķeni, Pāli), otrs velomaršruts plānots no Limbažu pilsētas centra – Cēsu iela – P11 (uz Umurgu).

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Ņemot vērā pašreizējo velomaršrutu tīkla izvietojumu un plānojot to sasaistes novada iekšienē kā arī ar kaimiņu pašvaldībām, teritorijas plānojuma kartoshēmā attēloti esošie un potenciālie velomaršruti.

Sakarā ar velosipēdistu aktivitāti vēlams ierīkot velociņus gan pilsētā, gan lauku teritorijā, tādējādi uzlabojot velosipēdistu drošību, kā arī novērst kājāmgājēju un velosipēdistu plūsmas konfliktus un transportlīdzekļu drošu pārvietošanos, teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas prasības velociņu izbūvei.

2.5.4. TRANSPORTS UN SAKARI

Pēc Ceļu satiksmes drošības direkcijas statistikas datiem Limbažu novadā kopā uz 01.01.2011. bija reģistrēti 4291 transportlīdzeklis, t.sk. vieglie – 3375; kravas – 353; autobusi – 5; motocikli, tricikli – 343; piekabes, puspiekabes – 71; kvadracikli – 6 un mopēdi – 138. Limbažu pilsētā reģistrēti 3387 transportlīdzekļi, t.sk. vieglie – 2590; kravas – 360; autobusi – 15; motocikli, tricikli – 288, piekabes, puspiekabes – 48, kvadracikli – 7 un mopēdi -79.

Reģionālos starppilsētu nozīmes sabiedriskā transporta pakalpojumus novada teritorijā pārsvarā nodrošina AS „CATA”, atsevišķos maršrutos arī SIA „VTU Valmiera”, savukārt reģionālos vietējas nozīmes sabiedriskā transporta pakalpojumus nodrošina AS „CATA”.

AS „CATA” ir piecas filiāles, no kurām viena jau no 1959.gada atrodas Limbažos, Ozolaines ielā 1. Limbažos, Stacijas ielā 7 atrodas AS „CATA” autoosta „Limbažu autoosta”.

Reģionālie starppilsētu nozīmes maršruti no Limbažu pilsētas ir uz Rīgu, Valmieru, Cēsīm, Salacgrīvu, Aloju un Saulkrastiem. Starppilsētu sabiedriskā transporta maršruti kursē arī caur novada citām apdzīvotām vietām, kas nodrošina iespēju novada pagasta iedzīvotājiem, nebraucot uz novada centru, nokļūt, piemēram, Rīgā.

Stacionāro (fiksēto) sakaru pieejamību Limbažu novada teritorijā nodrošina SIA „Lattelecom”, piedāvāto sakaru pieejamība ir pietiekoša, ir modernizēta ciparu sistēma.

Kopumā Limbažu novads ir labi nodrošināts ar sakaru komunikācijām, izņemot atsevišķas lauku teritorijas, kur ir nepietiekams mobilo sakaru pārklājums.

Mobilos sakarus novadā nodrošina vairāki operatori – SIA „Latvijas Mobilais telefons”, SIA „Tele2” un SIA „Bite Latvija”.

Visos novada pagastos un pilsētā ir izveidoti publiskie interneta pieejas punkti. Datu pārraides ātrums pilsētā, izmantojot optisko kabeli, ir līdz 100 Mbit/s, izmantojot vara kabeli – līdz 10 Mbit/s.

Novada teritorijā darbojas 8 pasta nodaļas – viena pasta nodaļa Limbažu pilsētā; Umurgas pasta nodaļa, Umurgā; Lādezeras pasta nodaļa, Lādezerā (Limbažu pag.); Vidrižu pasta nodaļa, Vidrižos (Vidrižu pagastā); Skultes pasta nodaļa, Mandagās (Skultes pag.); Viļķenes pasta nodaļa, Viļķenē (Viļķenes pag.); Pāles pasta nodaļa, Pālē (Pāles pag.) un Pociema pasta nodaļa, Pociemā (Katvaru pag.).

2.6. INŽENIERTEHNISKĀ APGĀDE

2.6.1. ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS SISTĒMAS

Novada centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas un iekārtas apkopotas tabulā.

Saistībā, ar notekūdeņiem risināmo jautājumu lokā atzīmējama Dūņezera mazdārziņu teritorija, kas plānota iekļaut Limbažu pilsētas teritorijā, kā arī piekrastes Vārzas un Ziemeļblāzmas ciemos esošās dārzkopību sabiedrību teritorijas. Pieaugot interesei mazdārziņu un dārzkopības sabiedrību teritorijās veidot apbūvi pastāvīgai dzīvošanai, vienlaicīgi neattīstot nepieciešamo inženiertehnisko apgādi, veidojas risks neattīrītiem kanalizācijas un notekūdeņiem nonākt Dūņezera ūdeņos.

Jautājuma nozīmību pastiprina fakts, ka Dūņezera mazdārziņu masīvs atrodas tiešā Natura 2000 teritorijas tuvumā, līdz ar to šīs teritorijas sakārtošana ir atzīmējama prioritāro plānošanas pasākumu skaitā. Kā iespējamā optimālākā sadarbība vērtējama ar Limbažu pilsētu, tagadējā mazdārziņa masīva teritorijā izbūvējot centralizētos notekūdeņu savākšanas tīklus un tos saslēdzot ar pilsētu kopīgā notekūdeņu savākšanas tīklā. Pilsētas attīrīšanas iekārtu jauda ir pietiekama lielāka apjoma notekūdeņu attīrīšanai.

Teritoriālā vienība	Sistēmas apsaimniekotājs	Centralizētā ūdensapgāde pieejama	Centralizētai ūdensapgādei izmantojamie urbumi	Centralizētā kanalizācija, t.sk. lietus kanalizācija pieejama	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI) raksturojums
Limbaži	SIA „Limbažu Komunālserviss”	Pieejama visā pilsētā	Izmanto 2 dziļurbumu akas - „Urbums Nr.5”, „Urbums Nr.6”, Ievu ielā 9, Limbaži	Lietus ūdens kanalizācijas sistēma pilsētā darbojas atsevišķi.	<p>Pilsētas sadzīves notekūdeņus attīra centralizēti, caur rekonstruēto un modernizēto bioloģisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu bloku, kurš atrodas pilsētas nomalē – Ozolaines ielā 10, Limbažos. NAI jauda 2500 m³/dnn, noslodze – 60%.</p> <p>Pilsētas NAI rekonstruētas 2008./2009.gadā. Viss tehnoloģiskais process NAI ir automatizēts un vizualizēts, t.i., pieslēgts datoram, līdz ar to attīrīšanas iekārtu operatoram ir iespēja no sava kabineta kontrolēt galveno iekārtu (automātisko redelju, smilšu ķērāja, dūņu preses, kompresoru utt.) darbību, vienlaicīgi arī galvenās sūkņu stacijas darbību. Attīrītie notekūdeņi pa slēgtu kolektoru pēc ~400 m izplūst Dūņezērā.</p> <p><u>Dūņu lauku</u> izbūve veikta 2001.gadā. Dūņu nosusināšanas un kompostēšanas laukos ir izveidota meliorācijas sistēma, kas dabiskā nosusināšanas ceļā veic dūņu atūdeņošanu. Nosusinātās dūņas tiek pārvestas uz dūņu kompostēšanas laukiem, kuros notiek dūņu sajaukšana ar zāģu skaidām, vai citiem saistmateriāliem.</p> <p>NAI teritorijā ir izveidota septiķu (sauto tualesu) pieņemšanas kamera.</p>
Katvaru pag.	SIA „Limbažu Komunālserviss”	Pociemā Tiegažos Priedēs	<p><u>Pociemā</u> centralizētai ūdensapgādei tiek izmantoti divi artēziskie urbumi (aka Nr.1, aka.Nr.2).</p> <p><u>Priedēs</u> ūdensapgādei tiek izmantots</p>	Pociemā Priedēs	<p><u>Pociemā</u> sadzīves notekūdeņus novada un attīra BIO – 100 ar vaļējiem nostādināšanas dīķiem (izbūvēta 1978.gadā).</p> <p><u>Priedes ciemā</u> - nosēdseptiķis ar slēgtām 8 akām</p>

Teritoriālā vienība	Sistēmas apsaimniekotājs	Centralizētā ūdensapgāde pieejama	Centralizētai ūdensapgādei izmantojamie urbumi	Centralizētā kanalizācija, t.sk. lietus kanalizācija pieejama	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI) raksturojums
			viens artēziskais urbums, kurš ierīkots 1966.gadā. Tiegažos ūdensapgādei tiek izmantots viens artēziskais urbums, kurš ierīkots 1968.gadā.		(izbūvēti 2004.g.).
Limbažu pag.	SIA „Limbažu pagasta pašvaldības komunālais uzņēmums”	Ozolainē Lādezerā Lādē	<u>Lādezera ciemā</u> centralizētai ūdensapgādei izmanto vienu artēzisko urbumu „Lādezers” (VGD DB Nr.13937). <u>Ozolaines ciemā</u> dzeramā ūdens apgādei ir pieejami 2 artēziskie urbumi, šobrīd tiek izmantots viens (VGD DB Nr.13938).	Ozolaine Lādezers	<u>Ozolaines ciems</u> ir pieslēgts Limbažu pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, notekūdeņi pēc attīrīšanas nonāk Dūņezērā. <u>Lādezera ciemā</u> notekūdeņu un kanalizācijas ūdeņu attīrīšanai izbūvētas bioloģiskās attīrīšanas iekārtas Bio75, jauda 75 m ³ , fiziskais nolietojums 35%. Attīrīto notekūdeņu izplūdes vieta - novadgrāvis, kas pēc 0,5 km ieplūst Lādes ezerā.
Pāles pag.	SIA „Katrīna”	Pālē Ārciemā	Pāles ciema centralizētai ūdensapgādei ekspluatē vienu artēzisko urbumu „Centrs”. Ārciema centralizētai ūdensapgādei ekspluatē vienu artēzisko urbumu.	Pāles ciemā	Pāles ciemā sadzīves notekūdeņi tiek novadīti un attīrīti notekūdeņu attīrīšanas iekārtā COK-200, ar uzstādīto jauda 200 m ³ /dnn, iekārtas fiziskais nolietojums – 95%, attīrīšanas iekārtas ekspluatācijā nodotas 1975.gadā. Attīrītie notekūdeņi caur hlorētavu, kura nedarbojas, pa slēgtu kolektoru pēc ~ 20 m ieplūst Pērļupē. Pāles pamatskolas un pagasta pārvaldes radītos sadzīves notekūdeņus novada un attīra septiķī.
Skultes pag.	Skultes pagasta pārvaldes komunālais dienests	Mandagās	Centralizētai ūdensapgādei tiek izmantots viens artēziskais urbums „Mandegas”, otrs artēziskais urbums „Centrs” atrodas rezervē (atslēgts no centralizētās ūdensapgādes sistēmas).	Mandagās	Mandegas ciema dienvidu daļā atrodas bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas BIO-100, kuru uzstādītā jauda ir 100 m ³ /dnn, fiziskais nolietojums 35%. Attīrītie notekūdeņi pa slēgtu kolektoru pēc ~ 87 m ieplūst grāvī, tālāk

Teritoriālā vienība	Sistēmas apsaimniekotājs	Centralizētā ūdensapgāde pieejama	Centralizētai ūdensapgādei izmantojamie urbumi	Centralizētā kanalizācija, t.sk. lietus kanalizācija pieejama	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI) raksturojums
					Aģes upē.
Umurgas pag.	SIA „Limbažu Komunālserviss”	Umurga	Ūdensapgādes pakalpojumiem nodrošina divus artēziskos urbumus, no kuriem Nr.2 („Centrs III”) darbojas patstāvīgi, bet urbums Nr.3 („Centrs II”) ir rezerves urbums. Skolu ar ūdensapgādi nodrošina viens artēziskais urbums.	Umurga	Umurgas ciema bioloģiskās attīrīšanas iekārtas BIO 80 EA (divi paralēli rezervuāri pa 80 m ³ katrs), kuras ekspluatācijā nodotas 2006.gadā. Attīrītie notekūdeņi pa ~ 30 m garu slēgtu kolektoru ieplūst novadgrāvī, kurš pēc ~ 2 km ietek Braslā. Par individuālo māju sadzīves notekūdeņu krājrezervuāru iztukšošanu un septisko dūņu apsaimniekošanu ir noslēgts līgums ar SIA „Limbažu Komunālserviss”.
Vidrižu pag.	K/S „Kraujas”.	Vidrižos Bīriņos		Vidrižos Bīriņos	Vidrižu ciemā notekūdeņi tiek novadīti uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kuru jauda ir 60 m ³ /dnn, Bīriņu ciemā notekūdeņi tiek novadīti uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām ar jaudu 20 m ³ /dnn. Abas attīrīšanas iekārtas izbūvētas un ekspluatācijā nodotas 2011.gadā.
Viļķenes pag.	SIA „Katrīna”	Viļķenē Vitrupē	Ūdensapgādei Viļķenes pagastā tiek izmantoti trīs artēziskie urbumi.	Viļķenē	Viļķenes ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas BIO-100, ekspluatācijā nodotas 2007.gadā. NAI darbības faktiskā jauda 16476 m ³ /gadā jeb 45 m ³ /dnn, plānotā jauda – 100 m ³ /dnn. Attīrītie notekūdeņi caur kontrolaku, pa 20 m garu slēgtu kolektoru izplūst Dzirnupītē. Apmēram 200 m pirms NAI atrodas speciāla kanalizācijas aka, kurā tiek pieņemti sadzīves notekūdeņi no individuālo māju krājrezervuāriem. Vecās Viļķenes ciema NAI ir demontētas, to vieta rekultivēta. Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolas NAI.

Pārējās novada ciemu un citās apdzīvotās vietās (viensētu grupās vai viensētās) darbojas decentralizēta notekūdeņu savākšanas sistēma un individuālā ūdensapgāde.

Limbažu novada ūdensapgādes urbumus skatīt *16.pielikumā*.

Realizētos un plānotos projektus ūdenssaimniecības attīstībai skatīt *15.pielikumā*.

6.2. SILTUMAPGĀDE

Centralizētās siltumapgādes pakalpojumus novadā nodrošina pašvaldības kapitālsabiedrība SIA „Limbažu siltums”.

Novadā centralizētā siltumapgāde tiek nodrošināta tikai Limbažu pilsētā, pārējās apdzīvotās vietās - ciemos centralizētā siltumapgāde ir izdemolēta, dzīvojamais sektors izmanto individuālo siltumapgādi, kā kurināmo galvenokārt izmantojot koksni, granulas vai akmeņogles.

Pašvaldība ar siltumapgādi nodrošina pārvalžu, izglītības un sabiedrisko (kultūras, sporta objektu) iestāžu sektoru ar autonomo siltumapgādi.

Limbažu pilsētā jaunas siltumtrases nav plānotas izbūvēt, plānots veikt esošo trašu renovāciju. Esošā siltumtrašu kapacitāte pilsētā ļauj pieslēgt jaunus objektus gan fiziskās, gan juridiskās personas.

SIA „Limbažu siltums” apsaimniekotās katlu mājas, kuras nodrošina pilsētu ar siltumapgādi¹⁸:

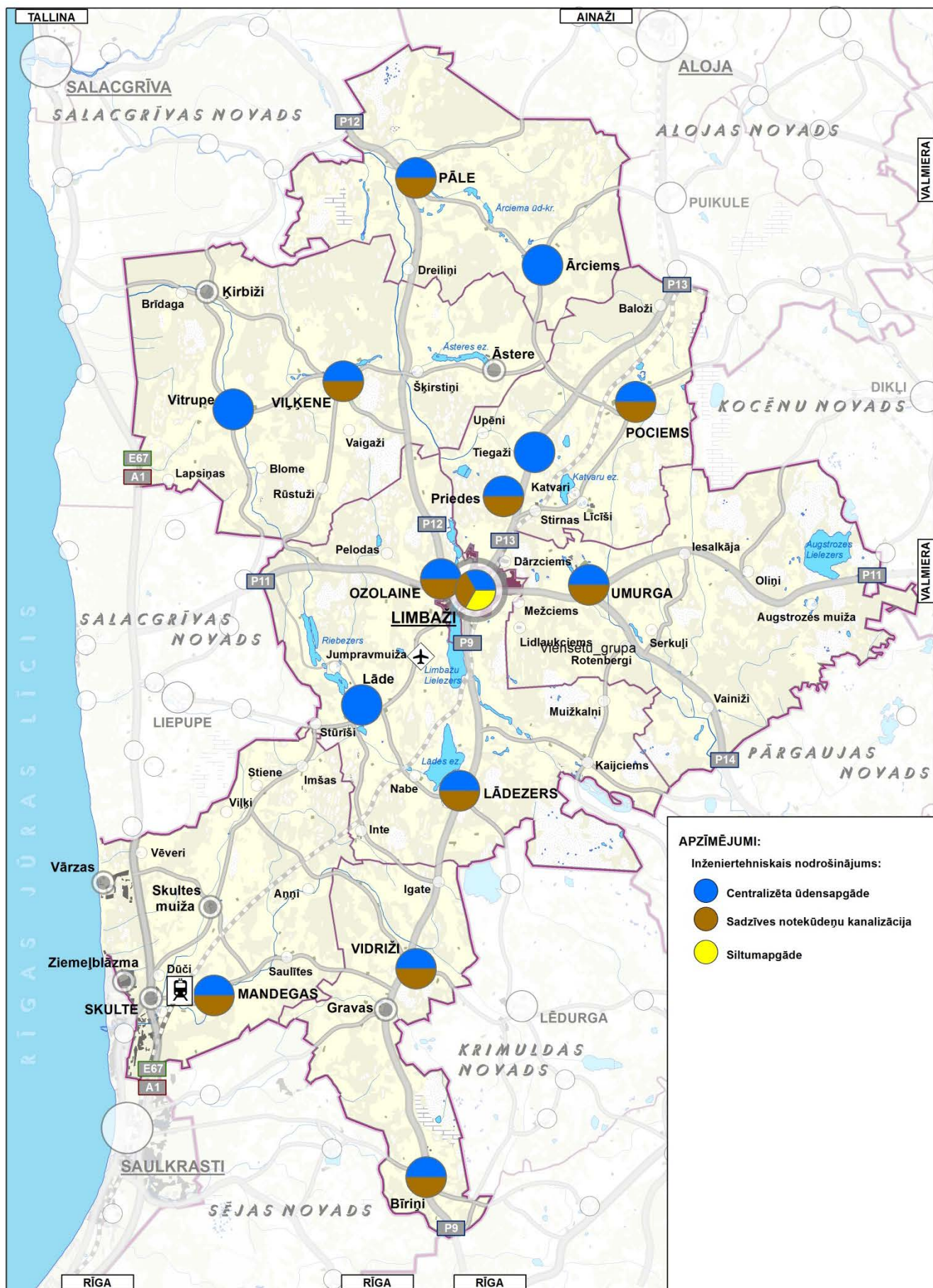
Katlu mājas adrese	Iekārtas kods	Iekārtas nosaukums (tips, marka)	Sadedzināšanas iekārtas nominālā jauda (MW)	Kurināmā veids	Saražotās produkcijas kods (NACE)
Cēsu iela 31	S1	DKVR 6,5-13, AK5000P	11,29	Šķelda	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
	S2	DKVR 6,5-13	5,36	Dīzeldegviela	
Jaunatnes iela 6	S1	DANSTOKER VVS6	4,88	Šķelda, koksne, malka	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
	S2	RK-1,6	2,21	Rezervē	
Klostera iela 5			nav datu		

Plānoto projektu sarakstu siltumapgādes attīstībai skatīt *15.pielikumā*.

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu un metodikas projektu, pēc kuras nosaka ekspluatācijas aizsargjoslu gar siltumtīkliem, teritorijas plānojuma saistošajā daļā Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikta ekspluatācijas aizsargjosla gar siltumtīkliem.

¹⁸ Valsts statistikas pārskata „Nr.2-Gaiss” dati par 2010.gadu, www.meteo.lv

9.attēls. Inženierkomunikāciju apgāde

2.6.3. ELEKTROAPGĀDE

Limbažu novada teritoriju šķērso pārvades tīkla 110 kV gaisvadu elektrolīnijas, Limbažu pagastā atrodas 110 kV apakšstacija „Limbaži” (AS „Latvijas elektriskie tīkli” pārziņā). Augstsprieguma elektropārvades līnijas apkalpo AS „Latvenergo” koncerna uzņēmums AS „Latvijas elektriskie tīkli”.

Limbažu pagasta Ozolaines ciema teritorijā (Apakšstacija 2) atrodas AS „Latvenergo” radiotornis, kura augstums ir 60 m.

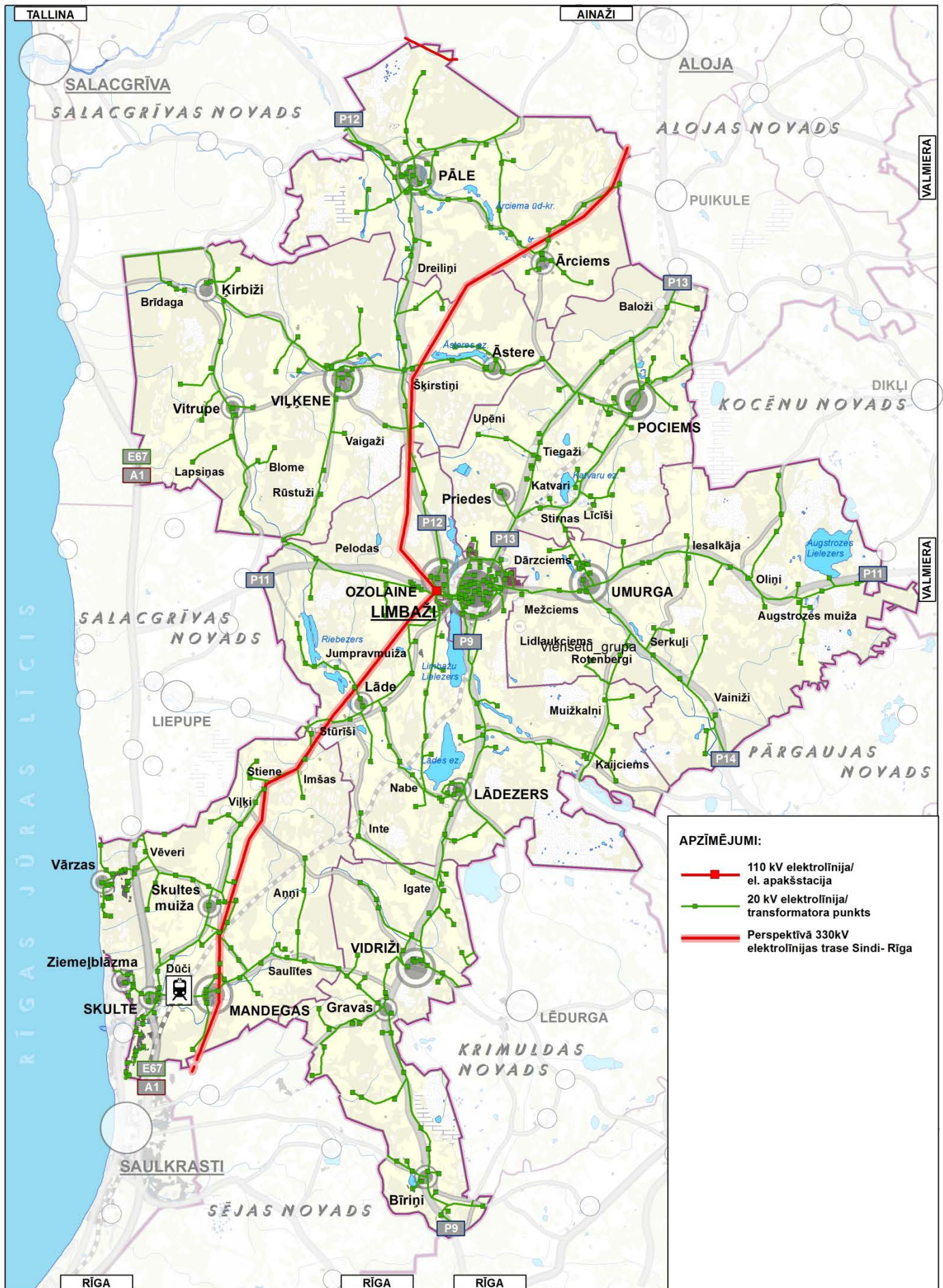
Novada teritoriju šķērso arī vidēja sprieguma 20 kV gaisvadu un kabeļu līnijas, kas pieslēgtas 20/0,4 kV transformatoru punktiem, no kurām pa zemsprieguma 0,4 kV gaisvadu un kabeļu līnijām tiek nodrošināta patērētāju energoapgāde.

Vidēja un zemsprieguma elektropārvades līnijas un 20/0,4 kV transformatoru apakšstacijas apkalpo AS „Latvenergo” koncerna AS „Sadales tīkls” Ziemeļu reģions.

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēlots:

- esošie elektrotīkli - 110 kV; 20 kV EPL (gan gaisvadu, gan kabeļu) un transformatora punkti;
- perspektīvā 330 kV elektrolīnijas trase „Sindi – Rīga”, kas plānota paralēli esošajai 110 kV elektrolīnijai un perspektīvās 110/20 kV apakšstacijas „Skulte” izbūves vieta un perspektīvās maģistrālās vīdsprieguma līnijas izbūves vieta;
- perspektīvās 330 kV elektrolīnijas trases divi varianti Limbažu pagasta teritorijā;
- ekspluatācijas aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem.

10.attēls. Energoapgādes nodrošinājums

2.6.4. GĀZES APGĀDE

Limbažu novada teritoriju nešķērso maģistrālie gāzesvadi. Limbažu novada teritorijā gāzes apgāde teorētiski iespējama no augstā spiediena gāzesvadiem ar spiedienu virs 1,6 MPa maģistrālajiem gāzesvadiem Rīga - Pleskava DN 700 mm un/vai Izborska – IPGK DN 700 mm un/vai Vireši – Tallina DN 700 mm.

Limbažu novada teritoriju šķērso A/S „Latvijas Gāze” sadales gāzesvadi ar spiedienu līdz 0,4 megapaskāliem, 0,4 - 1,6 megapaskāliem, teritorijā atrodas skapjveida gāzes regulēšanas punkti un mājas regulatori ar gāzes ieejas spiedienu līdz 0,4 un 0,4 - 1,6 megapaskāliem, kā arī pretkorozijas ķīmiskās aizsardzības iekārtas un būves. Dabas gāzes infrastruktūru novadā apsaimnieko A/S „Latvijas Gāze”.

Iedzīvotāji sadzīves vajadzībām izmanto sašķidrināto gāzi, ko piegādā A/S „Latvijas propāna gāze”. Uzņēmums piedāvā arī autogāzes uzpildes pakalpojumu Limbažu pilsētā, Cēsu ielā 36.

2.7. VIDES STĀVOKLIS

2.7.1. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Atkritumu apsaimniekošanu novada teritorijā organizē un kontrolē Limbažu novada pašvaldība saskaņā ar normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā, Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006.-2013.g. un pašvaldības saistošajiem noteikumiem Nr.27 (29.09.2011.) „Atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Limbažu novadā”.

Ar atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem novadā nodarbojas SIA „Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija” (ZAAO). Pašvaldības teritorijā radītie sadzīves atkritumi tiek nogādāti uz reģionālo CSA poligonu „Daibe” Pārgaujas novada Stalbes pagastā.

Visas bijušās pagastu sadzīves atkritumu izgāztuves ir slēgtas un veikta to rekultivācija.

Atkritumu nodošanas un savākšanas iespējas novadā

▲ Šķirotu atkritumu vākšana:

1. EKO laukums Mazā Noliktavu iela 3,
Limbaži
[foto: www.zaao.lv]

Stikla taras pieņemšanas punkts Limbažu pilsētā, Mazā Noliktavu iela 3
[foto: www.zaao.lv]

Pazemes konteineru laukums Rīgas ielā 13, Limbažos
[foto: www.zaao.lv]

Pazemes konteineri vēl pilsētā izvietoti Stacijas ielā 14 un Valmieras ielā 1a.

2. EKO punkti (šķirotu atkritumu konteineri):

- Katvaru pagasta, Pociemā, laukumā pie veikala – PET dzērienu pudeļu atkritumiem;
- Limbažu pilsētā, vairākās vietās – izlietotā papīra un kartona atkritumiem, PET dzērienu pudeļu atkritumiem, polietilēna atkritumiem, metāla atkritumiem (konservu kārbas u.c. sadzīves metālu atkritumi) un stikla iepakojumam (pudeles, burkas);
- Limbažu pagasta Lādes ciemā – konteiners PET dzērienu pudeļu atkritumiem un Ozolaines ciemā laukumā pie Ābeļu ielas 1 - izlietotā papīra un kartona atkritumiem, PET dzērienu pudeļu atkritumiem, polietilēna atkritumiem, metāla atkritumiem un stikla iepakojumam;
- Skultes pagasta Mandegas ciemā laukumā pie pagasta pārvaldes - izlietotā papīra un kartona atkritumiem, PET dzērienu pudeļu atkritumiem, polietilēna atkritumiem, metāla atkritumiem un stikla iepakojumam;
- Umurgas pagasta Umurgas ciemā laukumā pie pagasta pārvaldes un Parka – Jaunās ielas krustojumā - PET dzērienu pudeļu atkritumiem;
- Vidrižu pagasta Vidrižu ciemā laukumā pie „Krauju” mājām - izlietotā papīra un kartona atkritumiem, PET dzērienu pudeļu atkritumiem, polietilēna atkritumiem, metāla atkritumiem un stikla iepakojumam un centrā laukumā pie baltā autobusa - izlietotā papīra un kartona atkritumiem, PET dzērienu pudeļu atkritumiem, polietilēna atkritumiem, metāla atkritumiem un stikla iepakojumam;
- Viļķenes pagasta Viļķenes ciemā centra laukumā - izlietotā papīra un kartona atkritumiem, PET dzērienu pudeļu atkritumiem, polietilēna atkritumiem, metāla atkritumiem un stikla iepakojumam.

3. EKO somas – ZAAO piedāvā atkritumu radītājiem izmantot EKO somas, kur var krāt šķirotos sadzīves atkritumus, pēc tam tos novietojot savākšanai brīvi pieejamā vietā pie savas privātmājas.

- Sadzīves atkritumu konteineri – virszemes, arī pazemes konteineri izvietoti vienmērīgi pa visu novadu gan pie privātmājām, gan pie daudzdzīvokļu mājām, gan pie sabiedriskiem, darījumu un ražošanas objektiem.

- Lielgabarīta, būvgružu un celtniecības atkritumu savākšanu var pieteikt ZAAO.
- Videi kaitīgo preču atkritumu savākšana:
  - nolietotas elektrotehnikas savākšana - savāc pēc telefoniska vai rakstiska pieteikuma vai arī nogādājot uz EKO laukuma Limbažos, Mazā Noliktavu ielā 3;
  - sadzīvē radušies bīstamie atkritumi (akumulatorus, baterijas, luminiscētās lampas) var nodot EKO laukumā;
  - autoriepas – var nodot EKO laukumā.
- Zaļo atkritumu savākšana (lapas, zāli, koku skaidas u.c. atkritumus)
- Bio - atkritumu savākšana - konteineri tiek piedāvāti veikaliem un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem bioloģiski noārdāmo, piena produktu un gaļas, zivju produktu ražošanas un apstrādes atkritumu savākšanai.
- Kompostēšanas laukumi novadā nav izveidoti. Parku un dārzu u.c. atkritumus savākšanu nodrošina SIA „ZAAO”, izmantojot kausu, konteineru vai maisus.
- Bīstamo atkritumu apsaimniekošana - bīstamo atkritumu savākšanu nodrošina SIA „BAO”.
- Nolietoto transportlīdzekļu nodošana – Limbažu pilsētā nolietotos transportlīdzekļus pieņem SIA „Stingers Vidzeme” Dzegužu ielā.

Pēc valsts statistikas pārskata „Nr.3-A” par bīstamajiem un sadzīves atkritumu datiem Limbažu novadā juridisko personu radītie atkritumi, kas nodoti ZAAO 2010.gadā sastādīja ~ 308,656 tonnas.

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Limbažu novada pašvaldībai atkritumu apsaimniekošanā saistošs Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas plāns 2006.-2013.gadam.

Jaunu atkritumu apsaimniekošanas būvju, iekārtu izvietošana teritorijas plānojumā paredzēta tehniskās apbūves teritorijās.

Regulāra sabiedrības informēšana/izglītošana par atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros risināmajām problēmām un veicamajiem pasākumiem.

Ieviest Pāles pagastā dalīto atkritumu sistēmu, izvietojot šķirotu atkritumu konteinerus.

2.7.2. PIESĀRŅOTĀS UN POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS

Saskaņā ar VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” izveidoto Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru (datus reģistram 2004. un 2005. gadā apzināja un sākotnēji izvērtēja pašvaldība sadarbībā ar Valmieras reģionālās vides pārvaldes speciālistiem), Limbažu novadā atrodas 1 piesārņota vieta un 45 potenciāli piesārņotas vietas (skatīt *17.pielikumu*).

Teritorijā, kas apzināta kā potenciāli piesārņota vieta, galvenie piesārņojuma iemesli, saistīti ar iespējamo grunts, gruntsūdens piesārņojumu ar naftas produktiem, agroķīmikālijām un uzkrātiem sadzīves atkritumiem.

Bez piesārņotām un potenciāli piesārņotām teritorijām novadā ir vairākas degradētas teritorijas, piemēram, ēkas, būves un vietas, kas netiek izmantotas, ir pamestas un vizuāli nepievilcīgas. Pie šādām teritorijām var pieskaitīt bijušo kolhozu lielfermu ēkas, kuras netiek apsaimniekotas un fermu teritorijas kopumā, bijušie karjeri, pamestās un neapsaimniekotās viensētas. Plānotā izmantošana šādām teritorijām iespējama ražošanas, t.sk. lauksaimnieciskās ražošanas objektu apbūves teritorijas, lauksaimniecības zemes, derīgo izrakteņu ieguves teritorijas.

Teritorijas plānojuma risinājumi:

Teritorijas plānojumā apzinātas reģistra Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas apkopotie dati, izvērtēta šo teritoriju plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana.

Par piesārņoto vai potenciāli piesārņoto vietu sanāciju atbildīgi piesārņotā nekustamā īpašuma īpašnieki vai to apsaimniekotāji.

Plānojot saimniecisko darbību piesārņotā vai potenciāli piesārņotā teritorijā, pirms tam jāveic augsnes, grunts un gruntsūdeņu analīzes, kā arī jānovērš vēsturiski radītais piesārņojums.

Pēc derīgo izrakteņu karjeru ekspluatācijas beigām, tie jārekultivē saskaņā ar projektu.

2.7.3. BŪVNICĪBAI NELABVĒLĪGĀS TERITORIJAS, RISKĀ TERITORIJAS UN OBJEKTI

Limbažu novada teritorijas plānojumā kā būvniecībai nelabvēlīgas teritorijas tiek izdalītas applūstošās teritorijas.

Teritorijas plānojumā applūstošās teritorijas grafiski noteiktas gan pēc situācijas dabā, kur konstatējamās regulāras applūduma pazīmes, gan pēc inženiertehniskiem aprēķiniem, pieņemot, ka applūduma atkārtotāšanās biežums ir vismaz reize desmit gados (ar 10% applūduma varbūtību).¹⁹ Inženiertehniskajiem aprēķiniem izmantota novada topogrāfiskā karte un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra hidroloģiskie dati.

Applūstošās teritorijas pēc situācijas dabā noteiktas Viļķenes pagastā gar Vitrupes krastiem (posmā no Vitrupes līdz Ķirbižiem) un Pāles pagastā (skatīt Grafisko daļu „Limbažu novada plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana). Applūduma teritoriju noteikšanai izmantota topogrāfiskā karte M 1:10 000, līdz ar to Limbažu novada teritorijas plānojumā iekļautais materiāls ir shematisks. Tā kā būvniecības vajadzībām tiek izmantoti topogrāfiskie plāni M 1:500, applūduma līnijas ir jāprecizē atbilstoši katrā konkrētajā vietā.

Inženiertehniskie aprēķini veikti Aģes upei (Skultes pagasta teritorijā). Limbažu novada teritorijas plānojuma vajadzībām dati par Aģes upes applūdumu ņemti no Skultes pagasta teritorijas plānojuma 2006.-2018.g. ar 2010.gada grozījumiem. Maksimālā ūdens līmeņa ar 10% varbūtību atzīmes Skultes pagastā tika iegūtas, veicot statistiskos aprēķinus, kas balstīti

¹⁹ atbilstoši MK noteikumiem Nr.406 „Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika” (03.06.2008.)

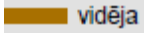
uz Upmaļu novērojumu stacijas datiem, kurā pieejami dati no 1935.-1990.gadam, kā arī no Skultes novērojumu stacijas, kur hidroloģiskie dati ir pieejami no 1940.gada. Precīzāku datu iegūšanai jāveic mērīšanas darbi Aģes upē un Baltijas jūras krastā.

Skultes pagasta teritorijā Aģes upes maksimālais ūdens līmenis ar 10% varbūtību mainās no 7,71 m Baltijas jūras sistēmā DR robežā līdz 39,71 m Baltijas jūras sistēmā pie A robežas. Baltijas jūras maksimālais ūdens līmenis ar 10% varbūtību Skultes pagasta teritorijā ir 1,63 m Baltijas jūras sistēmā.

Paredzot apbūvi teritorijās, kuras teritorijas plānojumā uzrādītas kā applūstošās, papildus iespējams veikt precīzu applūstošās teritorijas noteikšanu konkrētā zemes gabalā (LR likumdošana paredz virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas noteikšanas metodiku), applūšanas kritisko punktu nosakot dabā, ko veic licencēts mērnieks.

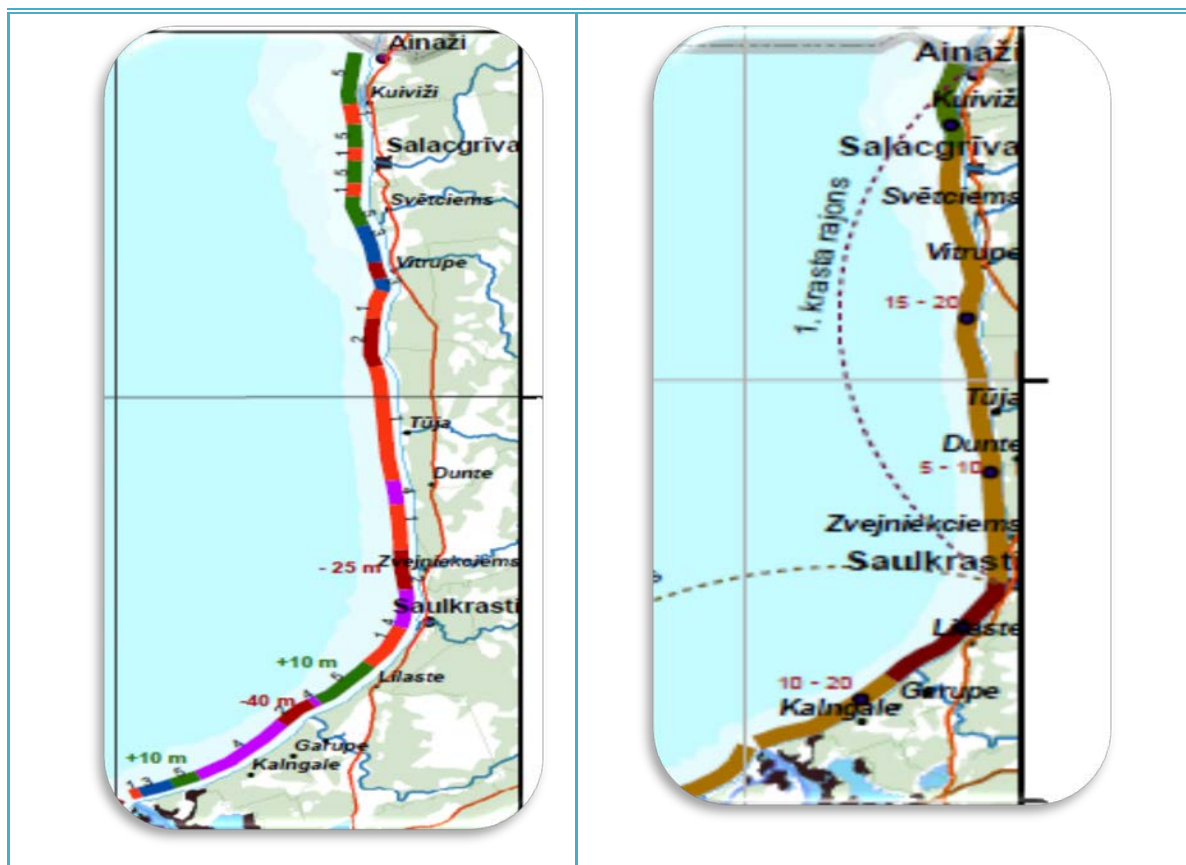
- Augsnes erozijas teritorijas

Augsnes erozijas pakļautās teritorijas - Baltijas jūras Rīgas jūras līča abrāzijas krasti Skultes pagastā teritorijā pie Vārzas ciema Z un D daļas. Krasta erozijas noteikšanā izmantoti dati no G.Eberhards, J.Lapinskis „Latvijas jūras krasta procesu atlants” (2007.)

<p><u>Jūras krasta procesi Latvijā 1992.-2007.</u>²⁰</p> <p>Krasta procesi: 1 – krasta erozija (vāja); 4 – dinamisks līdzsvars ar vājām erozijas pazīmēm</p>	<p><u>Latvijas jūras krastu erozijas risku noteicošie lokālie apstākļi</u>²¹</p> <p>1.krasta rajons (Vidzemes krasts) – augsts erozijas risks, apbūves un infrastruktūras apdraudējums tikai ekstremālās R, ZR un DR virziena vētrās ar vējuzplūdu līmeni >+2.0m >15 stundas;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5-10 maksimālā krasta atkāpšanās vienā metrā (m) <p> vidēja erozijas riska pakāpe</p>
---	---

²⁰ G.Eberharda un J.Lapinska 1992.-2007.gada kartēšanas un mērījumu dati. Kartogrāfiskais pamats: GIS Latvija (SIA „Envirotech”)

²¹ Latvijas jūras krastu laboratorijas dati (1992.-2007.). G.Eberharda un J.Lapinska interpretācija un vizualizācija. Kartogrāfiskais pamats: GIS Latvija (SIA „Envirotech”)

▲ Sufozijas riska teritorijas

Pāles pagastā atrodas sufozijas riskam pakļauta teritorija: 40 – 50 m plata abpus Svētupes un Pērļupes ielejai pieguļoša josla starp Pāli un Jaunupes kanālu. Lai gan sufozijas procesi norisinās ļoti lēni, grunts iegruvumi var notikt pēkšņi, radot draudus ēkām, būvēm, ceļiem, komunikācijām un satiksmes drošībai.

2.7.4. CIVILĀ AIZSARDZĪBA

Saskaņā ar „Civilās aizsardzības likumu” (26.10.2006., stājas spēkā 01.01.2007.) – civilās aizsardzības galvenie uzdevumi ir veikt katastrofu pārvaldīšanu, organizatoriskus, inženiertehniskus, ekonomiskus, finansiālus, sociālus, izglītojošus un zinātniskus pasākumus, ar mērķi sniegt palīdzību iedzīvotājiem katastrofās, novērst katastrofu iespējamo kaitējumu īpašumam, videi un tautsaimniecībai vai samazināt katastrofu rezultātā radušos kaitējumu īpašumam, videi un tautsaimniecībai.

2010.gadā (precizēts 2011.gadā) ir izstrādāts un apstiprināts Limbažu novada Civilās aizsardzības plāns, kurā ir noteikti Civilās aizsardzības plāna mērķi, uzdevumi un prognozējamie rezultāti, pašvaldībā iespējamie apdraudējumi, katastrofu iespējamās sekas, civilās aizsardzības organizācija novadā, katastrofu pārvaldīšanā iesaistāmie resursi, katastrofu pārvaldīšanas organizēšana, preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi un plānā noteikto pasākumu pārbaude mācībās.

Limbažu novadā nav bīstamu objektu, kuru darbība saistīta ar ķīmiskām, radioaktīvām, sprādzienbīstamām, bioloģiski aktīvām vielām un elektromagnētisko starojumu, kā arī enerģijas ražošanu un uzkrāšanu.

Novadā iespējamie apdraudējuma veidi:

- Dabas katastrofas – vētras (vētra ar vēja ātrumu 25 m/s un vairāk), lietus gāzes (nokrišņu daudzums 50 mm un vairāk 12 h laikā var izsaukt ūdens līmeņa celšanos upēs, appludinot mājstāvējumus un zemākās vietas), snigšana (sniega segas palielināšanās 12 h par 6-14 cm un vairāk), apledojuums, putenis (var izsaukt transporta kustības traucējumus, transporta avārijas, elektropārvades un elektronisko sakaru līniju bojājumus, elektroenerģijas padeves pārtraukumus, mežu postījumus).
- Plūdi – applūstošās teritorijas skatīt teritorijas plānojuma Grafiskā daļā.
- B drošuma klases hidroelektrostaciju hidrotehniskās būves – Aģes dzirnavu HES uz Aģes upes, 10 km no ietekas Rīgas jūras līcī.
- Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki – novadā 48% no novada kopējās teritorijas aizņem meži un 6% purvi. Limbažu novadā no kopējās mežu platības augstas un vidējās ugunsbīstamības meži aizņem 10 000 – 25 000 ha.
- Transporta avārijas uz autoceļiem, dzelzceļa un ar gaisa kuģiem:
  - nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta riska teritorijas – valsts galvenais autoceļš A1 Rīga (Baltezers) – Igaunijas robeža (Ainaži);
  - stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līnija – Rīga – Skulte;
  - vispārējās aviācijas lidlauks „Langači”.
- Avārijas siltumapgādes sistēmās, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklos, elektrotīklu bojājumi.
- Bīstamās infekcijas slimības.
- Dzīvnieku un augu masveida saslimšana un bīstamas infekcijas slimības.
- Sabiedriskās nekārtības.
- Vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti – degvielas tirdzniecības vietas, gāzes autouzpildes vietas, gāzes balonu maiņu punkti:
  - SIA „LUKoil Baltija R” *Cēsu iela 32, Limbaži*;
  - SIA „LUKoil Baltija R” *„Laiciemkursīši”, Skultes pag.*;
  - SIA „Astarte Nafta” *Cēsu iela 32, Limbaži*;
  - SIA „Astarte Nafta” *Meliorācijas iela 8, Limbaži*;
  - SIA „Limbažu auto” *Meliorācijas iela 5, Limbaži*;
  - SIA „Nivals” *„Vilniši”, Ozolaine, Limbažu pag.*;
  - SIA „Gotika Auto” *Šosejas Limbaži – Tūja 3.km, Ozolaine, Limbažu pag.*;
  - SIA „Gāzes apgāde” *Cēsu iela 36, Limbaži*;
  - SIA „A un C” *„Lapotnes”, Skultes pag.*;
  - SIA „Vāverīte”, *Vēverkalnos, Gravās, Vidrižu pag.*

2.8. ZEMES IZMANTOŠANAS UN ĪPAŠUMA STRUKTŪRA

2.8.1. ZEMES IZMANTOŠANAS STRUKTŪRA

Limbažu novada (*pilsēta un pagasti*) kopējā platība ir 117019,0 ha. Pēc Valsts zemes dienesta bilances uz 01.01.2010. zemes sadalījumā pa lietošanas veidiem dominē mežs, kas aizņem 56545,3 ha jeb 48 % no novada kopplatības un lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kas aizņem 41106,3 ha jeb 35 %, kā arī purvi, kas aizņem 7309,1 ha jeb 6 %, zeme zem

ūdeņiem aizņem 3044,1 ha jeb 2,6%, zeme zem ceļiem – 2702,8 ha jeb 2,3%, pārējās zemes – 1956,6 ha jeb 1,7%, krūmāji – 1843,4 ha jeb 1,6 %, zeme zem ēkām un pagalmiem – 1552,7 ha jeb 1,3% un zeme zem zivju dīķiem – 958,7 ha jeb 0,8%.

Limbažu pilsētas kopējā platība uz 01.01.2010. sastāda 903,7 ha, no zemes lietošanas veidiem visvairāk aizņem zeme zem ēkām un pagalmiem – 259,6 ha jeb 29% no pilsētas kopējās platības, kā arī pārējās zemes – 232,8 ha jeb 26%. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes pilsētas teritorijā aizņem 154,2 ha jeb 17%, mežs aizņem – 57,4 ha jeb 6%, zeme zem ceļiem – 94,1 ha jeb 10%, zeme zem ūdeņiem – 87,7 ha jeb 9,7% no pilsētas kopējās platības.

2.8.2. ZEMES ĪPAŠUMA UN LIETOJUMA STRUKTŪRA

Saskaņā ar zemes bilances datiem uz 01.01.2010., **Limbažu novadā** bija reģistrētas **18927 zemes vienības** (īpašumā, lietošanā, pašvaldībai un valstij piekritīgā zeme un zeme zemes reformas pabeigšanai) ar kopējo platību **117019,0 ha**, tajā skaitā 16038 zemes īpašumi (97906,0 ha):

- 14430 fizisko personu zemes īpašumi (73916,3 ha);
- 1035 juridisko personu zemes īpašumi (13029,0 ha);
- 217 pašvaldības īpašumā (1355,4 ha);
- 174 valsts un valsts institūciju īpašumi (9357,2 ha);
- 182 jaukta statusa kopīpašumi (248,1 ha).

561 zemes vienības lietošanā (1900,3 ha):

- 39 fizisko personu zemes lietojumi (1861,6 ha);
- 22 juridisko personu zemes lietojumi (38,7 ha).

Pašvaldībai piekritīgā zeme - 1795 zemes vienības (2515,6 ha), valstij piekritīgā zeme - 439 zemes vienības (14326,7 ha) un zeme zemes reformas pabeigšanai – 94 zemes vienības (370,4 ha).

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām novadā ir sekojošs:

- lauksaimniecības zeme – 80209,8 ha (zemes vienību skaits 9920);
- mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu – 31125,9 ha (1010);
- ūdens objektu zeme – 1618,4 ha (44);
- derīgo izrakteņu ieguves teritorijas – 311,6 ha (22);
- dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme – 214,7 ha (74);
- individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme – 546,7 ha (5367);
- daudzdzīvokļu māju apbūves zeme – 108,6 ha (379);
- komercdarbības objektu apbūves zeme – 54,6 ha (135);
- sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme -334,1 ha (182);
- ražošanas objektu apbūves zeme – 320,4 ha (226);

- satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme – 2107,4 ha (1411);
- inženiertehniskās apgādes tīklu un apgādes objektu zeme – 66,8 ha (157).

Starp galvenajiem zemes lietošanas veidiem Limbažu novadā pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām dominē lauksaimniecības zeme, kas sastāda 68,5%, tad seko mežsaimniecības zemes un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – 26,6% un satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zemes – 1,8% un ūdens objektu zemes – 1,4%.

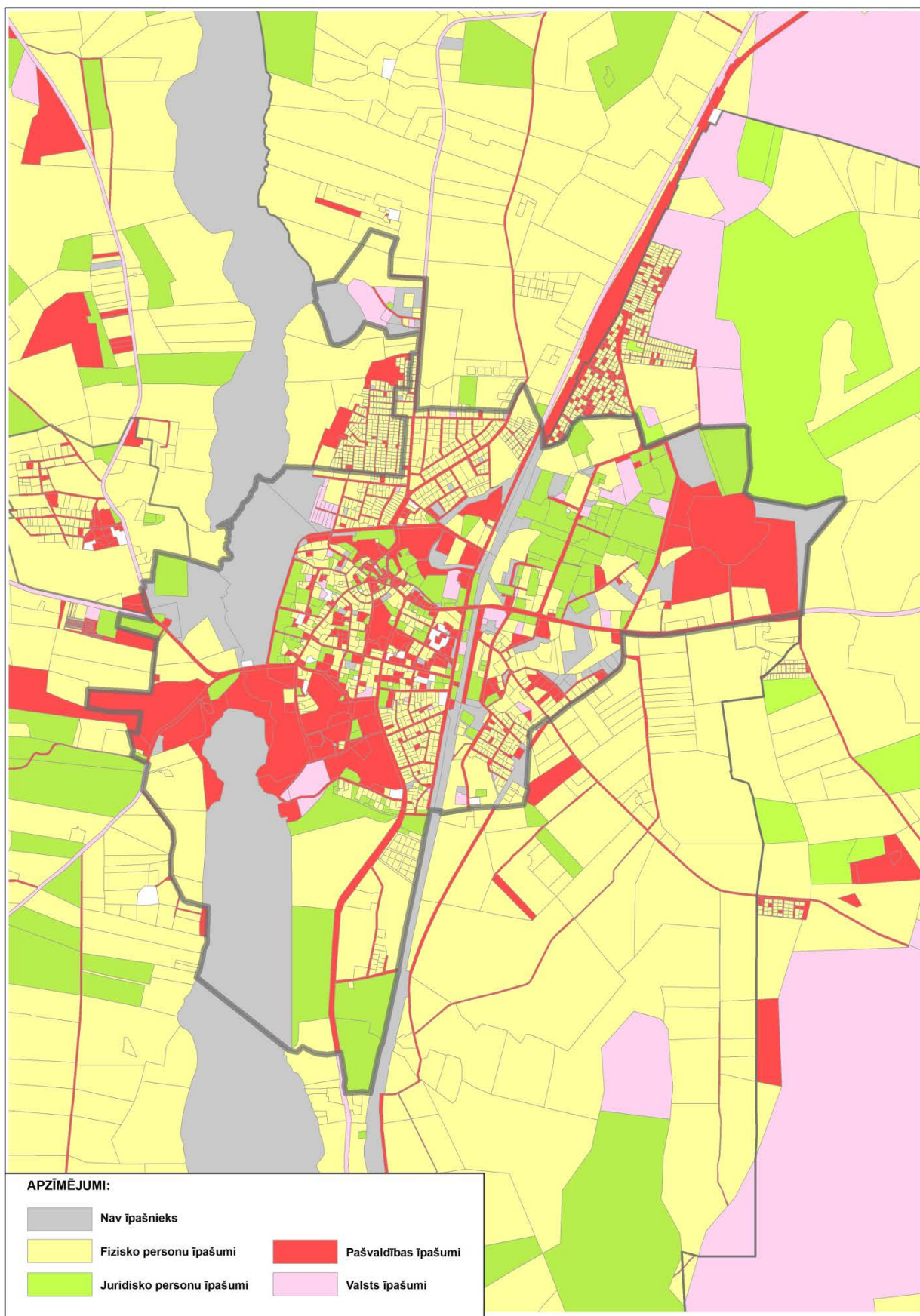
2.8.3. TERITORIJAS PAŠVALDĪBAS FUNKCIJU REALIZĒŠANAI

Saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām”, novada pašvaldībai jānodrošina virkne autonomo funkciju, t.i., - komunālo pakalpojumu organizēšana (ūdensapgāde un kanalizācija, siltumapgāde, sadzīves atkritumu apsaimniekošana, notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana), teritorijas labiekārtošana (ielu, ceļu un laukumu būvniecība un uzturēšana, apgaismošana, parku un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana), sanitārās tīrības nodrošināšana (industriālo atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole, kapsētu izveidošana un uzturēšana), iedzīvotāju izglītība (pirmsskolas un skolas vecuma bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs), rūpes par kultūru un tās vērtību saglabāšanu, veselības aprūpes pieejamības nodrošināšana, iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšana, sociālās palīdzības nodrošināšana, palīdzības sniegšana iedzīvotājiem dzīvokļu jautājumu risināšanā, uzņēmējdarbības sekmēšana u.c. funkcijas.

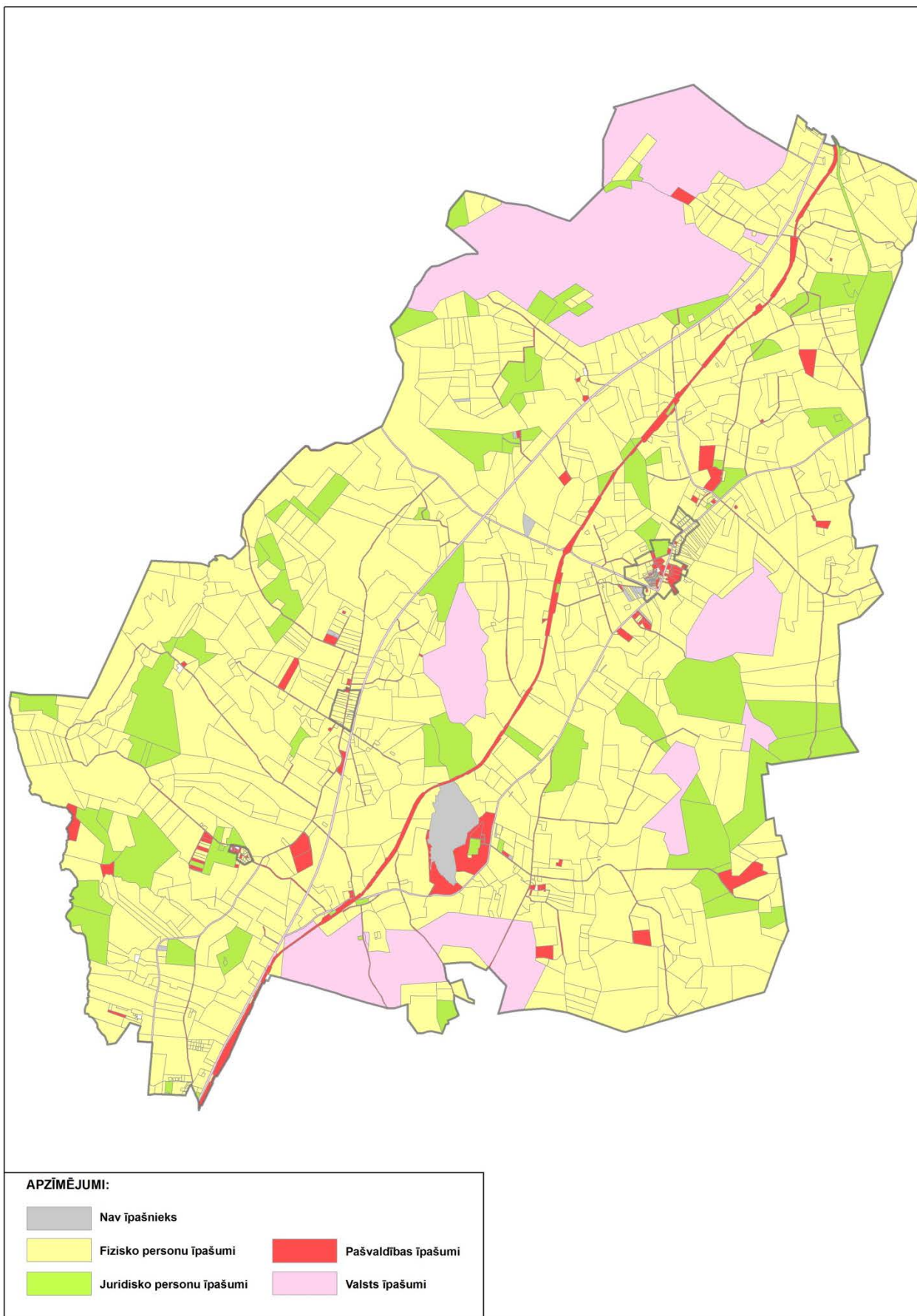
Lai pašvaldība šīs ar likumu noteiktās funkcijas varētu realizēt, nepieciešami zemes gabali atbilstošu objektu būvniecībai un apkalpošanai, kā arī pašvaldības valdījumā esošas teritorijas zaļo zonu un kapsētu ierīkošanai un uzturēšanai.

Pašvaldības funkciju realizēšanai nepieciešamie pašvaldības īpašumā (lietojumā) esošie zemesgabali tiek grafiski attēloti, nosakot šiem zemesgabaliem plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu.

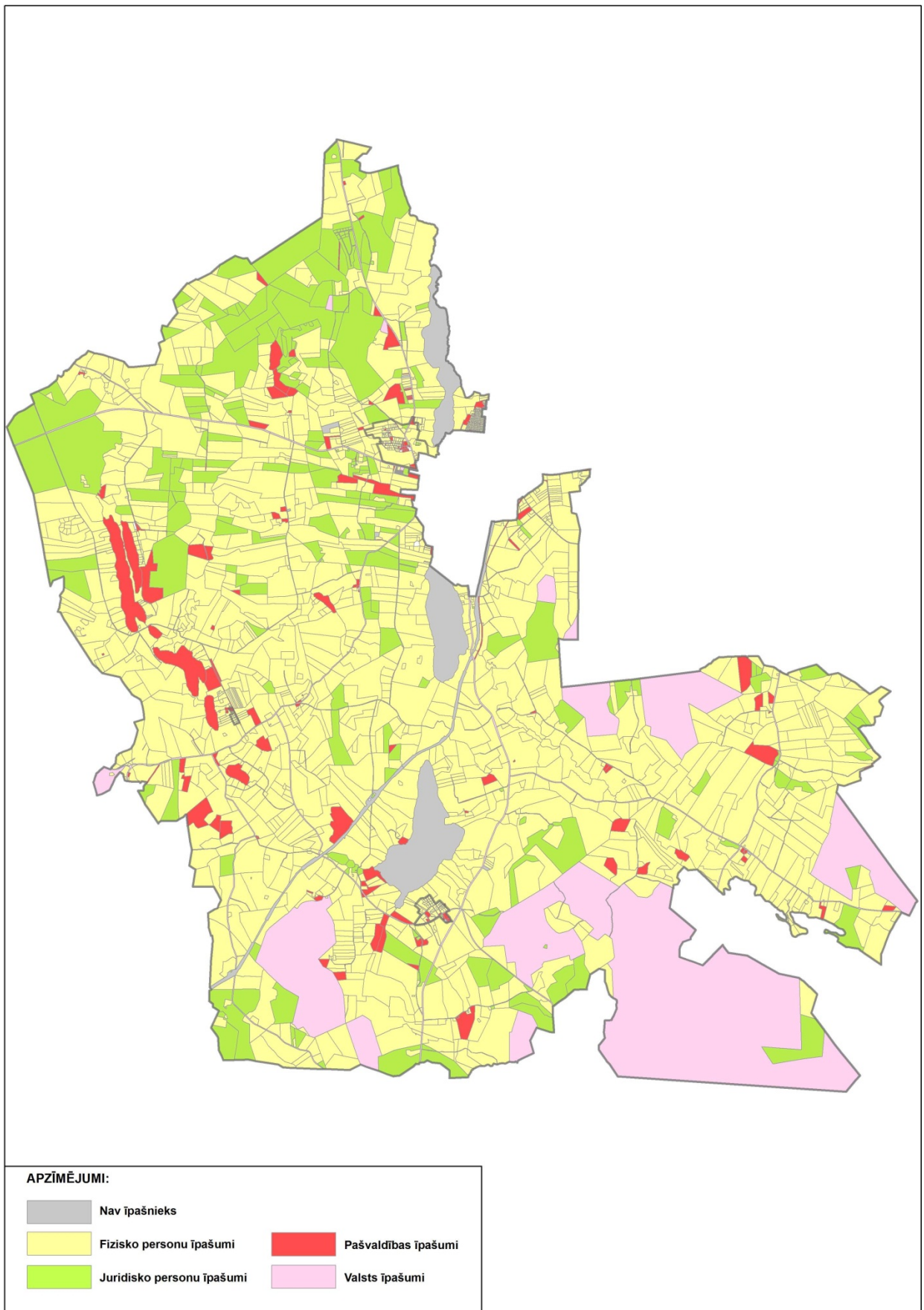

11. attēls. Limbažu pilsētas un tās apkārtnes nekustamo īpašumu piederība

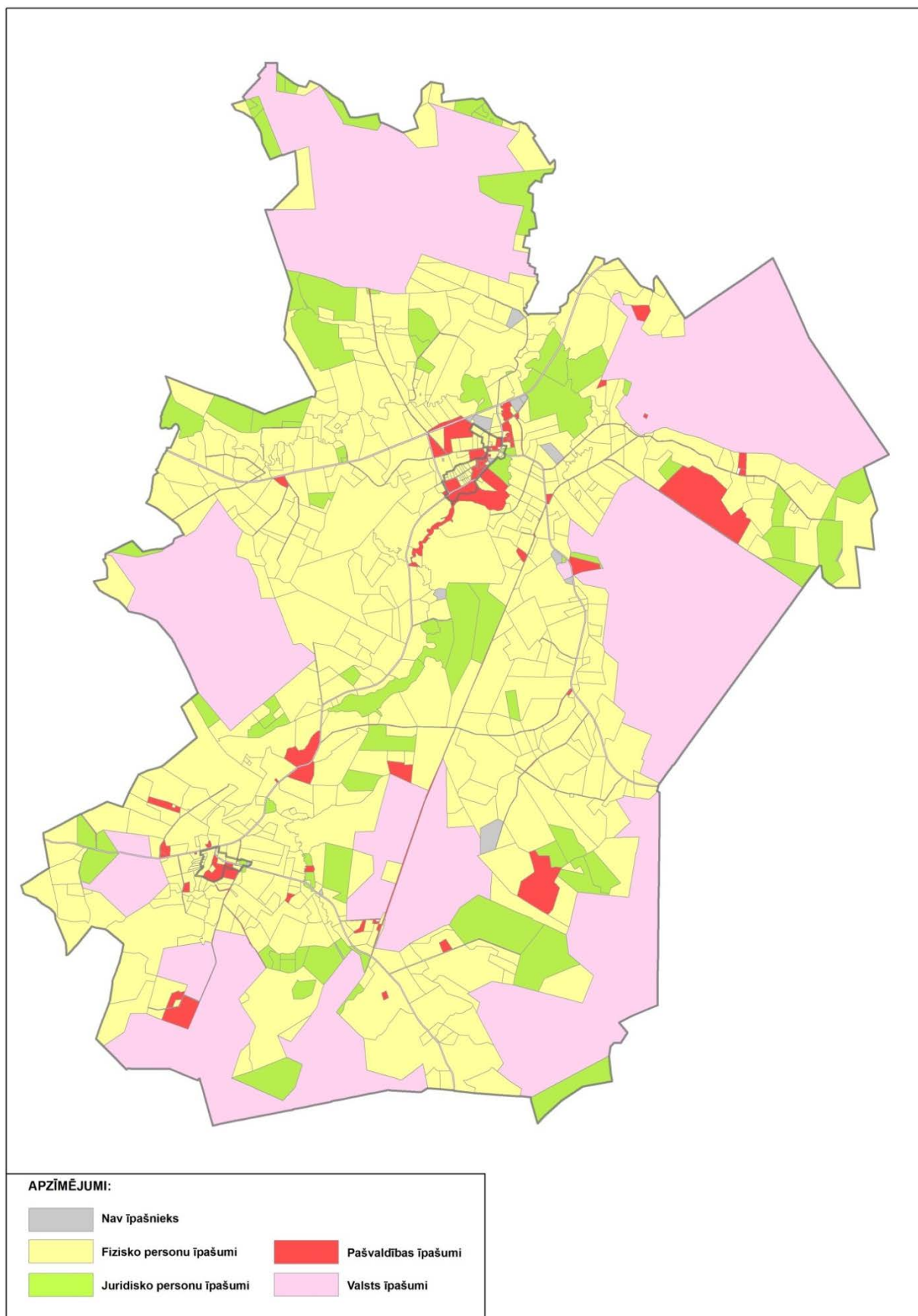

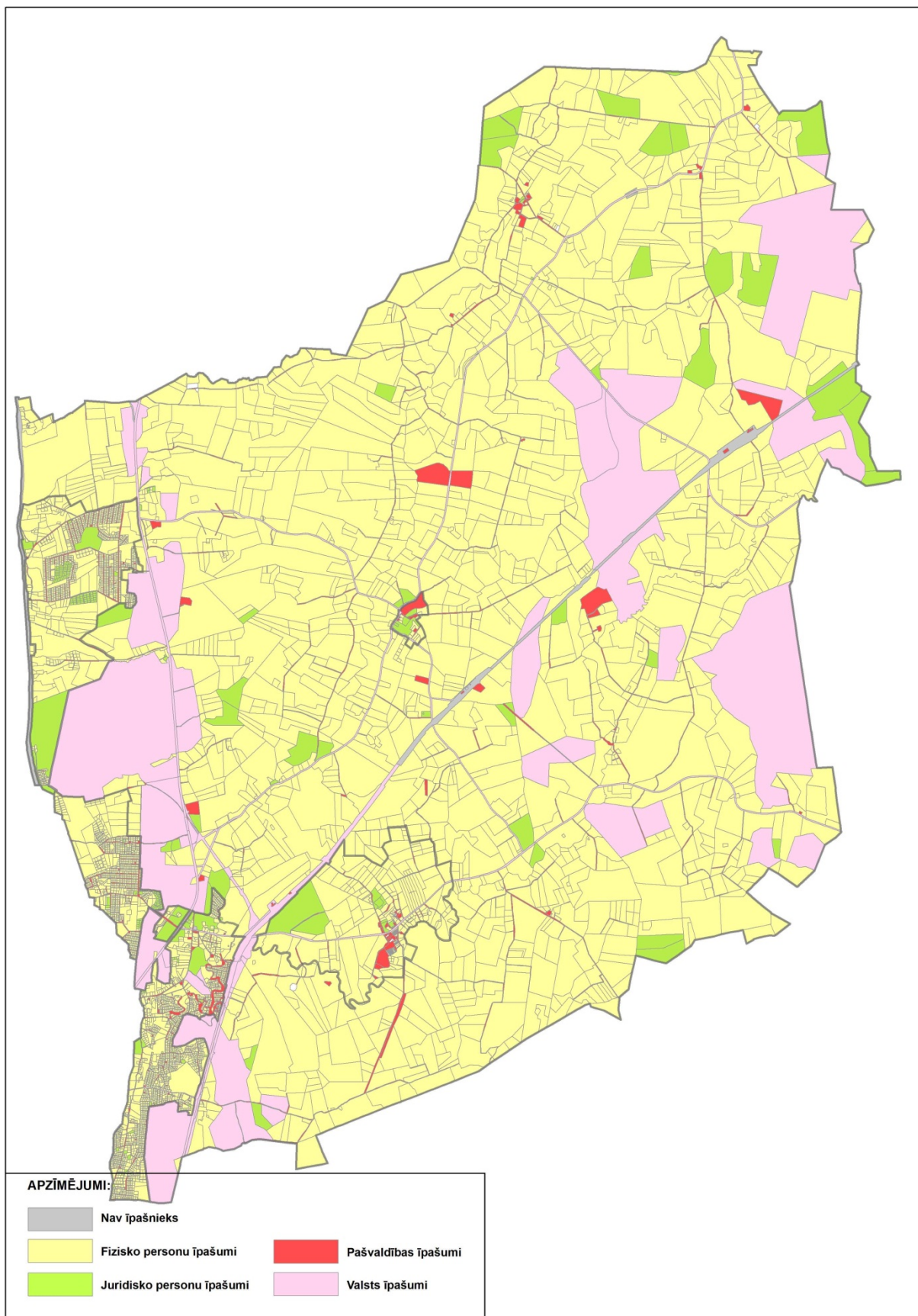
12. attēls. Katvaru pagasta nekustamo īpašumu piederība

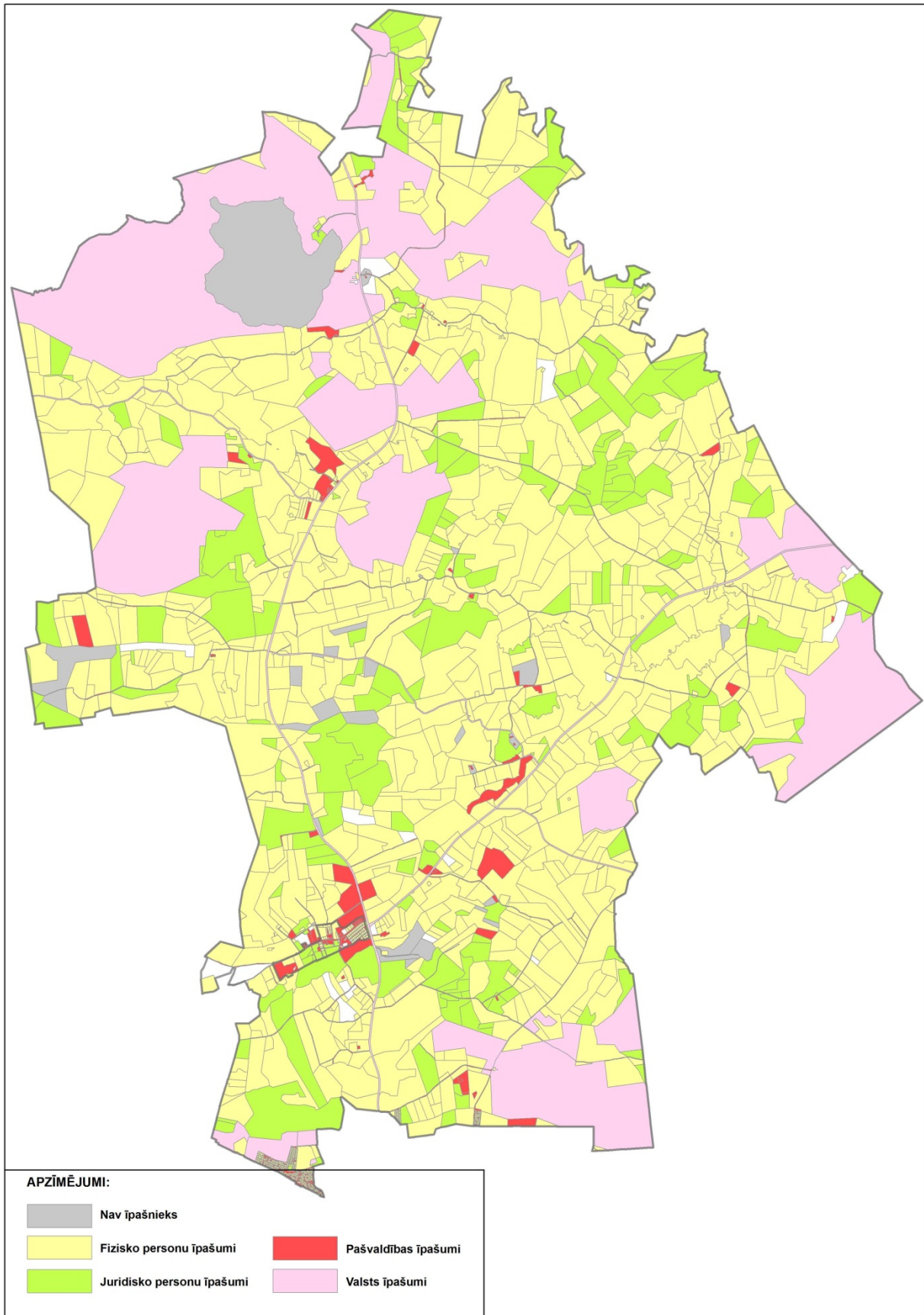
13. attēls. Limbažu pagasta nekustamo īpašumu piederība

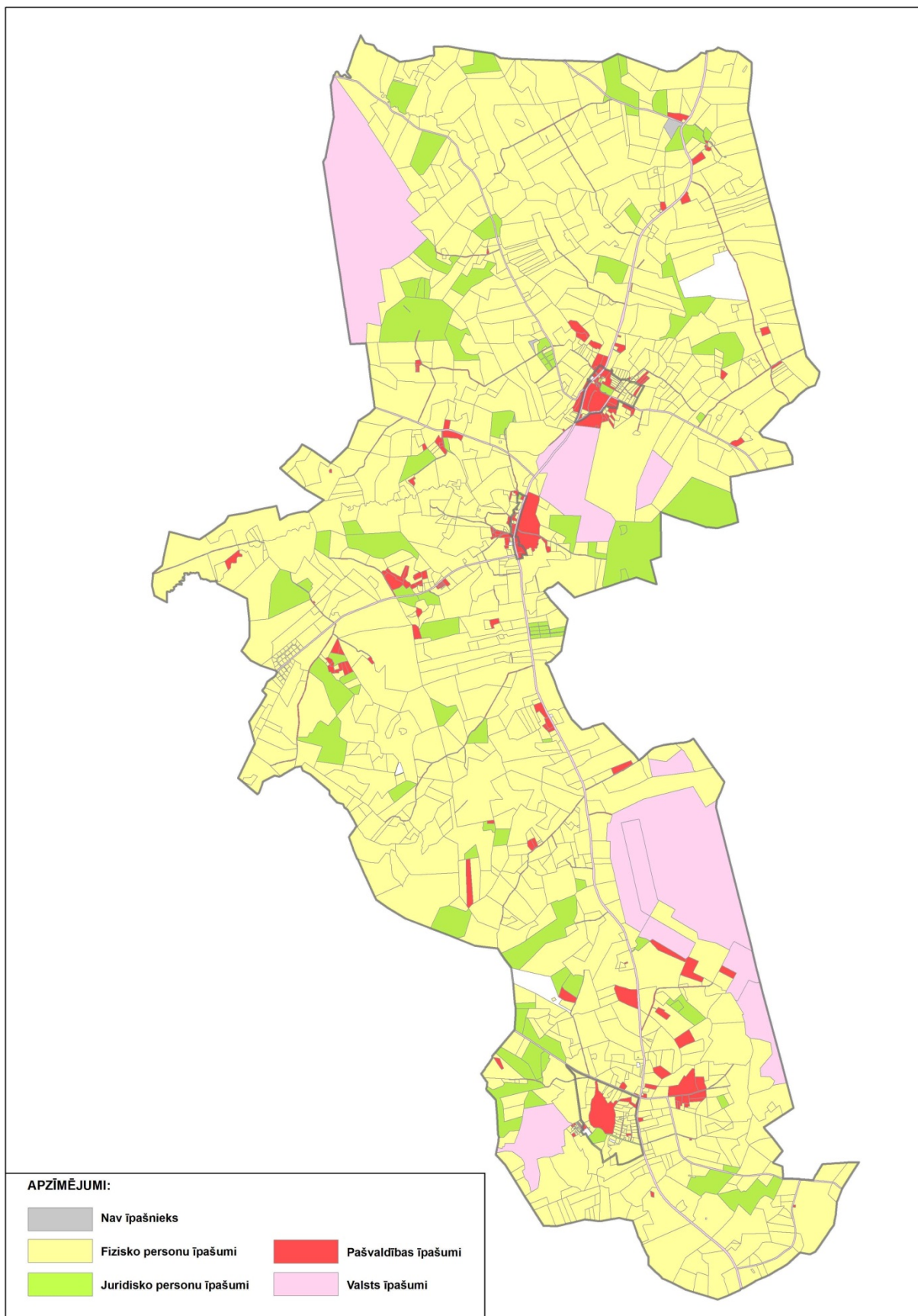
14. attēls. Pāles pagasta nekustamo īpašumu piederība

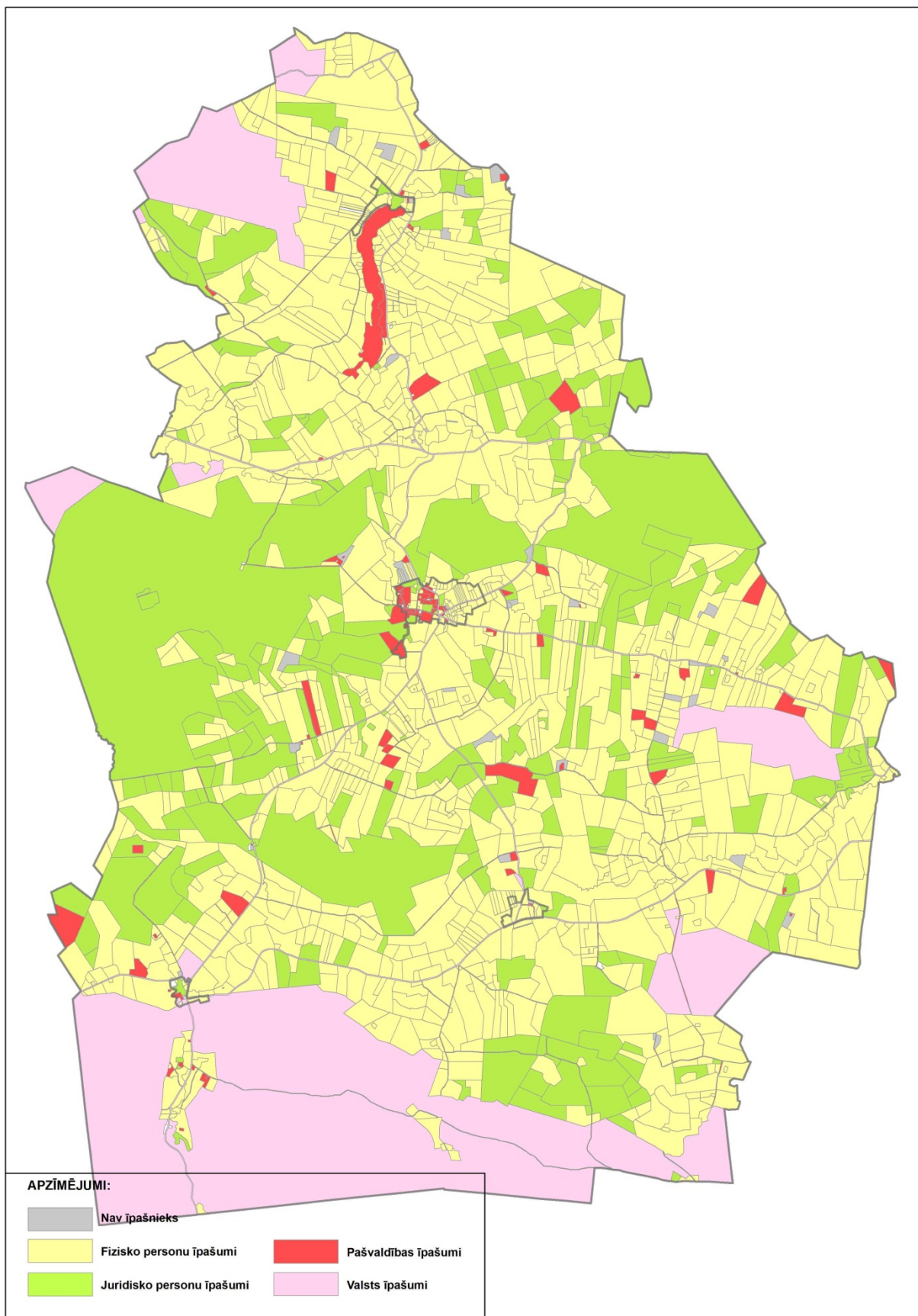
15. attēls. Skultes pagasta nekustamo īpašumu piederība

16. attēls. Umurgas pagasta nekustamo īpašumu piederība

17. attēls. Vidrižu pagasta nekustamo īpašumu piederība

18. attēls. Vilkenes pagasta nekustamo īpašumu piederība

3. NOVADA PERSPEKTĪVĀ ATTĪSTĪBA

3.1. LIMBAŽU NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2011.-2017.GADAM RISINĀJUMI

Limbažu novada attīstības programma 2011.-2017.gadam izstrādāta 2010.gadā, apstiprināta 2010.gada 25.novembra Limbažu novada domes sēdē (protokols Nr.23, 12.§). Attīstības programmas izstrādi veica Limbažu novada pašvaldības speciālisti sadarbībā ar dažādu iestāžu un institūciju pārstāvjiem, ņemot vērā arī sabiedrības viedokli (anketēšana, sabiedriskās apspriešanas sanāksme).

Attīstības programmas izstrādes mērķis bija radīt pamatu Limbažu novada teritorijas ilgtspējīgai un līdzsvarotai attīstībai.

Ņemot vērā Attīstības programmā definēto novada vīziju, ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritātes, to rīcības virzienus un uzdevumus, izstrādāts Limbažu novada telpiskās attīstības priekšlikums, kur galvenais akcents pievērsts cilvēkresursu attīstībai un to dzīves un darba vides kvalitātes paaugstināšanai, vides ilgtspējīgai attīstībai, saglabājot Limbažu novadam raksturīgo, vēsturiski veidojušos dzīves vidi un apdzīvojuma struktūru, kā arī uzņēmējdarbības vides attīstībai.

Pēc Attīstības programmas prognozēm iedzīvotāju skaits novadā turpināsies samazināties, paredzot, ka 2017.gadā iedzīvotāju skaits būs samazinājies par 30% no attīstības programmas izstrādes 2010.gada iedzīvotāju skaita. Līdz ar iedzīvotāju skaita samazināšanās prognozēm samazināsies arī pieprasījums pēc jauniem mājokļiem, līdz ar to tas bija viens no kritērijiem, kāpēc teritorijas plānojuma izstrādes laikā tika pārskatītas ciemu robežas, plānojot ciemu robežu samazināšanu, kā arī atsevišķiem ciemiem atceļot ciema statusu.

Attīstības programmas risinājumi ietver prioritātes, kas saistītas ar:

- sociālās infrastruktūras attīstību – izglītības iestāžu, kultūras iestāžu, sporta infrastruktūras un iestāžu rekonstrukciju un uzlabošanu;
- inženierkomunikāciju attīstību;
- ūdenssaimniecības attīstību (notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcija, kanalizācijas izbūve) pašvaldības ēku siltumapgādes attīstība un energoefektivitātes uzlabošana;
- satiksmes infrastruktūras uzlabošanu (pašvaldības ceļu un ielu rekonstrukcija, atjaunošana);
- tūrisma un rekreācijas attīstību (veloceliņa attīstība pilsētā, tūrisma apskates objektu un atpūtas vietu sakārtošana);
- kultūrvēsturiskā mantojuma sakārtošanu, pilsētas vēsturiskā centra renovāciju;
- ūdeņu piekrastes sakārtošanu un labiekārtošanu.

Novada telpiskais risinājums kā pašvaldības saistošie noteikumi tiek sagatavots Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos un grafiskajā daļā.

Izstrādātais Limbažu novada teritorijas plānojums ir viens no instrumentiem attīstības programmā izvirzīto stratēģisko mērķu un uzdevumu sasniegšanai.

Uzdevumi, kas saistāmi ar teritorijas plānojuma izstrādi, lai sasniegtu attīstības programmas risinājumus:

Limbažu novada attīstības vīzija:

Novads kā konkurētspējīga Rīgas reģiona un Latvijas sastāvdaļa ar attīstītu infrastruktūru, plašām izglītības, tūrisma, sporta un atpūtas iespējām, sociāli stabilu dzīves un darba telpu zināšanu un informācijas sabiedrībai, attīstītu ražošanas ar augstu pievienoto vērtību, ar modernu, videi draudzīgu un zaļu dzīves vidi, kuru par savu dzīves vietu izvēlas dažāda vecuma un sociālo grupu pārstāvoši iedzīvotāji.

Ilgtermiņa prioritātes, kas saistāmas ar teritorijas attīstības plānošanas dokumenta izstrādi:

- cilvēkresursu attīstība;
- uzņēmējdarbības vides attīstība;
- vides ilgtspējīga attīstība.

Vidēja termiņa prioritātes, kas saistāmas ar teritorijas attīstības plānošanas dokumenta izstrādi:

Uzdevumi:

Sociāli labvēlīgas un drošas vides veidošana	Satiksmes drošības uzlabošanas pasākumu īstenošana pilsētā un pagasta centros
Veselīgas un pilsoniskas sabiedrības veidošana	Sporta un atpūtas objektu attīstība
Novada pieejamības un starptautiskās atpazīstamības veicināšana	Veloceliņu attīstība
Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu ilgtspējīga attīstība un izmantošana	Pilsētas vēsturiskā centra renovācija
Ainaviskas un nepiesārņotas vides saglabāšana	Visa veida ūdens piekrastes sakārtošana un nostiprināšana. Mežu ilgtspējīga apsaimniekošana un ainavisku parku izveide.

3.2. TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2012.-2024.GADAM RISINĀJUMI

3.2.1. LIMBAŽU NOVADA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJA

Limbažu novada vēlamā telpiskā attīstības koncepcija izstrādāta par pamatu, ņemot teritorijas plānojuma Darba uzdevumā definētos uzdevumus un izstrādes darba grupās pieņemtos priekšlikumus, kā arī, vadoties, no novada Attīstības programmas stratēģiskajā daļā definētajām ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritātēm.

Novada telpiskās attīstības koncepcijā integrēti arī augstāka līmeņa plānošanas attīstības dokumenti. Plānojumā ņemts vērā Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģijas „Latvija 2030” telpiskās attīstības perspektīva saistībā:

1. ar sasniedzamības uzlabošanu – starptautiskas nozīmes transporta koridors (Via Baltica), nacionālas nozīmes transporta koridors un starptautiskā dzelzceļa projekta „Rail Baltica” iespējamo variantu;
2. ar apdzīvojumu, nosakot novada attīstības centrus (Limbažu pilsēta – reģiona nozīmes attīstības centrs, novada nozīmes ciemi, novada ciemi, viensētas un viensētu grupas un „sezonas ciemi”), izvērtējot katras apdzīvotās vietas piedāvāto pakalpojumu klāstu un pieejamo infrastruktūras tīklu izvietojumu un to fizisko nolietojumu jeb kvalitāti, tika noteikti risinājumi novada nozīmes attīstības centru attīstībai un pilsētvides attīstībai;
3. ar nacionālo interešu telpu, saistībā ar Baltijas jūras piekrastes attīstības virzieniem un risinājumiem par pamatu izvērtējot piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes.

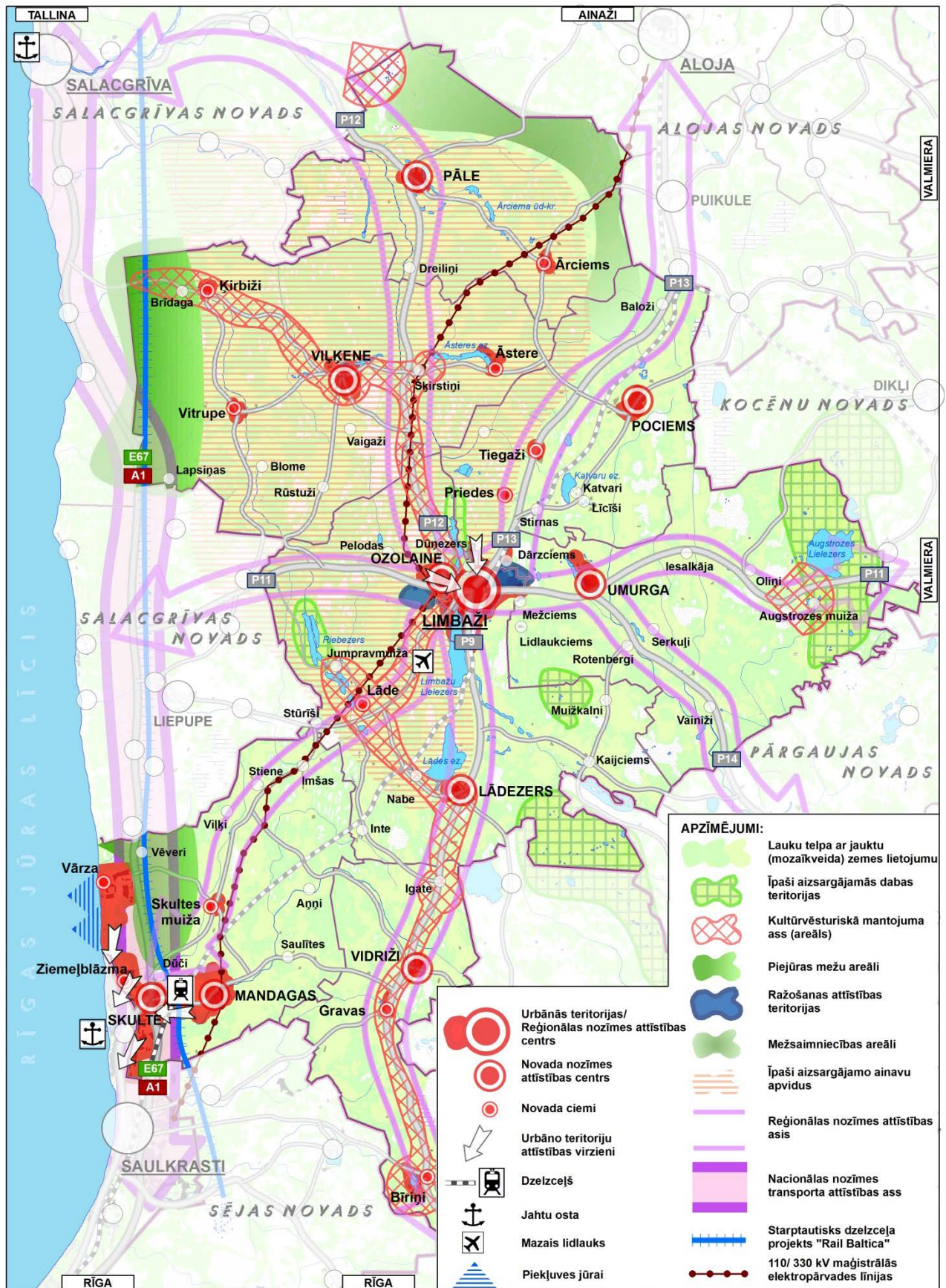
Izstrādātā Limbažu novada telpiskā koncepcija ir balstīta arī uz Rīgas plānošanas reģiona teritorijas (telpisko) plānojumu 2005.-2025.gadam vadlīnijām, uz kā pamata daļēji tika izvirzītas prasības teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Telpiskās attīstības koncepcijā urbānie attīstības virzieni tiek noteikti pilsētā un ciemos, kur tiek plānotas blīvas apbūves teritorijas, nosakot dzīvojamo, publisko, darījumu, ražošanas un publiskās ārtelpas attīstības teritorijas. Blīvi apbūvēto teritoriju tuvumā ir izvietojama retināta lauku apbūve, kas veido pakāpenisku pāreju no blīvas apbūves uz lauku teritorijām. Vēsturiski izveidotā apdzīvojuma struktūra ir saglabājama un intensificējama.

Lauki tiek saglabāti kā dzīves un darba un atpūtas vietas telpa, ņemot vērā dabas resursu racionālu un ilgtspējīgu izmantošanu. Lauku teritorijās attīstot tradicionālo un netradicionālo lauksaimniecisko ražošanu, lauku tūrisma dažādošanu un infrastruktūras attīstību.

Novadā saglabājama unikālā ainava, ko veido dabiskās bioloģiski daudzveidīgās ainavas, ko nosaka Rīgas jūras līcis, iekšējie ūdeņi – ezeri, upes un mākslīgi veidotie dīķi, meži, purvi un kultūrvēsturiskās ainavas, kas ietver sevī kultūrvēsturiskā mantojuma elementus un raksturīgo kultūrainavu. Novada teritorijā ir daudzveidīgas un lielās platībās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (biosfēras rezervāts, dabas liegumi un dabas pieminekļi). Neatņemama novada kultūras bagātība ir kultūrvēsturiskā mantojuma daudzveidība, kas perspektīvā ir saglabājama un aizsargājama, tādejādi veicinot tūrisma potenciāla attīstību.

Vēsturiski izveidotā apdzīvojuma struktūra, bagātais ainaviskais un kultūrvēsturiskā mantojuma potenciāls, tradīcijām bagātā sadzīve ir saglabājama un izkopjami kā novada atpazīstamības iezīmes.

19. attēls. Novada telpiskās attīstības koncepcija

3.2.2. PRIEKŠLIKUMS VIENOTAI TERITORIJU IZMANTOŠANAS VEIDU KLASIFIKĀCIJAI TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDĒ

Limbažu novada teritorijā līdz jaunā Limbažu novada teritorijas plānojuma 2011.-2024.gadam izstrādes uzsākšanas, ir spēkā atšķirīgi novada teritoriālo vienību teritorijas plānošanas dokumenti ar dažādiem attīstības mērķiem, teritorijas izmantošanas veidiem un izmantošanas aprobežojumiem, kas noteica nepieciešamību izvērtēt Limbažu novadā ietilpstošo bijušo vietējo pašvaldību teritorijas plānošanas dokumentus un rast visam Limbažu novadam kopīgus telpiskās attīstības risinājumus.

Tabulā apkopoti teritorijas izmantošanas veidi spēkā esošajos Limbažu novada pagastu un pilsētas teritorijas plānojumos un priekšlikumi Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.g. teritorijas izmantošanas funkcionālam zonējumam:

Teritorijas izmantošanas funkcionālā zonējuma pamatgrupa	Apakšgrupu varianti spēkā esošajos Limbažu novada teritorijas plānojumos	Priekšlikums vienotam Limbažu novada teritorijas izmantošanas funkcionālam zonējumam pilsētā un pārējā novada teritorijā
Dzīvojamās apbūves teritorijas (DZ)	Ģimenes māju apbūve Savrupmāju apbūves teritorijas Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas Daudzstāvu jeb vairākstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku apbūve Vasarnīcu apbūves teritorijas Lauku tipa apbūve	<p><u>Savrupmāju apbūves teritorijas (DZS; DZS1)</u> Ietilpst savrupmājas, dvīņu mājas, rindu mājas, dārza mājas (kuras pārvērš par patstāvīgai dzīvošanai paredzētām mājvietām), īpašas vietas ar atsevišķām prasībām piekrastē Vārzas, Ziemeļblāzmas ciemos.</p> <p><u>Daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku apbūves teritorijas (DZD)</u> Ietilpst 1-2 stāvu un 3 un vairāk stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas.</p> <p><u>Lauku tipa apbūves teritorijas (DZL)</u> Ietilpst ciemu teritorijās esošas lauku zemes, kur iespējama apbūve un tiešā ciemu robežu un autoceļu tuvumā esošas teritorijas, lauku tipa apbūve plānota pakāpeniskai pārejai no blīvas apbūves ciemos uz retinātāku apbūvi.</p> <p><u>Vasarnīcu apbūves teritorijas (DZV)</u> Dārzkopības sabiedrību teritorijas ar/bez apbūves.</p> <p><u>Centru apbūves teritorijas (DZC)</u></p> <p>Nozīmē teritorijas Limbažu vēsturiskā centrā jeb vecpilsētā, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir vēsturiski izveidojusies intensīva jaukta apbūve ar līdzvērtīgām un daudzveidīgām funkcijām - sabiedrisko un komercapbūvi, daudzdzīvokļu dzīvojamo apbūvi, kā arī vēsturisko ražotņu apbūves teritorijām.</p>

<p>Jauktas apbūves teritorijas (J)</p>	<p>Jaukta centru apbūve (JC) Jauktas dzīvojamās un darījumu iestāžu apbūve (JD) Jauktas darījumu un ražošanas apbūve (JRD) Jauktas darījumu objektu apbūves teritorijas Jauktas ražošanas un tehniskās apbūves teritorijas Jauktas sabiedriskas un darījumu objektu apbūves teritorijas (S/D) Jauktas apbūves teritorijas (JA)</p>	<p>Priekšlikums neplānot novada teritorijā jauktas apbūves teritorijas, jo gan publiskās un darījumu apbūves teritorijās, gan dzīvojamās, gan ražošanas teritorijās tiek paredzētas dažādas atļautās teritorijas izmantošanas.</p>
<p>Publisko un darījumu iestāžu apbūves teritorijas</p>	<p>Sabiedrisko objektu apbūve Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves teritorijas Sabiedrisko un komerciestāžu apbūve (PSK) Darījumu iestāžu un komerciālu rakstura apbūve (D) Darījumu objektu apbūves teritorijas</p>	<p><u>Publisko iestāžu apbūves teritorijas (S)</u></p> <p>Ietilpst sabiedrisko iestāžu apbūve - valsts un pašvaldības pārvaldes iestādes, izglītības iestādes, veselības aizsardzības iestādes, reliģiskās iestādes, kultūras iestādes (piem., kultūras nami, sabiedriskie centri) u.c. objekti</p> <p><u>Darījumu iestāžu apbūves teritorijas (D)</u></p> <p>Ietilpst tirdzniecības iestādes, finanšu iestādes, biroji, pasts, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi, viesnīcas, atpūtas klubi, komerciāla rakstura sporta klubi, autoservisa uzņēmumi, auto tirdzniecība u.c. objekti</p>
<p>Ražošanas teritorijas (R)</p>	<p>Ražošanas un noliktavu apbūve (RR) Ražošanas un tehnisko objektu apbūves teritorijas (RT) Ražošanas objektu apbūves teritorijas (R) Lauksaimnieciskās ražošanas un servisa objektu apbūves teritorijas (Lr) Rūpnieciskās ražošanas objektu apbūves teritorijas</p>	<p><u>Ražošanas un noliktavu apbūves teritorijas (RR)</u> Nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir rūpnieciskās ražošanas uzņēmumi, transporta un noliktavu uzņēmumi, kā arī uzņēmumi, kuriem atbilstoši normatīviem ir noteiktas sanitārās aizsargjoslas vai arī īpašas prasības transportam.</p> <p><u>Lauksaimnieciskās ražošanas apbūves teritorijas (RL)</u> Teritorija nozīmē lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu izmantošanu, kas saistīta ar lauksaimnieciskās produkcijas ražošanu (tajā skaitā biogāzes ražošanu), pirmapstrādi un pārstrādi, kā arī ietver intensīvās audzēšanas kompleksus un lauksaimniecības apkalpes objektus - tehnikas novietnes, apkopes un</p>

	<p>Ražošanas un komerciestāžu teritorijas (RK) Karjeru teritorijas Derīgo izrakteņu atradņu teritorijas</p>	<p>remonta vietas, u.tml. ārpus pilsētas teritorijas.</p> <p><u>Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (RD)</u> Galvenais zemes izmantošanas veids ir rūpnieciskie derīgo izrakteņu ieguves karjeri un ar derīgo izrakteņu ieguvi saistīta apbūve.</p>
<p>Tehniskās apbūves teritorijas (T)</p>	<p>Tehniskā apbūve (RT) Līnijbūvju izbūves teritorijas (LM) Transporta un inženierinfrastruktūras teritorijas Plānotā lidlauka teritorija Satiksmes infrastruktūras teritorijas Inženiertehniskās infrastruktūras teritorijas Tehnisko objektu apbūves teritorijas Komunālo un tehnisko objektu apbūves teritorijas (T)</p>	<p><u>Satiksmes infrastruktūras teritorijas (TS)</u> Ietilpst satiksmes infrastruktūra (autoceļi, pašvaldības ceļi, komersantu un māju ceļi, ielas, meža ceļi, garāžu teritorijas pie daudzdzīvokļu mājām, atklātas autostāvvietas u.tml.)</p> <p><u>Komunālās apbūves teritorijas (TK)</u> Ietilpst inženierkomunikāciju un ar tām saistīto būvju teritorijas (ūdens ņemšanas vietas, centralizētās ūdenssaimniecības tīkli, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, siltumapgādes tīkli un objekti u.tml.)</p>
<p>Labiekārtotas apzaļumotas un dabas pamatnes teritorijas (Z)</p>	<p>Ūdens baseinu teritorijas (ZŪ) Ūdeņi (ūdensteču un ūdenstilpju teritorijas) Ūdenstilpju un ūdensteču teritorijas Ūdenssaimniecībā izmantojamās teritorijas Jūras piekrastes teritorija (Zj)</p> <p>Mežaparku, parku un apstādījumu teritorija (ZM) Parki un citi īpašas nozīmes zaļumi (Z) Labiekārtota koplietošanas teritorijas Labiekārtotas zaļās zonas teritorijas Kapsētu teritorijas (KT)</p>	<p><u>Ūdeņi (ZŪ)</u> Ir dabiskas vai mākslīgas ūdensteces un ūdenstilpnes, kuru izmantošana saistīta ar rekreāciju, zivsaimniecību, transportu, virszemes ūdeņu noteci, kā arī būves, kas saistītas ar attiecīgā ūdens baseina izmantošanu (laivu piestātnes, peldētavas u.c.) un uzturēšanu, kā arī krastu nostiprināšana un citas tauvas joslā atļautās būves.</p> <p><u>Jūras piekrastes teritorija (Zj)</u></p> <p>- <u>Labiekārtotas koplietošanas apzaļumotas teritorijas (ZP)</u> (parki (arī muižu parki), alejas, apstādījumi, iekārtotas sporta un atpūtas vietas u.c. rekreācijas nozīmes un ar to saistīto objektu apbūves teritorijas)</p> <p>- <u>Kapsētu teritorijas (ZK)</u></p> <p>- <u>Mazdārziņu teritorijas (ZMD)</u></p> <p>- <u>Dabas pamatnes teritorijas (ZD)</u></p>

	<p>Tūrisma un rekreācijas teritorijas Rekreācijas teritorijas Rekreācijas un tūrisma objektu teritorijas (A)</p> <p>Dabas teritorijas, kur pieļaujama darījumu objektu apbūve (MSd)</p>	<p>Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (<i>Natura 2000 teritorijas</i>), kur saimnieciskā darbība veicama saskaņā ar vispārējiem un individuāliem īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas normatīviem aktiem.</p> <p>Ietilpst palieņu pļavas, grāvji u.c. dabas teritorijas bez apbūves.</p>
Meža zeme (M)	<p>Mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas (MS) Mežsaimnieciskās teritorijas; vietas ar īpašiem noteikumiem piekrastē Vārzas ciemā Mežu teritorijas (M) Valsts meži (Mv) Privātie meži (Mp) Purvu teritorijas</p>	<p><u>Meži (M)</u></p> <p>Meža zemē ietilpst mežu, jaunaudžu, izcirtumu teritorijas, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, mežā ietilpstošie un tam pieguļošie pārplūstošie klajumi, purvi.</p> <p>Atsevišķi izdalītas mežu teritorijas - vietas ar īpašiem noteikumiem piekrastē Vārzas ciemā (krasta kāpu 150 m aizsargjoslā) un ārpus ciema teritorijas (krasta kāpu 300 m aizsargjoslā)</p>
Lauku zemes (L)	<p>Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas; vietas ar īpašiem noteikumiem piekrastē Vārzas ciemā Lauksaimnieciskās teritorijas Meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas (Lm) Augstvērtīgās lauksaimniecības zemes Mazdārziņu teritorijas (Md) Augļu dārzu teritorijas (DzV) Dārzkopību teritorijas</p>	<p><u>Lauku zemes (L)</u></p> <p>Ietilpst meliorētās un nemeliorētās lauksaimniecības zemes, atsevišķi tiek izdalītas lauku zemes piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā ārpus ciemu teritorijām. Šajās teritorijās tiek atbalstīta lauku tūrisma attīstība, ūdeņu piekrastes attīstība.</p> <p>Atsevišķi izdalītas lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas - vietas ar īpašiem noteikumiem piekrastē Vārzas ciemā (krasta kāpu 150 m aizsargjoslā) un ārpus ciema teritorijas (krasta kāpu 300 m aizsargjoslā).</p>

Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam teritorijas izmantošanas funkcionālo zonējumu detalizēts apraksts dots III sējumā Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.

3.2.3. AIZSARGJOSLAS UN TAUVAS JOSLAS

MK noteikumi Nr.1148 (06.10.2009.) „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” nosaka, ka nosakot teritorijas plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, jāņem vērā aizsargjoslas (aizsardzības zonas) atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma mēroga noteiktībai. Aizsargjoslu veidi un to platumi noteikti Limbažu novada III sējumā Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi 5.nodaļā.

Aizsargjoslas, saskaņā ar Aizsargjoslu likumu, nozīmē noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošinot to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēkus no kāda objekta kaitīgās ietekmes.

Aizsargjoslas nosaka ar Aizsargjoslu likumu un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā attēlo vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā.

Limbažu novada teritorijas plānojumā saskaņā ar Aizsargjoslu likumu un aizsargjoslu noteikšanas metodikām noteiktas un grafiski attēloti (kuru platums ir 10 m un vairāk) šādi aizsargjoslu veidi:

1. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas – aizsargjoslas galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas:
  - 1.1. Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla;
  - 1.2. Virszemes ūdensobjektu aizsargjosla;
  - 1.3. Aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem;
  - 1.4. Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām;
  - 1.5. Aizsargjoslas ap purviem.
2. Ekspluatācijas aizsargjoslas – aizsargjoslas galvenais uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas:
  - 2.1. aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļa;
  - 2.2. aizsargjoslas gar elektronisko sakaru tīkliem;
  - 2.3. aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem;
  - 2.4. aizsargjoslas gar siltumtīkliem;
  - 2.5. aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm;
  - 2.6. aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem;
  - 2.7. aizsargjoslas ap ģeodēziskā tīkla punktiem;
  - 2.8. aizsargjosla ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm;
3. Sanitārās aizsargjoslas – galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana:
  - 3.1. aizsargjoslas ap kapsētām;
  - 3.2. aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm.

4. Drošības aizsargjosla – galvenais uzdevums ir nodrošināt vides un cilvēku drošību šo objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī pašu objektu un to tuvumā esošo objektu drošību:
  - 4.1. aizsargjoslas ap aizsprostiem;
  - 4.2. aizsargjosla gar dzelzceļu.

Šo aizsargjoslu precīzie parametri ir aprakstīti Limbažu novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos. Visa veida aizsargjoslas ir jānosaka vai jāprecizē un jāattēlo (tai skaitā grafiski jāattēlo arī tās aizsargjoslas, kuru platums ir mazāks par 10 m, ja to pieļauj kartes mērogs) detālplāņos, zemes ierīcības projektos un būvprojektos, atbilstoši to izstrādes mēroga noteiktībai.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos netiek noteikti aizsargjoslu aprobežojumi, nepārrakstot tos no Aizsargjoslu likuma. Aizsargjoslas un aprobežojumi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ierakstāmi Zemesgrāmatās un zemes robežu plānos.

Tauvas joslas Limbažu novada teritorijas plāņos tiek noteiktas saskaņā ar Zvejniecības likumu (12.04.1995.), kas nosaka dabiskās tauvas joslas gar privāto ūdeņu krastiem – 4m, gar pārējo ūdeņu krastiem – 10m un gar jūras piekrasti – 20 m. Tauvas josla netiek noteikta, ja privātie ūdeņi visā to platībā un tiem piegulošās sauszemes daļa pieder vienam un tam pašam īpašniekam un zvejas tiesības šajos ūdeņos nepieder valstij.

Teritorijas plāņos grafiski tiek attēlota tikai tauvas josla gar piekrasti, pārējās tauvas joslas mēroga noteiktības dēļ netiek attēlotas, bet tās nosakāmas un grafiski attēlojas detālplāņos, zemes ierīcības projektu un būvprojektu izstrādes gadījumos.

3.2.4. OBLIGĀTI IZSTRĀDĀJAMO DETĀLPLĀNOJUMU TERITORIJAS

Limbažu novada teritorijas plāņos kā obligāti izstrādājamo detālplāņos teritorijas tiek noteiktas atsevišķas teritorijas, kurās turpmākajā teritorijas attīstības plānošanā jārisina inženierkomunikāciju nodrošinājums, atbilstoši normatīvo aktu prasībām precizējami ielu platumi u.c. satiksmes infrastruktūras risinājumi, kā arī publiskās piekļuves risinājumi Rīgas jūras līcim.

Detālplāņos izstrādes teritorijas:

- visas vasarnīcu un dārzkopības sabiedrību teritorijas, paredzot piebraucamo ceļu un ielu parametru precizēšanu, nosakot atbilstoši Apbūves noteikumiem ielu sarkanās līnijas. Sezonas dzīvojamās ēkas pārveidojot par patstāvīgi apdzīvojamām ēkām, jārisina sadzīves kanalizācijas novadīšanas un attīrīšanas jautājums.

- piekrastes teritorijā zemesgabalam „Ārņi” (Vārzas ciems, Skultes pag.), kurā obligāti izstrādājams detālplāņos, detālplāņos paredzot publiskās pieejas teritorijas vismaz 10 % apmērā no kopējās detālplāņos teritorijas, kā arī paredzot vismaz divas publiski brīvi pieejamas piekļūšanas vietas pludmalei.

3.3. TERITORIJAS PLĀNOJUMA ĪSTENOŠANA UN GROZĪŠANA

Limbažu novada teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas plānojums, kurā parādīta teritorijas pašreizējā izmantošana, noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un izmantošanas aprobežojumi ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem.

Limbažu novada dome apstiprina Limbažu novada teritorijas plānojumu 2012.-2024.gadam un kā pašvaldības saistošos noteikumus izdod plānojuma Grafisko daļu un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus. Šo saistošo noteikumu prasības ir saistošas visām fiziskajām un juridiskajām personām – zemes īpašniekiem, lietotājiem un nomniekiem, veicot jebkādu nekustāmā īpašuma izmantošanu, zemesgabalu sadalīšanu vai apvienošanu, būvju projektēšanu, būvdarbus, restaurāciju, rekonstrukciju, renovāciju vai nojaukšanu, nodrošinot zemes īpašnieku, lietotāju, nomnieku un vides interešu tiesisku līdzsvarotību Limbažu novadā.

Limbažu novada teritorija ir izmantojama un apbūvējama saskaņā ar Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam prasībām.

Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam jāpārskata, ja:

- spēkā stājas jauni normatīvie akti ar augstāku juridisko spēku, kas ir saistīti ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā atspoguļojamo informāciju, vietējā pašvaldība izvērtē nepieciešamību veikt tās teritorijas plānojuma grozījumus;
- beidzas šī teritorijas plānojuma termiņš (2024.gads);
- tiek ievēlēta jauna pašvaldības dome;
- pašvaldībā tiek saņemti vairāki fizisko un juridisko personu priekšlikumi, bet pašvaldībai nav pienākums pēc katra priekšlikuma saņemšanas, izskatīt iespēju grozīt novada teritorijas plānojumu. Grozījumu veikšanas nepieciešamību nosaka vadoties pēc Limbažu novada teritorijas plānojumā noteiktā, izmaiņām augstāka līmeņa plānošanas dokumentos, kā arī normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos.

Teritorijas plānošanas normatīvie akti nosaka, ka vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma grozījumi ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas daļas plānotās (atļautās) izmantošanas un izmantošanas aprobežojumu izmaiņas.